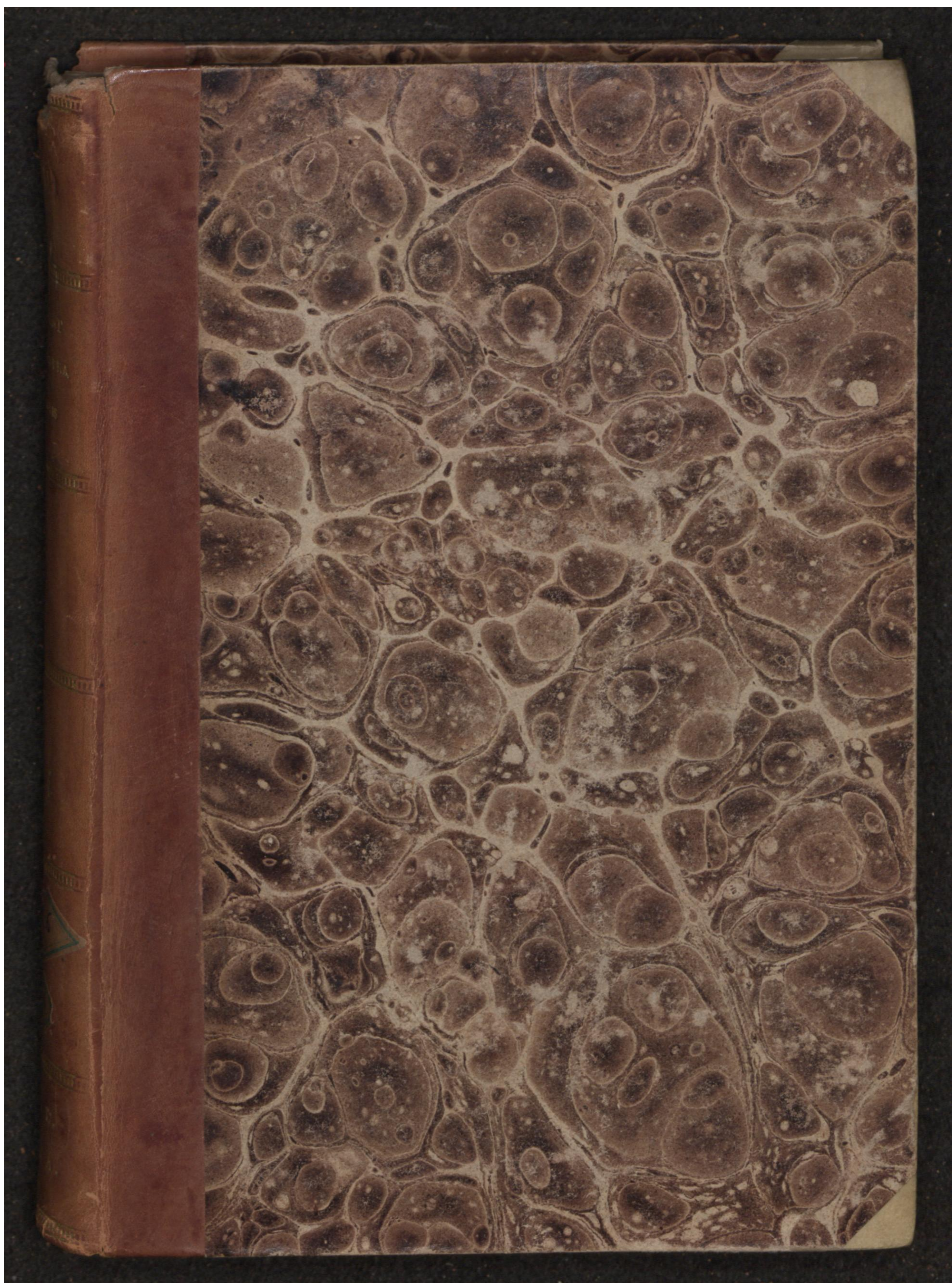
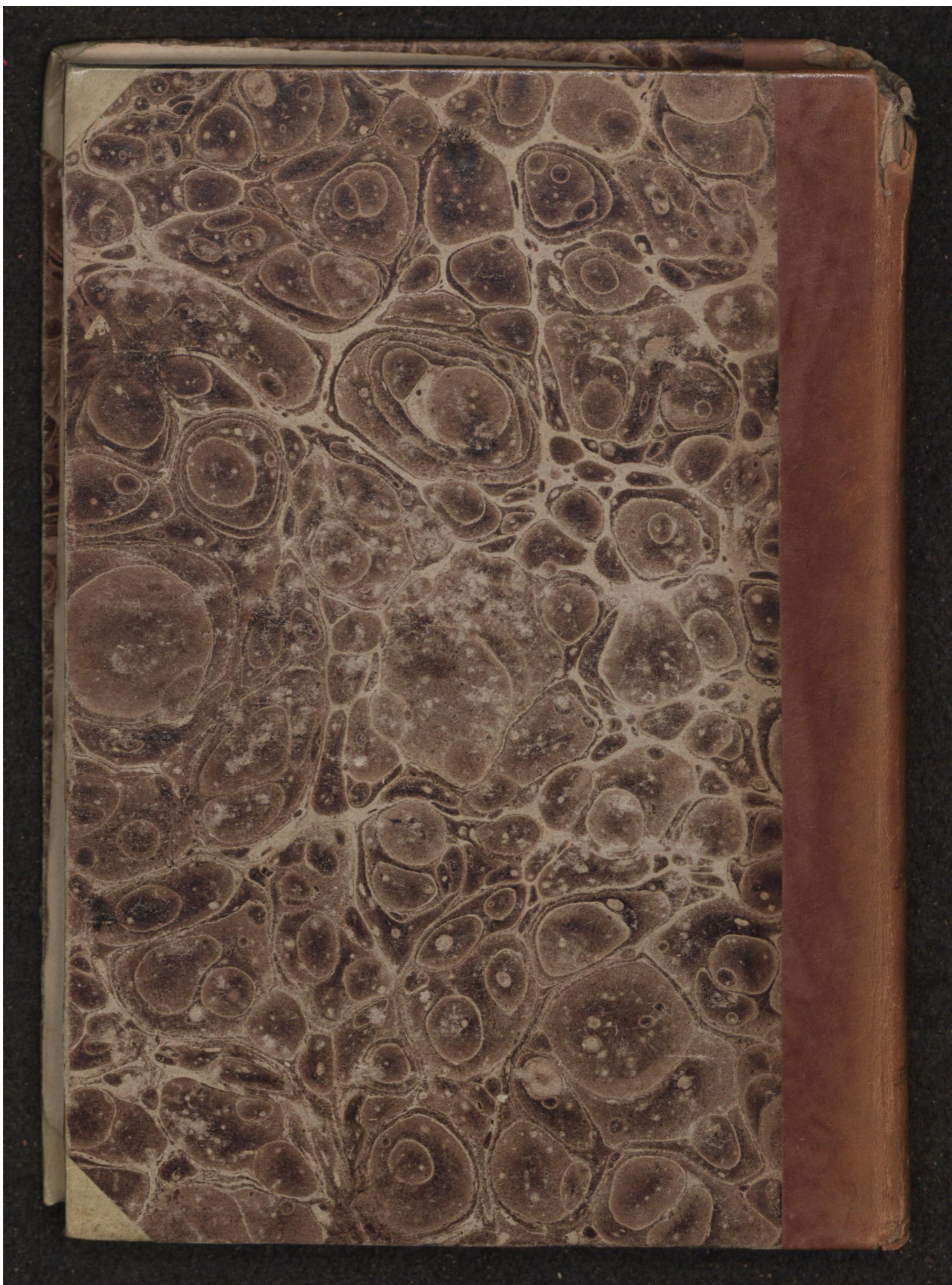

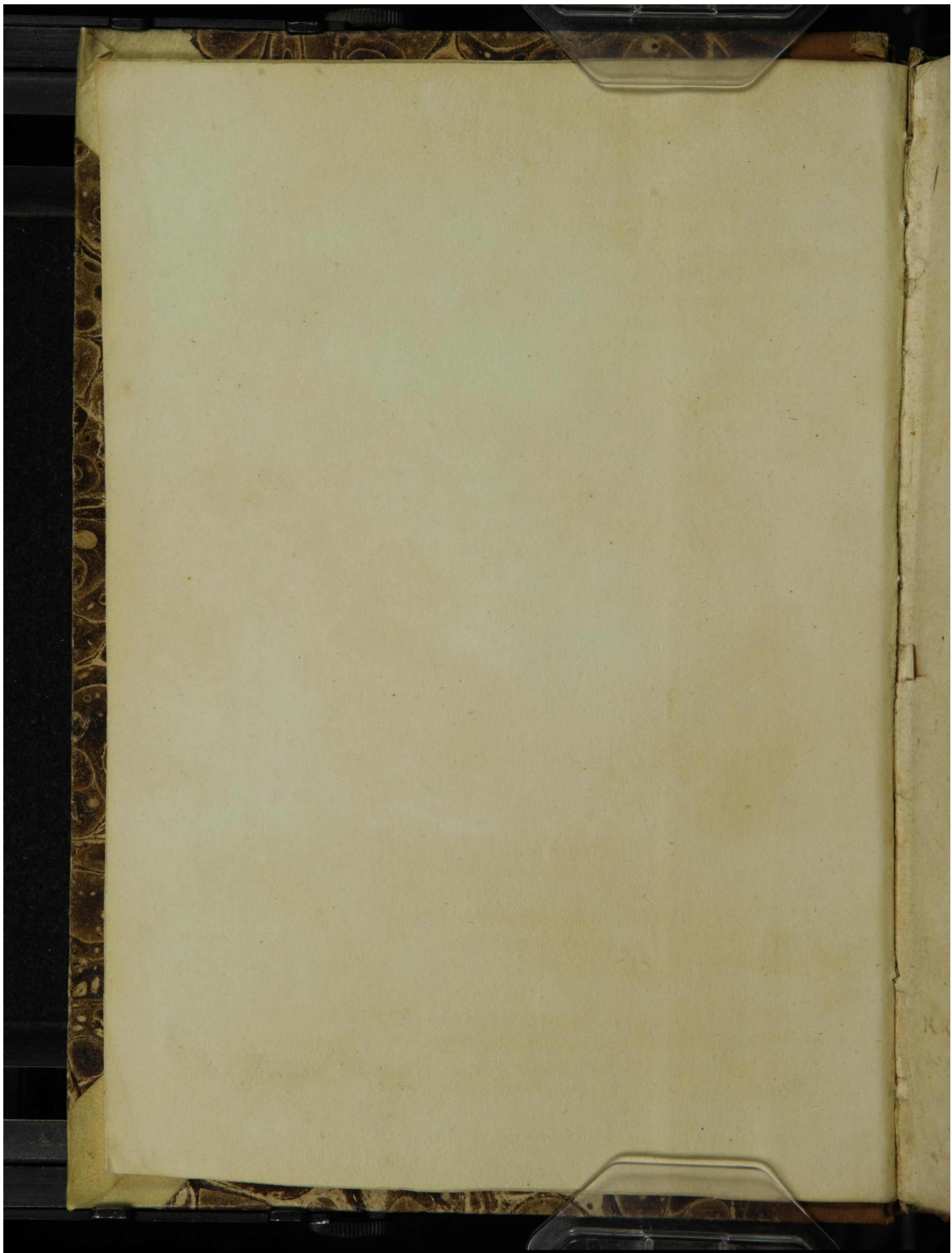

VIII
BRANT
STULTIFERA
NAVIS
14
K 6
14
S. L.
ET A.

Narragonice ꝑfectiōis nunq̄ satis laudata Nauis. per Sebastianum.

Brāt: vernaculo vulgariq; sermōe & rythmo pro cūctoꝝ mortaliū fatuitatis semitas effugere cupiētiū directōe / speculo / cōmodoq; & salute: proq; inertis ignaueq; stulticie ꝑpetua infamia / execratōe & cōfutatōe / nuꝑ fabricata: Atq; iā pridem Per Iacobū Locher cognomēto Philomusum: Sueuū: in latinū traducta eloquiū: & per Sebastinū Brant: denuo seduloq; reuisa: felici exordiū pricipio

Nauis stultorū

A

Epigrãma

Narragonia latine facta A

Iacobo Locher Philomuso: Sueuo.

Eiusdem Epigramma ad lectorem

Epigrã ma. Carmina / sint quamuis triuiali sculpta moneta.
Plaude tamen teneris lector amice modis.
Cultius eloquium nobis superesse putabis.
Si canimus tragico scripta canora pede.
Sponte quidem tenui fatuos de,pmsimus orsu.
Stultiuagisq; viris transtra locata patent.
Nauibus ergo vagis ventosq; aurasq; fauentes
Et salubres portus: & loca tuta precor.
Cogantur fatui tumido subsidere ponto.
Ne modo: da tutam Iupiter alme viam.
Si foret inter nos ætas Saturnia: pacis
Sancta fides: vite conspicuumq; decus.
Non iam tot fatuos puppis cumulasset inertes.
Aequora qui sulcant: velaq; picta trahunt.

Epistola Jacobi Locher Philomusi. Ad eruditissimũ virũ Sebastianũ Brant iurisconsultum

Epistola: ad Seb. Brant. & poetam argutissimum / preceptorem suum dilectissimũ.

Si fas esset: preceptor iucundissime: exotici ac barbari sermonis quiddã tuis mũdissimis auribus inculcare In presenti proludio rudis loquutor audaxq; iuuentus manibus tuis dedicarem: quod mihi labor ingenuus: sedẽtarieq; noctes ac frequẽs lucubratio peperere. Sed quia te humanitatis splendore conspicuum censo... video: absq; ruboris macula ad te scribendum pueriles excitaui m...nu.. nec enĩ

es de numero eorum Criticorũ, qui cum & ipsi nihil sapiant ingenij tamen asperitudinem in alios vertunt, nec modo ali9 designatus vultu, alio vocis sono: alio q̃q; incessu nec iactantia obsolentiore: nec superbia arrogantiore: nec capillatior (vti maliuoli solent) meam in te iuuenilem obseruantiã manucapis. Memini dulciter me puerũ / stipendijs foelicis achademie sub te preceptore meruisse. O dulces confabulatões quas sermone tuo suauissimo conditas: publico in Auditorio te protente accepimus, auribus inq; tenellis & adhuc ꝓpter pubertatis mollitudinem strepentibus: salutares ac beniuolas solitę tue facundia disciplinas exhibuisti. Quotiens enim in freq̃n ti gymnasio certamina poetarum grandisonamq; veterũ chelyn inflammasti: lepidoq; susurro cantilenas orphicas: delphicasq; permulsisti: quotiens ob phebi tui dexteritatez laureãq; coronabilem / me ad aganippidos vireta scaturientesq; Castalij riuulos concitasti. Quemadmodũ attice iucunditatis princeps Demosthenes Platonisq; nostri tenellus auditor / oratõe quam gallistratus orator concitatissimus / pro oropo acturus ab eloquentie studiũ commotus extitit. Ita tu charissime preceptor animum meum primitus ad fœliciores studiorum secessus: antraq; iucundiora tua affabilitate ac vrbanitate induxisti. Gratias igitur nõ quas volumus sed quas nostri pectoris exiguitas valet: referre non dedignemur. Nam si gratiarũ actiones in hoc epistolio pro infusa eloquẽtia: proq; musarũ inspiramine iam tibi ꝑsoluere conarer. Hilotici calami argutia: ægiptięq; papyri crassitudo nostris sudoribus vix satis facerent. Nostre itaq; ruditates exercitamenta / hilari fronte iucundissimoq; mentis examine trutinabis. Laudabis discipuli tui audaciam: qui sui p̄ceptoris saluberrima rythmata: latiali (quamuis dura ac balbutienti) lingua etheutunico lingua gio vertit. Nec id pudoris loco habendum duco. Cum & frãcisci Petrarche philosophi Stoici: ac Meonij vatis sectatoris celeberrimi: cantões vulgures: vernaculaq; dictamina / Philippus Beroaldus bononiensis / ęque preceptor meus / omnisq; vetustatis candidissimus inquisitor: cui etiam iamdudum

Demosthenes.

Epiſtola

primas partes in omni dicendi genere. Italia: felſinaqꝫ viritim tribuit) in latinū ſermonē vertere non eſt dedignatus. Idem Boccatij interpres eſſe voluit. Maximi igitur ſpectatiſſimiqꝫ honoris premijqꝫ loco duximus: ꝙ me ſermonis tui vernaculi (quo egregie polles) interpretem eſſe voluiſti. Illud nempe inter precipua humanitatis genera locari ſolet: cum a preceptore diſcipulus ad honores egregios eleuatur. Tanti igitur te fa-

Iſocrates cio: quanti Iſocrates Platoqꝫ ſocratē / ſanctiſſimū fecere. Nec

Theo- cedo ea in re Theophraſto: qui ariſtotilem peripateticoꝝ fun-

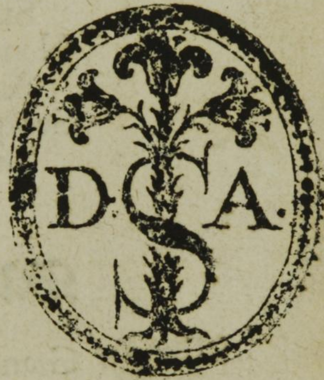
phraſius datorem maximū maximi fecit. Et quid priſcos cito: cum ſatis ſuperqꝫ mea in te obſeruabilis piaqꝫ veneratio / longe lateqꝫ per fines Germanie: eruditiſſimaſqꝫ latij ſcholas / me preco-

Huberti- ne / intonuit. teſtis eſt mihi Hubertinus Clericus Creſtētinas

nus marchionis Montiſferrati & pedemontani poeta ſtipendari⁹ apud quem caſſalę tuam egregiam virtutem expoſui. Interrogabat enim vir iſte apprime doctus orator terſiſſimus: an etiā Germanie fines eloquentie ac argutioris muſe dogmata paſſim ſeminarent: te aiebam amicū qui ſtilo naſū apud noſtrates faceres. Itaqꝫ in verba fidentior factus: te adhortari nō deſinā: vt in hijs noſtris lucubratiunculis fauorabiles aſſenſus: curāqꝫ preſentē adhibeas. nō enim dubito: quin craſſis quidam auribus: corde obſtinato: impexis ſupercilijs / ſciſſili palliaſtro ſutuliqꝫ centuculo amicti: manus ſanguinarias temere nobiſ impīgant. horum glutinoſarum faucium latratus: larualeſqꝫ ac tortuoſas exclamatiōes: celeuſmaqꝫ nauticū: cauillum exoticum: ſellulariaſqꝫ caſtigationes: te duce: te preſide: te quoqꝫ tutore facile ſuperabimus. Eſt etiam nobis altior cothurnus: ſūt nobis ſyrmata longiora: & dexter Appollo cum iucunda camenaruꝫ chorea / nondnm ędes ac noſtra diuerſoria deſeruit. caſta ſiquidem manu palladis artes: ſacramqꝫ Matheſeos arā: thure vapido / frequentiqꝫ libo veneramur. Igitur: dulciſſime fautor: ventis impera: et nauiculis noſtris: ac phaſelis ſalubres auras precare. Vale. Datum Friburgi. kal. februarijs. Anno domini. xcvij

Carmen eiusdem ad Se. Brant

Si mihi nunc pean sacros concederet arcus
Verteret innitidos & mea verba pedes:
Et idaret arguti cultissima plectra leporis
Ad te migraret non bene culta lyra.
Nil rude: nil tepidum: venerando nomine dignum.
Esse tuo poterit: tu quia dulce canis.
Siue velis numeris facundos nectere sensus
Seu lyricus chordis: optimus arte vales
Expertes numeris seu malis condere voces
Audes magnifico cum cicerone loqui
Iam modo plaude: tuis fœlix Germania nymphis
Quas fontes Rheni Danubiiq; fouent.
Non sumus auersi a musis & Appolline dextro
Tangere iam didicit Theutona terra lyram.
Musica nostrates /phœbo duce /venit ad oras.
Scimus & argutos voce sonare modos.
A regione procul nostra: permessidos vnda
Sacra scatet: nec nos Aona prata rigant.
Grecia clara suos potuit lustrare poetas:
Hec quia vicino flumine pasta fuit
Ad latiosq; lares facilis penetrauit apollo.
Attulit & secum plectra canora lyre:
Nos tamen /horrendis cœlum produxit in oris
In quibus ingenii est non bene cultus ager. /
Sarmatice loquimur: ructamus verba labello
Crassiloquas voces patria nostra tulit
Sed postq; Titio sacras euoluere musas
Incepit: lepidos atq; docere modos.
Manauit studiosa cohors: quæ pectine molli
Ludit: & astringit verba soluta pede
Vtile nam docto multis pallescere ludo.
Hoc nihil egregius maximus orbis habet
Virtus et ratio studiorum: premia laudum
Parturit: & tituli stemmata clara parat.

Excusatio

Vatibus & dantur meriti fomenta laboris
et retinet laudes diua thalia suas.
Plaude senex nostro vridis quoqꝫ plaude iuuenta
Ductori: vester hoc duce crescit honor.
Pandere scit numeris diui sacraria phoebi:
Nil latet Aonijs fontibus huncce virum.
Oscula sepe damus teneris iucunda labellis
Versibus egregijs: dulcis amice: tuis.
O vtinam tecum possem tractare loquelas
Assiduas: nitidos & sotiare pedes.
Quicquid enim sacris phoebi de fontibus hauris
Candidulis numeris nectis & eloquio.
In lyricis modulis blandissima carmina dictas
Structilis: argutus: candidus, atqꝫ teres.
Nonelegis minor es: te choi sacra philetę
Accipiunt comitem. te sotiumqꝫ vocant.
Sed quia non opus est clarum laudare poetam
Iam facit emeritam pagina scripta fidem.

Saphicon eiusdem philomusi

excusantis ingenij sui paruitatem.

Excusatio autoris

Grandibus possunt numeris tonare.
Quos facit Pean celebres poetas
Quos et aspirant tenere camenę.
Numine sacro.
Mentis hi crassę tenebris fugatis
Rebus externis procul hinc abactis
In poli tendunt superos meatus.
Pectore docto
Flatibus sacris agitantur vsqꝫ
Candidivates monimenta condunt
In quibus fulgent anime furentis.
Delphica sensa
Inclytus vates radios Eoi
Solis inquirit refugasqꝫ stellas.

Mente rimatur: numerisq; condit
Sydera coeli.
Sepe ventorum rabiem sonorum
Versibus pingit boreęq; flatus.
Frigida & septem numeris reuoluit.
Plaustra tritonis.
Candidus vates rutilo sub ortu
Colligit versus quia magna querit.
Facta: scit causas varias latentis
Reddere mundi
Inclytus vates celebres camęnas
Turribus regum venerandus affert:
Resq; describit populi potentis
Carmine magno.
Candidus vates litu o canoro
Bellicos fortis recinit labores.
Et tuba Martem recitat ferocem: &
Prelia cantat
Inclytus vates trahit ad cothurnum
Mentis ardores nitidumq; syrma
Induit: lapsus recolit potentum: &
Ardua fata
Foetibus tantis mihi non repleuit
Sic sinum phoebus rigido sub antro
Incubat noster labor: & minutos
Coucipit orsus
Igneis non sum facibus perustus
Quas sacer phoebi chorus / & diserta
Turba musarum / lepidis abunde
Mentibus infert.
Ergo supremam veniam precamur
Nostra q riuo sterili cameno
Fluxit: & sacras violauit vndas
Carmine rauco
Alter in cęcis cumulet latebris
Fabulas: tristes canat & labores
Martie pugne: referat ferocem.

Epigrāma

Milciamq̄.
Me iuuet versus humili boatu
Condere: & mentem cythara minori
Rite solari: pariter iocoso
Soluere neruo
Gratiam: credo, dabitis tenellis
Musulis pigrogenitis sub axe:
Sufficit: nostro siquidem magistro.
(Crede) placebunt

Ad Lectore

Epigramma in narragoniam.

Iacobi Locher philomusi. ad lectores
Nauem stultorum iucundo scōmate promisit.
Brant: cuius celebris fama decusq̄ viget.
Quam satyram vocitare queo: nam candida pangit.
Munera virtutum: conterit atq̄ probrum.
Efficere argiuus vix hoc potuisset Homerus:
Qui lusit veterum prelia magna ducum.
Sydere sub fausto nascentia fata tulisti
Preceptor dulcis: ī genuusq̄ comes
Quos tibi concessit vernacula lingua lepores.
In latios vertam simplicitate modos.
Currite qui nostrum cupitis conscendere nauem.
Transit ad hesperium iam bene picta fretum
Alter ad obliquōs conuertit brachia remos.
Alter stultigerum candida vela gerat
Currite: iam properat cursu compulsa triremis.
Et mare nunc medium carbasa nostra tenent
Ad narragoniam

Psalmo Cvi.

Hi sunt qui descendunt mare in nauibus / facientes operationes in aq̄s multis. Ascendūt vsq̄ ad celos: & descēdūt vsq̄ ad abyssos. aīa eorꝫ ī malis tabescebat. Turbati sūt et moti sunt sicut ebriꝰ: et oīs sapīa eorū deuorata ē. Psalmo. Cvi:

Ad iohannem bergmannum.

de Olpe. Iacobi Locher decatosticon.
Tempore foelici currunt presentia cursu

In quibns Aonias euehis Olpe deas: Olpe
Nostrates/claros solos facis esse poetas.
Scripta palatino das quoq; nostra Ioui.
Te duce: multisonns Brant/claro nomine fulget:
Edidit & longe posteritatis opus
Gloria magna tuis manibus debetur: & vsq;
Debet Thespadium te celebrare chorus.
Imprimis argutis dictata recentia signi
Roma pares nostris non habet ipsa notas. Vale

Ad iacobum Philomusum.

subeunde,pfectõ õis Narragonice: e barbaria
in latiale solum: exhortatio Sebastiani Brant. Exhortatio. Seb: Brant.
Nuper ego stultos vulgari carmine scripsi.
Est satis hic noster notus vbiq; labor
Narragonum quando nobis fabricata carina est.
Theutunico qualem struximus eloquio.
Quam deinde vt volui contexere/forte latino.
Scõmate pro doctis: principiumq; dedi
Occurrere mihi tam crebra negotia passim.
Que versu exorsum/detinuere pedem.
Quo fit/vt inceptum tam dignũ opus/ipse reliquit
Et fregi/calamum quem semel apposui.
Atq; ita destitui medijs palynurus/in vndis
Stultiferam nauem remiuagamq; ratem.
In re proinde tibi nostra: prẹq; omnibus vni:
Tradimus omnimodas chare Iacobe vices.
Otius attollas malos: classemq; relaxa
Antemnasq; suo flamine ventus agat.
Tuq; gubernaculo subeas: clauumq; retorquens.
Fac fatuos quosuis per sua transtra loces.
Flecte viam velis: remosq; impelle: rudentes
Excute: quo cursu concita nauis eat.
Incautos fuge sed scopulos/penitusq; latentes.
Scyllam/atq; aduersi monstra caueto mali
Anchora cum sit opus prora iactetur ab alta

Ne tibi collidant ventus & vnda ratem
Vortice precipitem / caue sis / ne te impetus vllus
Siue procella vorax, obruat inde vale

In narrogonicam profectionem Celeusma sebastiani Brant

S. Brant

Hortor adeste viri quos nunc vocat eurus: eundum est.
Stultorum in patriam / carbasa plena volant.
Tendite narrogoniam pro pere atq; ab littore funem
Rumpite: nec mora sit: vncta carina notat
Licet: obruimur: numerum sine fine videtis
Qui comitatur: eum non capit vna ratis
Nec reputate viam / maribus dumtaxat apertam.
Quin & feminea est copia mixta viris
Peruigil exegit noctes (mihi crede) perhennes
Qui nos collegit: composuitq; rati
Et merito. quis enim nostrum presentia curat:
Preteritis ve dolet: siue futura cauet:
Contemplator age hoc speculum: quicunq; cupiscis
Scire hominum vitas: interitusq; graues
Nam qui se / vitamq; suam speculatur in isto
Codice: non dicet se facile esse bonum
Qd si quis / sapiens sibi / se nusquam putet esse
Nos inter: cunctis se sciat esse locis.
Ipse ego cunq; locum volui mihi querere forsan:
Inueni in quouis me fore sepe loco.
Vera loqui deceat: rumpantur vt ilia stultis:
Illorum nec me iurgia vana mouent

Prologus Jacobi Locher Phiomusi: in Narragoniam Incipit.

C Vm mecum diu multumq; cogitassem: lectores fauentissimi: de rerum humanarũ cursu confusissimo: comperi me hercule: ex meditatõne mea vigilanti / quã plurimos erroꝝ gradus: quibus huma-

num genus in precipitium labitur. Ad sanandas igitur mortalium egritudines / perturbationesque intolerabiles: plerique sapientes ac litterati homines / fructuosissima dogmata scripsere: que vulnera mentis lacerate Aesculapio melius sanarent. Quippe apud grecos primitus instituta fuere gymnasia in quibus salubris profitebatur medicina: que perturbatis animis fomenta ac nutrimenta iucundissima conferebat. Unde & Socrates ille maximus sophie cultor primus de moribus disputare cepit. cum enim in rebus naturalibus: certum bonorum ac summe foelicitatis finem ponere nequiret: mentis sue contemplationes sublimes ad mortalium virtutum studia contulit: & tantum in philosophia emicuit: vt ipse e celo philosophiam euocasse diceretur. Is enim cum mortales ipsos procliues ac pronos ad vicia conspiceret: hoc remedio confusis moribus occurrere cogitans in publica Atheniensium palestra: ea docuit precepta: que summi boni fontes limpidos recludunt. Post fatum vero socratis: successit diuinus ille Plato: qui bonam etatis sue partem in morali sophia consumpsit. nec ab re: quo nam studio melius aut sanctius humano succurrere potuisset generi: scripsit saluberrimas leges: edificauit rem publicam speciosissimam: constituit humanam societatem iucundissimam: imposuit frenum libidini: ignauiam mortalium ad virtutem excitauit. Tempestate tamen philosophorum etas poetarum fulgidissima interuenit que ob dicendi fingendique iucunditatem: non mediocrem locum inter eruditos obtinebat. Quorum quidam heroicum carmen: quo res diuine humaneque decantari solent: cultissima scriptione celebrarunt. Quidam de agricultura: alij de planetis & cursu syderum motuque polorum. nonnulli de amoris imperio: vt elegiaci: Plerique de regum ac principum miserabili casu / vt Tragici: poemata elegantissima composuere. Reliqui Commediam (quam Greci archeam vocarunt) cum magna dicendi libertate coluerunt. E quorum numero Aristophanes: Eupolis Atque Gratinus / Laudatissimi vates claruerunt: cum enim viderent iuuentutem Atheniensium cetereque Grecie / omnibus libidinum generibus irretiri: occa-

Socrates

Plato

sionem notandi acceperunt: & plano quidem eloquio: quorumcunque sceleratorum hominū vicia ac peccata libere mordebant. Ex hac veteri cōmedia nostri latini nō inelegans scriptitandi genus formarunt: & primus Lucylius quidem satyram latinis dedit: in qua nominatim scelera Rhomanorū pricipium: ciuiūque priuatorum canebat: salibus multis: iucundaque dicacitate totam perfricabat vrbem. Non certe istac ratōne ductus: vt fandi lasciuiam & effrenatam quandā procacitatem exerceret: sed vt virtutum studia: doctrinasque salubres excitaret: & vicia e medio fugaret. Igitur Satyra tota latinorum est (vt inquit Fabius / libro decimo Institutōnum oratoriarum: pro Satyra quam nos habemus Graij archeā priscā Cōmediā tractarunt. Post Lucilium eloquio rudē: Horatius Venusinus successit qui sermone tersior atque emunctior non paruā gloriam Satyra meruit. Persius vnicum librū reliquit: in quo nomē suum immortalitati cūmendauit. Postremus omniū priceps Iuuenalis: qui quod in singulis Satyricis vatibus enituit: id totum suo iucundissimo dulcissimoque poemate complexus ē. O mores: o tempora: vt quid nostrates sapere nō incipiunt: cur vates non colunt: cur poetarū interpretes rapsodosque non venerantur: An ignorant quod prodesse volunt: aut delectare poete: aut simul & iucunda & ydonea dicere vite. Edocent enim quę mala: quę bona sint: quid vitia. quo virtus: quo ferat error. Nam impios / superbos / Auaros / luxuriosos / lasciuos / dedicatos / iracundos / gulosos / edaces / inuidos / veneficos / fidefragos / temerarios / audaces / temulētos / indoctos & fatuos / poete lacerant. Econtra virtutis candidissimos imitatores laudibus magnis extollunt: & cuique suorum meritorum premia assicribunt. Cum vero nostra tempestate tam pene innumeri sint fatui & stulti homies / qui neglecto virtutis amore: ad tenebras ac huius mundi illecebras tendant: operepreciū fuit vt denuo vates aliquis eruditus & vafer resurgeret / qui manifestaria stultorum delicta: vitamque spurcissimā taxaret. Hāc scribendi libertatem: preceptor noster iucundissimus / Seba-

Margin notes: Lucilius. Horatius. Persius. Iuuenalis.

stianus Brant Iurium doctor: poetaq; haud ignobilis: ad cõmunẽ mortaliũ salutem lingua vernacula celebrauit. Imitatus Dantem Florentinũ atq; Franciscum Petrarcham heroicos vates. qui hetrusca sua lingua: mirifica contexuere poemata. Cum vero narragonia seu Nauis fatuorũ (quam non inepte satyram appellare possumus) omnibus gentibus pernecessaria sit: operepreciũ esse duxi: vt eam in carmen verterem latinũ: quo exteris quoq; natõnibus (quibus nullũ est lingue nostre commertiũ) ꝓdesset. Sunt enim Galli: sunt Ausonij: sunt Iberi: sunt Pannonij: sunt deniq; Greci: qui id genus dictaminis non caperata fronte lectitent. At vos lectores date veniã Iacobo Philomuso: si quid ob ingenioli sui mediocritatẽ peccauerit. Est quippe presens liber: cũ ad salubrẽ sapiẽtie cõmoditatisq; doctrinã: tũ ad demẽtie: stulticieq; vãitaẽ expurgandã editus Intueat̃ ergo hũc ꝑlegatq;: qsquis veluti in speculo ꝓ cõditonẽ vitãq; suã nouisse ꝑspexisseq; laborat: q̃ foelicius trãsigere valeat æuũ. S. Brant

Hecatostichon in proludiũ.

auctoris / & Libelli Narragonici.

Per cunctas resonant faustissima dogmata gentes:
Orbeq; nunc toto scripta sacrata vigent.
Biblia: que veterũ congessit mystica patrum: Proludium.
Iura: fouet sacris pectora nostra cibis
Sunt plures sophie libri: quibus optima moꝝ
Versatur series: cõmoditasq; patet
Admiror tamen hoc cuncti ꝙ lumine viso
Doctrine: in tenebris pectora ceca gerunt.
Ex toto salubris mundo doctrina fugatur.
Nocte igitur ceca fluctuat omnis homo.
Pallas ad æthereas rursus cõtemta cateruas
Transijt: & superis seruit amica choris
Dexteritas simplex: veri prudentia: cessit:
Atq; fides: pietas: & probitatis amor:
Spernitur ad mores quicquid perducit honestos:
Spernuntur legis & monumenta sacre.
Id quod est peius: tales quia nescius error
Voluit: & immoto continet vsq; gradu

Proludium libelli

Per fora/per plateas/vicos madidasqꝫ tabernas:
Passim stultorum magna caterua salit
Caupones: scurrasqꝫ leues: & pharma copolas:
In precio magno turbidus orbis habet.
Dotibus explosis animi: sectamur inertes
Corporis illecebras: desidiamqꝫ malam.
Est igitur numerus stultorum maximus: orbeꝫ
Qui taminat totum: stulticiaqꝫ fouet.
Quidam etiam meros toto se tempore stultos
Cum videant: sanos se tamen esse putant.
Nil sapiunt homines pr̨ecordia crassa gerentes:
Prudentes nimium se tamen esse putant
Attamen vt stultos possim cumulare prophanos
Quemlibet ad meritum iure notare queam:
Innumeras classes fingam/longasqꝫ triremes:
Et naues celeres: veliuolasqꝫ rates
Si non sufficiunt: cristata petorita: rh̨edas:
Esseda gallorū: iam sine fine struam
Nec potis vna ratis stultorum pondera ferre
Quos gerit innumeris versibus iste liber.
De numero tanto stultorum qui modo viuunt:
Accelerant pedibus ad mea vela citis.
Non aliter quam si volitet per gramina florum
Turba apium: dulces perstrepat atqꝫ fauos:
Quidam: ne cursu tardo mea carbasa linquat:
Nando sequi stultam cogitat vsqꝫ ratem.
Quilibet ad primum gliscit conscendere transtrum:
Et regimen nauli solus habere cupit.
Curritur ad nauem postremus quisqꝫ veretur
Esse. procul toto flumine vela micant.
Narragonum hec classis/titulo sic iure feretur:
In qua stultorum quilibet esse cupit.
In speculo veluti faciem quis rite tuetur:
Effigiem vultus conspicit atqꝫ sui:
Sic modo de nostro capiat manifesto libello
Signa quibus vitam conspitiatqꝫ suam.

Nemo caret vitijs. nemo est sine crimine vite
  Ergo stultorum candida vela trahit.
Nec poterat quisquam causa sapienter in omni
  Se gerere: & nulla cōtaminare lue.
Qui bene mortales secum considerat actus
  Et trutinat mētis omnia facta sue:
Inueniet causam: poterit cur stultus haberi:
  Vt modo sectetur remigis vsqȝ viaȝ.
Quisquis enim stultum depicto stygmate dignum
  Se putat: & viuit simplicitate rudi:
Is poterit sapiens: tandem prudensqȝ renasci:
  Et fieri diuę Palladis inde comes.
Sed qui nunc prudens: casus vult esse per omnes:
  Nil sapiens / semper noliger esse solet.
Hos siquidem atqȝ alios poterit studiosa caterua
  Perlegere: in proprijs colligo quos titulis.
Nobilis & clerus: venit huc cum paupere / diues
  Ciuibus vrbanis carbasa plena sonant. Psalmi. xlviij.
Rusticus: imberbis iuuenis: curueqȝ senecte
  Turba venit: pueri: stultiloquusqȝ parens:
Indocti doctiqȝ simul / longo ordine cincti:
  Ad pictas properant / accelerantqȝ rates.
Fœmineumqȝ genus: turpis qȝ sepe voluptas.
  Incitat: & torquet non moderatus amor.
Stulticolas inter nostros diuertere gliscit:
  In speculo scelera & perspicere vsqȝ sua.
Attamen vt quisquis nostri dictaminis orsus
Rite sciat: frontem prębeat oro piam.
Pangimus ad certam multorum hec scripta salutem.
  Sygmate que merdent duriter omne genus.
Sed si forte malus voiet hos confundere risus
  Scriptorisqȝ vafros dilaniare iocos
Facundas capiat causas: de codice primo:
  Theutonicis numeris qui bene cultus adest.
Et causas itidem iustas tibi deinde feremus:
Cur multis prosit fictio nostra viris

Argumentū

Sic quoqꝫ satyrici quondam fecere poęte:
Mordentes populi dedecus atqꝫ nefas.
Hos sequimur. quis studio / linguaqꝫ minores:
At cupimus mores nunc medicare malos.
Est animus tenere multum, pdesse in uente:
Vt scelus explodat / stulticiam grauem.
Parcite: stultorum dum signa micantia fingo:
Turritasqꝫ rates ad freta nigra traho.
Parcite: si vestris signum de moribus addam
Stultigeris frontem significemqꝫ notis

Argumentum in narragoniā

Ad humani generis fęlicitatē: documentūqꝫ saluberri- mū: stultorū classis ad narragoniā cōstructa fulget: quā qnidem omnes conscendūt: qui de semita veritatis. & a perto sani intellectus calle vagantes: in varias & vmbro sas mentis tenebras: ac corporis illecebras corruūt. potu- isset pn̄s hic noster libellus / nō in cōcinne satyra nuncu pari: sed auctorem nouitas tytuli delectauit. sicuti enim prisci satyrici: varijs poematibus contextis: scelera ac p̄ui tates mortaliū reprehēdebāt: ita nostra hec pagina. status & cōditōes hoīm ad ocl'os depingit. vt tanqꝫ in nitidis- simo specl'o: qsquis mores & vite sue lineamenta cōtu eať. Nolim tn̄ arbitreť fides laboris nostri lector: verbuꝫ nos verbo mi reddere (vt Flaccus ait) Sensus eniꝫ dūta xat notasqꝫ vernaculi carmīs simplici numero latię trās- tulimus Qua propter & veniā p̄sumpte nostre audatie ab oībus lectorib⁹ nos cōsecuturos cōfidimus si prius ī genij nostri mediocritatē: & teneros lanugīs ānos cōsi- derauerit. poeticas nēpe egressiones: & fabulosaꝫ obscu ritatē studiose p̄terij nudisqꝫ & natiuis verborū structu ris: facileqꝫ sniaꝝ iūctura: op⁹ absolui. Nostris idcirco lu cubratōib⁹ votisqꝫ: qsqs lector bn̄ p̄cari velit: obsecramur

Inter precipuos pars est mihi reddita stultos
Prima: rego docili fastaqꝫ vela manu.
En ego possideo multos / quos raro libellos
Perlego: tum lectos negligo: nec sapio.

Tantalus alter eris: glauco qui postus aceruo Tantalus
Vndarum: inter eas sitibundo gutture flagres.
Largire debes pro diuo nomine christi
Pauperibus: celi capies sic regna sereni.
Optauit nemo sapiens ꝙ in orbe potenter Tulliu
Regnaret: diuesq; foret: sed dulce mineruę vt in pa.
Dogma sequi posset: secura vt viueret aura:
Excellit sapiens cuncti spectacula mundi. Crassus
Auri sacra fames crassum anticipare coegit: .i. q.i.c.
Fata: ꝙ is cupidus parthoꝝ vasa sitiret. ꝙ qdaȝ
Thebanus sophiam cum vellet discere grate v. cras
In mare proiecit nũmorum pondus & auri. sus
Quilvigilant igitur terrenis rebus: auernis
Commendant animas vacuis: ditiq; parentant. Crates

Quisquis amat ritus proferre & fingere inanes thebanus. xij.
Instituens populos sic nouitate rudes. q. ij. gr̃a
Is mala dat cupide ludibria multa iuuentę: epi
Et stultum manibus stultior ipse trahit.

Tempore quę fuerant ignominiosa vetusto. Nathei
Atq; scelesta nimis: iam nostra ętate probantur xiiij.

De nouis ritibus

A multis: ritusq; noui seruantur honore.
ij.re.x. Laudis erat quodam barbatos esse parentes:
Atq; supercilium mento gestare pudico:
Socrates Socratis exemplo barbam nutrire solebant
Cultores sophie: quorum sapienta mundum
Deseruit: celsas Iouis & conscendit ad arces.
Sed nunc irrepsit morum corrupta libido.
Manauitq; nefas: & vite subdolus vsus.
Ecce pudet multos barbam nutrire seu eram
Sed vellunt toto excretos de corpore pilos.
Iuuenal' Vt seruare cutem mollem: corpusq; supinum
Possint: & stultum casus ductare per omnes.
Sycam- Crinib' in nodum contortis more sycambri.
bri Ae- Aethiopumq; micant: heu crispos ferre capillos
thiopes. Fas reputant: & nudos fucati pectoris artus,
Pandere vt ingenuas possint captare puellas.
Colla premunt quidam sertis / & torquibus aureis:
Et digitos onerant gemmis: auroq; rotundo.
O mores hominum: corrupta o tempora / & atra.
Mathei Nemo nefas censet vestes gestare plicatas:
xviij. Atq; habitus curtos nimium: tinctosq; colore:
Sicq; palam apparent genitalia membra: pudore
Deposito: & nullo conduntur tegmine clunes.
Quid tunicas memorem varias? quid pallia narrem
Fimbria que croceo vestit circundata luto?
Quid ve pedum referam vestitus vsq; probrosos:
Moribus Assyrios sequimur: thurcosq; prophanos.
Et recutitorum peiores ritibus. e heu
Talia cur pateris pugnax Germania? pelle
Germa- Pelle inquam ritus media de gente pudendos.
nia. Ne ve tuam perdas famam. deus vltor acerbus
Hos premet. e quorum nascuntur crimina vita

De antiquis fatuis

Ad structum quamuis languens declino sepulchrum.
Triuerit & metam iam mea vita datam.
Non tamen antiquos fatuorum desero mores.
Stulticieq; vias inueteratus amo

Inueterata mee demētia crassa senecte.
Non solitos linquit mores. vitam ve priorem
Sum puer. & centum transacti temporis annos
Connumerare queo. nec enim sapientior vsquam
Esse velim. pueris stultorum signa ministro.
Stultitieqꝫ mee regimen prescribo malignum.
Et mala viuendi / mihi tastamenta relinquo:
Exemplarqꝫ mali sum / duxqꝫ & pessimus auctor.
Quod puer edidici: facto monstrator inerti:
Stultus ego semper: tamen hac laudarier arte
Percupio: insanam & sceleris protendere famam:
Et vitium monstrare meum: moresqꝫ pudendos
Audeo: de celebri tanquam certetur honore.
Nunc refero per me deceptas vndiqꝫ gentes:
Me duce nunc iacto tot semina sparsa malorum
Immemor hunc prauū vite conuertere cursum
Quin doleo: ꝙ non consueto tramite semper
Ire queo: & stultas penitus consummere vestes.
Sed quia non valeo cursum complere vetustum
Hec nato discenda meo: teneroqꝫ nepoti:

De anti quis fatuis.

Esaye. lxv.

c. ex studijs. & c. cuꝫ in iuuentu te. de p̄sumptōnibus.

Prōponam: fingamqꝫ vias ad crimina largas
Hic alacer / fatui patris / vestigia temptet:
de cōse. Et discet prodire gradu genitoris iniquo:
di. v. c. Gaudet & ipse parens: natus qꝫ crimine maior:
vlti. in Progressum sceleris superat / numerūqꝫ malorum:
glo. Spemqꝫ gerit pulchram de nato. quum sua gestat
Signa: quibus vite malesanos triuerit annos.
Moribus in prauis versabitur illios etas.
Stulticieqꝫ vias nunqꝫ postponet inertes.
Ergo reget picte stultorū carbasa nauis.
Danelis Proh pudor: effoeta o quid nunc cupis esse senecta:
xiiiij. Semper & in tenebris presentia vota morari:
Inueteratus enim fatuus bene viuere nescit:
Nescit & ex animo foedos depellere mores.

Indulget quicunqꝫ suis ad crimina natus:
De doc- Sedulus emendat nec puerile nefas:
trina fili Sentiet is tandem damnū / serosqꝫ dolores
orum Ascendetqꝫ noue splendida transtra ratis

Stultus erit semper / miser / & cecatus ocellis:
Quem non cura trahit natorum: quenqꝫ modesta

Vita fugit teneros animos vt moribus ornet:
Temperet aut opera nascentia fata frequenti.
Non errare vetat: scelerũ nec limina claudit
Viuendi ve modum natis proponere curat.
Non bene consulitur lasciuę (crede) iuuentę:
Si sine morigero passim ductore vagatur.
Sicut oues cursum linquunt pastore remoto
Sollicitatq; vagas nimium concessa voluptas:
Sic tua per scelus torturã pignora currunt.
Stulte parens: natos cur excusare laboras:
Qz teneri nequeant recti conscendere callem:
Et sentire nefas: aut veri noscere cursum:
Non ętas mollis: non frontis barba tenelle
Te excusare potest: tęneris sapientia crescit
Cordibus: & sanctę disponit semina vitę:
Quin melius retinent pueri documenta tenelli:
Nam cecinit quondam romę Venusinus alumnus
Quo semel est inbuta recens seruabit odorem Horati⁹
Testa diu: remanentq; rudis primordia vasis.
Flexilis est iuncus: salices flectuntur amarę
Robora dura minus: quid enim nunc prima moraris
Tempora frugiferis citius de pascere rebus:
Quid moderata nocet pueris correctio blandis
Nam ferule: morum p̃bent alimẽta bonorum:
Expellũtq; malos incocti pectoris estus.
Ob culpas aliquando graues luxere parentes. Priam⁹
Crimina natorum: & vitam ingemuere nocentẽ
Adsit in exemplum Priami fortuna potentis:
Iliacas qui perdit opes: cum nauibus altis Tarquinius superbus.
Filius Argolicas properat lasciuus ad oras.
Ad sit in exemplum Tarquini fama superbi:
Ob scelus infandũ nati: luxumq; pudendum lucrecia.
Quo bona stupratę mẽtes Iucretia luxit:
Expulsus regno: latijs errauit in oris. Catelina
Transtulit innumeros ad nos Catelina nepotes:
Filius esse quitur patrem. vitijsq; vicissim
Indulget: moresq; bibit ratione carentes:
Heu melius pueris nũc consuleretur inertes.

Ductores fugerent: si iam stultosq; magistros:
Peleus. Prudentesq; bone laudis sequerentur alumnos.
Peleus æmonio quondam rex clarus in orbe:
Curam magnanimi phenici indulsit Achillis:
philipp⁹ Traderet vt sanctos tenero ꝑ tempore mores.
Rex quoq; Peleus magna cum laude Philippus
alexãder Per loca Graiorum querebat cuncta magistrum:
Nosset Alexandrum qui dogmata culta docere:
Aristoti⁹. Doctus aristotiles tandem compertus: adibat
Magnanimi curam regis: pectusq; fouebat
Artibus ingenuis: dabat & preconia lingue.
Plato Doctus Aristoteles primum documenta Platonis
Candida gustarat: sophieq; exceperat artes:
Antea ꝙ teneros studio pascebat alumnos.
Tempore sed nostro dementes cura parentes
Nulla trahit: natos videant vt rite peritos:
Conducantq; grauem digna mercede magistrum
Ergo nunc fatuus procedit de patre stulto:
Qui vitijs largitur opes: studioq; decoro
ꝓuer.x. Parcit: & ingenij virtutes negligit omnes.
Crates. Thebani Cratis tristis querimonia fertur:
Theba. Si mihi: dicebat: passim clamarae liceret:
Vos omnes fatuos vellem appellare probrosos:
Quos agitat nimio funesta pecunia ludo.
Diuitias legitis natis: & dogmate nullo
Pectora lactatis: nec dexteritate fouetis:
Tandem penitet & sceleris ꝓmissio mordens
ꝓuerbi. Grandeuum patrem: at sero medicina petetur.
xix. Natorꝫ quidam sceleratis vndiq; rebus
eccl'.xxij Se sociant: summiq; Iouis diuina lacessunt
deu.xxi. Numina: nonnulli vitam sine fine prophanam
Sectantur: vitiumq; petunt noctesq; diesq;:
Atq; relicta malo fundunt patrimonia ludo.
Quidam delitijs lasciui corporis ardent:
Et luxu flores consumunt temporis omnes
Ille bibit cyathos sitiens: plenamq; lagenam
Euacuat: nulloq; modo discrimina ponit.
Sed pueri qui non teneris lactantur ab annis

Artibus ingenuis: studijs nec rite fouentur:
Ad vitium faciles sunt: & delicta parati. xij. q.i.
Nil melius gracilem poterit nutrire iuuentam: oīs Ge.
Et morum prestare viam: vitamq; modestam viij.
Quam salubris docti siquidem doctrina magistri: Prouer.
Principium / medium / finem quoq; pbet honoris. xix. eccl.
Vtilis ad teneros spectat correctio natos. vij.
Nobilitas res magna satis: decorare pusillos:
Que solet: at proprio non est quęsita labore. Seneca.
Profuerit quid enim maiorū stemma? quid autem Iuueoal
Nobilitate tumes? quam non virtute decora:
Moribus & cultis meruisti o stulte miselle?
Sepe malos catulos pariunt animalia blanda
Sepe mali pueri casto nascuntur ab aluo
Sed pater in culpa est: qui non vult esse seuerus eccl. xxii
Dogmaq; nec gnato viuendi suggerit aptum.

Qui duplici lingua lites & iurgia vendit:
Et delatoris fungitur officio De lato
Inter contiguos ponens sua crura molares. rib⁹ & li
Is pcium sceleris sentiet exitium tigiosis

Et litigiosis

Gaudia summa putat quidam miscere sinistris
Litibus: atq̧ homines ad iurgia vana mouere.
Gaudet & interdum rixis turbare molestis
Pectora: sic igitur malesana est criminis auctor.
Ecc̄l.x. Ore tenet virus: lingua mendatia fingit:
Atq̧ dolos versat: quibus impugnare nocenter.
Concordes animos & pectora dulcia possit.
Sepe ferit grauiter / pharetrato verbere lingue
Insontes hominum mētes: moresq̧ lacessit.
Innocuos vite: & fautores dispare voto
Inter se semper versari & viuere gliscit.
Prouer. xxix. Nec tamen interea sentit sibi vulnus adactum
Vir bonus: accusat quem delatoris iniqui
Lingua, sed adueniunt seri lamēta doloris.
Prouer. xxiiij. Delatore nihil peius: nil turpius vsq̧:
Cuius in ore sonant lethalis sibila morsus:
Milleq̧ pictarum fraudum mendatia subsunt
Si videt immoto concordes viuere nexu:
Si sotios aliquos: fidos seu noscit amicos:
Esa. xxxij. Mortiferum viros rauco de gutture ructat.
Vnanimesq̧ studijs comites a fœdere dulci:
Soluere: concordes queat vt confundere mentes.
Mox tamen excusat lingue rabiosa / proterue
Sibila: & insontem se a talibus esse fatetur.
Et sceleris tegit occulti maledicta perosa
teren. in eu. Sic quidam applausus querunt: cupiuntq̧ placere
Istis: de quorum nil sanum pectore manat:
Fallaces Daui: Gnatones: & parasiti:
Osores rabidi: balatrones: hoc genus omne
horatius Garrula mordacis diffundit semina lingue.
Quisquis amicitie nexum dissoluis: & atro
Sapie. i. Stygmate concordes maculas: & iurgia vendis:
Indignus vita es presenti: carcere dignus:
ꝓuerbi. xix. Perpetuo: vt careas viuaci luce posus.
Est: & non: solers / causa qui dicere in omni
Nescit: & in quouis tēpore recta sequi:
Omnibus in rebus nec sanos consulit: ille.
Damnorum fatuus premia solus habet

Stultus iners ille est: qui prudens vsq; videri
Gliscit: & assueto tractat ludibria cursu: ꝓuerbi. xiiij.
Sed dum se nimium prudentem: & ad omnia vafruꝫ
Estimat: haud dubio fatuis est stultior illis:
Quorꝫ somnifero mēs est cęcata furore. abdie ij.
Sit sapiens: cędo: munitus viribus: atq;
Dotibus eloquij: tamen hec ignauia nunquam
Deserit assuetas confusi pectoris artes.
Consilia alterius refugit: spernitq; bonorum ꝓuer. i.
Sensa: quibus ꝓprie mentis corroboret actus.
Effutiunt multi phalerato verba colore: Eccl'. xix
Et cupiunt verbis prudentes inde putari:
Hi terram findunt aratro / temoneq; longo
Stultorum gressu tacito monumenta perarant
Consilijs en vsq; suis: ceptoq; furori: c. ne mi-
Confidunt: nusq; capitis meliora sequentes reris. de
Pyrrhus ad ausonios populos non castra locasset: consu.
Hudq; fuga tantas clades comiserit auctor:
Callida si cineę docti consulta probasset.
Inconsulta ruit bellis priameia proles:

Hector. Hector Achillea misere confossus ab hasta:
Dum fugit annosi temere mandata parentis
Nero. Sic Nero crudelis iustas dum negligit artes
Consilijq; modos: ferro transfixus acuto telo:
thoblas. Sera luit meriti malesanus damna furoris.
Fertur q gnatum formarit sepe Thobias
Roboaz Vt bona prudentum sequeretur gesta virorum.
ecc.xlvii Dum temere annosos spernit Roboam sapientes:
Innumeras perdit gentes: atq; improbat acta.
Plura tibi possem priscorum exempla referre:
Qui dum sectantur proprium caput: & sibi tantum
Confidunt: veterū & nolūt cōsulta videre:
Incurrunt penas meritas: & tristia fata:
Perpetuoq; trahūt fatue telluris aratrum

Qui tenet incomptos mores / gestusq; pudendos:
Et gestat vultū mobilitate leuem.
Maturat fieri stultus: turbamq; profanā
Querit: & assiduo pilea stulta trahit

Ecclesi.i. Moribus ingenuis paucissima turba virorum Ecci .i.
Mat.vij Iam sup est: sed enim plures ad crimina currunt Mar.vii

Et properant gustare nefas: turpesq; maloꝝ
Illecebras: & sic stultoꝝ imitarier escas.
Turpibus (heu miseri mortales) moribus omnes
Sunt modo cecati: nec curant munera vitę
Candida: nam paribus vitiis iuuenesq; senesq; treñ.iiij.
Aegrotant: nulloq; gradu distantia mores Esa.lvi.
Sepat hosce malos: mentes nec ad optima transfert Mathei
Crinibus in tortis quidā ludibria tractāt: xv.
Quidam se manibus iactant: vultumq; modestum Esaye
Assumunt nusq;: leuibus sed moribus vsq; xiii.et ti-
Se fatuos cunctis ostēdunt: seq; posos mo.3.sa
Reddunt: & grauium fugiunt commertia rerum.
Instabilis vita est illorū / stulta / pudēda pieñ.xii
Inconstans / leuis / & cum tempore mobilis omni. Iaco.ii.
Incessu quidā deformia gesta refingunt
Deformantq; gradus: facie quoq; mera relaxant
Ludicra. nec quicquam faciunt ex ordine certo.
Mens leuis est illis: animus quoq; dissonus: illos
Vexat: & errores oclis & nubila crassa
Obijcit: & mores vita deturpat inerti.
Qui sapit: & mentem laudatis moribus auget:
Atq; modum vite studet obseruare decorum ff.de tu.
Quicquid agit: plausu populi laudatur amici: & cu.l.
Fasq; putat: quicquid sapiens agit ille: facitq3: scire.
Qui grauitate bonos mores coniunxerit vsq3.
Incipit (vt docti referunt) sapientia prima
Moribus a cultis. & dexteritate modesta. Sapie vi
Et timor ingenue confert exordia vite. Psal.cx.
Et pudor. atq3 fides / probitas constantia virtus.
Laudatos faciunt iuuenes / claramq3 senectam.
Pax etiam tantis virtutibus addita / prestat.
Sinceros vite mores / & candida fata.

Qui facit iniusticiam
Exercet & potentiam
In viro forsan humili,
Hic facit scrobem tumuli

De lesione

Est fatuus vecors: stultus / ferus / atq; malignus
Cuius subiectos iniusta potentia stringit:
Et premit insontes nullo de iure subactos.
O iudex attende boni documenta decoris.
Non licet iniuste nimium: nimiumq; potenter
Innocuos turbare viros: & iura superba
Dicere: que nequeas illesa mente profari.
Pessimus ille quidem est fidum qui pungit amicum:
Et nocumenta suis rebus damnosa ministrat:
Verus amicitie gradus est: prodesse vicissim
Et facere alternis vicibus bene facta ꝓpinquis.
Tempore iam nostro non producuntur amici:
Quales argolicas quondam viguere per oras.
Filius equoreę nymphe formosus achilles:
Atq; Mœneciades falsis confossus in armis.
Quas pylades laudes: ꝑconia quanta meretur:
Impiger insanum nusq; dum linquit Horestem
Atq; per ignotas terras comitatur amicum
Quid demadem laudo: quid pythia carmine tollo:
Pignus amicitie solido qui adamante ligarunt:

De lesione amicitie.
Prouer. iij. & xi.
Ecclesiastici xxv
Lu. xi.
Achilles
Patrocl⁹
Pylades
horestes
Dēades.

Scipio magnauimus libye dominator & arcis Scipio.
Sydonie: charos recte est veneratus amicos:
Lelius ast itidem nobis exempla probate Lelius
Prebet amicitie: cunctis imitanda per orbem:
Theseus argiuis timor & formido tyrannis These9
Qui fuit: & stygio victor bene notus in orbe:
Per diras acherontis aquas: per liuida regna:
Per vada lethei fluuij: per tartara nigra
Perithoum fidem comitem fuit vsqꝫ sequutus. Peritho]
Heu nunqꝫ tales nunc inueniuntur amici: nus
Vtilitas proprij cunctos iam vexat bonoris. puerbi.
Nulla fides: pietas: constantia nulla relucet xiiij. &
Est animus nobis omni pernitior hasta: xxix.
Nec manet in cursu mens deprauata benigno. eccl. xxx
vij.

Si quis credere vult loquacitati:
Atqꝫ omni fatuo: videns libellos
Tot scriptos / anīe bonum docentes:
Ad nostros fatuos parat rudentes

Credere scripturis nolit quicunqꝫ vetustis:

Atq prophetarum diuinos negligit orsus:
Est fatuus / nugas potius dum querit aniles:
Quā bona celicolum sapiens documenta sequatur
Ecci. ij. Credere qui scriptis non vult: quibus arma salutis
Marci Constant: & fidei firmantur robora sacrę
xvi Non hominis vitam gerit is: quin more ferino
Iohā. iii. Non putat esse deum: nec facta potentia cęli:
psal. xiii Nec superos trepidat: dominū nec credit olympi.
Nil iuuat assidua quosdam lassare querela:
Atq docere bonos mores: vitamq decoram:
Nec iuuat ætherei depromere mun era regni:
Aeternosq choros superum: sedesq beatas
Nec prodest stygias vndas: erebiq meatus
Psal. xci Pandere lethiferos: cinctos liuentibus vndis:
Contio quid prodest fatuis? quid lectio sacra?
Quid prodest recitare sacras per pulpita leges?
pverbi. Dogmata quid prosunt a nostris scripta prophetis?
xxiij. Sunt adeo obtusi quidam: q credere nolunt
Scripturis fidei: & preceptis iure probandis.
puer. xij At certe hi fatui nullo terrore tenentur:
Nec duras baratri pęnas: nec verbera ditis
Esse putant. cęco sic ducunt tempora cursu:
Insanoq nimis viuendi errore vagantur:
luce. xvi Ante pedes cernis fidei monumenta sacratę:
Cernis & antiquas leges: christiq triumphos:
Nec tamen attendis quid nobis pagina dicat:
Vnde salus anime manat / requiesq perennis.
De cog. Non tua simplicitas poterit defendere crassos
spir. Errores: qui te tandem sub tartara mergent.
cū vir Ergo malam / cuncti vitam emandare laborent.
ecci. iij Nam deus omnipotens sceleratos lance tremenda
Mathei. Iudicat: & varias infert formidine pęnas.
xxi. luce Immittitq animas orco quo luce carebunt.
xiij. Qui non prius scit parare
Sellam: quam vult equitare.
Si is cadit inconsultus:
Risum mouens: erit stultus.

Sūt alij fatui cupio quos rite docere | ꝓuerbi. xiiij.
Ne semper mentis nubila ceca gerant
Incautus fatuus / demens improuidus / atq̃
Ignauus: curat fata futura nihil.
Accidit aduersi sibi cum: non ipse putassem | Seneca:
Dicit: & accepto vult sapere inde malo:
Non tantum lucis presentis cernere cursum
Debemus: sapiens cuncta futura videt. | ec. xxxii
Post factum: rebus fatuus qui consulit actis:
Stultitie effugiet vix mala damna sue.
Consultare prius qui scit: securior omni | Salusti⁹
Tempore erit: nocuum preuidet omne sibi.
Antea quam fructū vetitum gustauerat Adam | Adam
Si prospexisset dedecus atq̃ nefas:
De paradisiaco non pulsus gramine / nudus
Exisset: facti premia duras luens. | Iōathas.
Antea si Ionathas caperet q̃ dona Triphonis | i. mach.
Voluisset fraudes: lethiferosq̃ dolos: | xii.
Non circumuentus strepitu atq̃ hostilibus armis:
Spectasset populi funera dira sui.

De amore venereo

Iulius ce sar. Iulius (externis metuendus Cesar in oris)
Semper erat cautus: consilioq potens:
Ast vbi tranquillo vitam ducebat in euo:
Languebant capitis puida facta sui.
Nam si legisset porrectas ante senatum
Chartas interitus non properasset atrox
nicano r i. mach. vij. puer. ii. & xiij. Ense metunt dextram linguamq Nicanoris hostes.
Non erat incepti prouidus ille sui.
Qui bene consultat rebus: qui prouidus omni est
Tempore: foelici tramite fata subit.
Prodest quando quidem caute meditatio mentis:
Profuit examen: consiliumq bonum.
Cernimus aduersis vrgeri casibus omnes
Preter consilium qui sua facta gerunt
Insanos fatuos trahimus cum fune ligatos:
Quisquis amat: passim retia nostra subit:
Decipimus plures: & sautia membra sagittis
Percutimus: vulnus nulla medela iuuat

ecci. xi. Qui cytherea venus: sequitur tua iussa / dolosq
Et properat diros temptare Cupidinis arcus

Is fatuus/miseros casus/ & fata subibit.
Quas venus insignes luxu prostrauerit vrbes
Quos homines pharetris olim trāsfixerit atris
Commemorare queo: ceciderunt pergama Troie: troia.
Et cecidit Priami sedes: sceptrumq; superbum: priam⁹.
Ob paridis cecum: quo cum flagrabat: amorem.
Marcus romane princeps Antonius arcis: M.anthonius
Non iugulo sua colla truci: lethoq; tremendo
Fregisset: si non Cleopatre iussa sequutus:
Et si non furia tanta tentasset amorem. Cleopatra
Quisquis amat: ratione caret: sine lege modoq;
Discurrit: patiturq; graues in amore dolores Ouidi⁹.
Magna premit cunctos: veneris vehemensq; potestas puer.v.
Nemo satis prudens: qui mollia spicula vitet.
Quem feriunt autem: stultus durabit & amens.
Nam sine mente ruit: constanti pectore nusq;
Ambulat: ad veneris semper mandata recurrens.
Quisquis enim pueri pharetris transfixus acutis: ouidius
In vultu nescit bene dissimulare furores: ii.metha
Si non spurcus amor phedram torsisset adultam phedra
Non tenerum collum laqueo fregisset iniquo.
Pasiphae thauri non deperiisset amore pasiphæ
Si procul a veneris stimulo secura fuisset.
Non Nero fœdasset ventrem genitricis & aluum. Nero.
Non calidum intrasset proh Messalina lupunar. messalia
Si quandoq; faces veneris vitasset & arcus.
Ad miseros casus & magna pericla cupido
Subdolus & fallax sexum deducit vtrumq;:
Addo his infames draucos/paticosq; cinedos: S.Brant
Quos contra/vltrices flamen/leges quoq; surgant: in au.vt
Horret enim humanū genus hec cōmertia feda nō lux.
Ob que flammiuomo perierūt imbre Gomorre. con na.
Quisquis forte putat sola pietate moueri: col.vi.
Et iustum pariter non putat esse deum. sodoma
Qz parcat vitiis semper miserator iniquis:
Humana penitus hic ratione caret:

Peccātes sup̄ misericordia dei

Nunc fatuos' referam quorum vesania crassa.
Danelis Polluit hunc mundum vitijs/& more prophano.
iij.Soph Sunt quidam tantę nunc impietatis: vt vsqȝ
iij. Sancta dei spernant posito decreta pauore;
Ecci.v. Is quia sit cunctis miserator gentibus: atqȝ
& xci. Iudicium non grande ferat: de crimine mundi:
p̄s lxxxv. Sit pius atqȝ bonus: nec iam mortalia curet.
Omnia: peccanti liceat sperare frequenter
p̄s.cv. Humanum est peccare quidem: delicta parentes.
Fecerunt nostri: que nos tortura manebit?
Alter ait comitū: non sunt pia regna/vel aucis
Facta poli: aut brutis: veterum scit scripta referre:
Historias recitat: chartasqȝ et bibliopolas:
Allegat peccasse patres: hominesqȝ priores:
Neqȝ nouum non sit scelus vllum tempore nostro.
Ecci.i. Attamen (vsqȝ velim) peccator pensitet illud:
Exo.xx. Qd' delicta patrum nunqȝ impunita fuere:
sodoma Semper habet vitium trutinam pœnasqȝ sequaces
Roma. Non sodome luxus: non magna superbia Rome:
Pharao. Non furor in Mossem toruus: rabiesqȝ Pharaonis:

Effugit iustam celestis iudicis iram. Sapie.v.
Dat spacium ad peccata deus: non omnibus horis
Peccantem punit: tamen impia facta malorum.
Iudicis eterni sententia tristis in orbe
Persequitur stygio: tenebris flammisq; seueris. Iob xxi.
Sit licet vsq; dei pietas immensa: fauorq;: Eccs.ix.
Gratia sit numeris nullis prescripta/modoq;: Luce.x.
Non tamen a summo diuina astrea tonante ps.xlvij.
Discedit: iusti remanet sed dextera regis. Spien.i.
Tempore si nostro/pœna sine/crimina currunt: Esaie.i.
Morte sed eterna trepidanda piacula soluent:
O male sperantes: magnus super æthera princeps
Iusticie normam semper legesq; tenebit Deu.23.
Cum quibus ad fetidum sceleratos trudit auernum Ecci.ii.

Qui vult nunc edificare
Et quid magnum attentare
Sumptus debet pensitare
Quibus possit hoc parare

Quisquis opus magnum tentat componere: sumptus. xxii.q.ii
Antea nec reputat: nec tempus computat ipsum D iiij facies

De fatuis edificādi inceptib⁹.

Est fatuus plane, sapiens vero extruit illud
Quod potis est: tentatq₃ nihil quod ferre recusent
Vires: & rerum census: nummiq₃ paterni.
Ceperunt multi struere alta palatia & edes:
Nec vires valuere sue: sumptusq₃ futuri
nabuch. Penituitq₃ operis tandem illos non cepti
Rex Nabuchodonosor fastu commotus iniquo
Q manibus Babilona suis, struxisset, amenam
In caput illius tandem plaga magna refluxit.
Dañ.iiii Quam recinit nobis patrum sincera vetustas.
nemrot. Excelsam turrim produxit in æthera Nemroth:
Geñ.x. Quam mundi nuq₃ possent disrumpere fluctus:
Imperfecta tamen molis structura remansit.
Diuitias grandes & plenos poscit aceruos,
Ecci.xxi Qui molitur opus manibus componere vastum.
Iere.xxij Vsq₃ adeo quidam fatui sunt qui satis illa
A cunctisq₃ irridentur stloppo atq₃ cachinno.
Magnificas edes: opera & sublimia: pauci
Lucull⁹ Tentarūt veteres: potuit fecisse lucullus.
Crassus. Istuc & Crassus: quo vix opulentior vllus
Floruit: Assirias qui sparsit sanguine carras.
Quisquis magna cupit: factū quoq₃ nititur ingens:
Sic cautus: nummosq₃ suos, & computet arcam.
Quid possint vires rerum: quid parta facultas
Ne risum multis creet: & ludibria tollat.
Nempe alias operis cepti: atq₃ impensa laboris:
Perditur: incassum molesq₃ incœpta videtur.
Inceptare nihil, melius, q₃ linquere ceptum.
seru⁹.i. Qui facit id: damnum is sentit: labemq₃ notamq₃
en. Omne hominum inuentū tandem cariosa vetustas
i aūt de Conterit: & rapido consumitur insuper euo.
nō alie. Paupertatis onus vix Ganeo preterit ille.
col.ii. Noctes atq₃ dies qui bibit atq₃ vorat
Ecci.iii. Illius ingluuies: crapula: immoderata voluptas:
Rerum: anime interitum: corporis atq₃ facit.

Hic etiam naues fatuorũ scandit: & amplas c. a cra
Contrahit antennas manibus / longosq; rudentes: pula de
Noctes atq; dies vinum qui ingurgitat ori: vi. & ho
Et farcit stomachum dapibus victuq; guloso de.
Nil agit hic aliud. q̄ q; certamina vini Esa. v.
Tractat: et euacuat calices: amplasq; lagenas:
Immoderata meri rabies: mala tristia morbi ec. xxxi.
Concitat: & nullis rebus discrimina ponit.
Inducit subitas mortes: & tristia fata: Iuuenal
Laxat corporeos nexus: precordia soluit:
Polluit & sensus: caput & / geniumq; modestum osee iiii.
Contaminat vinum: simul & crapulosa voluptas.
Vina nocent capiti: faciunt & pectora ceca: luce. xxi
Ingenium frangunt nitidum. mentesq; viriles
Ebrietas parit omne nefas: & dedecus ingens: puerbi.
Et parit insanos homines sine lege / modoq; xxiiii.
Qui viuunt: sordesq; malas / luxusq; procaces
Obseruant: semperq; meri certamina versant
Ebrietas venerem stimulat: lumbosq; salaces puer. xx
Incitat ad luxum: parit & petulantia corda.

Ebrietas ratione carens furiosa per orbem
Transuolat: & finem nullo discrimine ponit.
puer.vl. Ebrietas mores frangit: linguasq; loquaces
Horati⁹ Efficit: & mentis secretum sepe recludit.
Herodo tus. Rancidius nihil est: nihil est sceleratius illis:
Ingluuies quorum vino insatiata: fathiscit.
Iustinus lib.i. Non Thomyris natus cecidisset victus ab ipso
Cyro: si tumidi vitasset pocula bachi.
thõyris. Magnus alexander morbo ebrietatis inepto:
Cyrus. Correptus gladio proprios iugulabat amicos.
Q. Curtius Est modus in rebus: vini moderatior vsus
Nil nocet: interdum sensus conseuat acutos.
alexãder Qui sine lege bibit: magnas vacuando lagenas
Sorbet: ad extremũ pœnam experietur amaram.
Diuitias molles clausa qui cõtinet arca:
ec.xxxi. Et conseruat opes: concumulatq; suas:
Ecci.ij. Vsq; adeo, vt miserum nunquam soletur amicũ:
Hic aliquando petet cum nihil accipiet,

Plurima stulticia est: votum quoq; inane putamus
luce.xvi Quod colitur tantum funesta pecunia: & ingens

Thesaurus rerum: & tam perfidus ardor habendi
Diuitiis lectis maiores dantur honores:
Quam sophie. meliore gradu stāt munera ditis.
Nil mores colimus sanctos: virtutis amator
Nullus adest. animos confundit copia rerum
Hic sapiens solus: iuris consultus: & auctor: puerbi. xxviii.
Diues in exhausta nūmos qui possidet arca
Curia sola patet diti / prudensq; senatus: Horati⁹ .ii.s;.
Solus habet laudes. conquirit solus honores.
Solus amicitias: licet has virtute mere
Nulla: sed nummis donantur premia tanta: ouidius .i.fa.p
De censu in primis: de moribus vltima semper uer.xiiii
Questio: quo pascat nūmos: quot iugera campi Iuuenal'
Quantū quisq; sua nummorum seruat in arca
Tantum habet & fidei. iuret licet: & samothracum ecci.xiii.
Per veteres aras: contemnere fulmina pauper
Creditur: atq; deos / diis ignoscentibus ipsis.
Quandoquidem tales sanctissima diuitiarū
Maiestas tollit tytulos: & nomina confert:
Diuitibus lepores. pisces: auiumq; sapores puerbi. xix.
Atq; apri clunes: & quicquid dulce macellum:
Mittitur: ast vacue semper stant pauperis edes.
Ah vesana fames / & rerum dira libido: ps xxxvi
Quid tamen hoc prodest. quod deuorat omnia auarus
Semper habens / nihil & ieiuno sufficit ori.
Nec modus aut requies: non hunc cumulauit aceruū
Is sibi. sed lites subitas post funera linquet. Ecci.iiii
Vtilis est nummus multis / inglorius illi Psalmi. xxxviii.
Qui nescit seruare modum / legemq; modestam: amōs.ii
Qui nil pauperibus doni elargitur amicis. puer.xi.
Hunc deus omnipotens extremo fine relinquet. mat.xix.
Nec capiet vultu placido sua vota precesq;. marci.x

Ille duos lepores venator captat in vno luce.xii.
Tempore / per syluas quos canis vnus agit. Tho.iiii
Qui cupit ardenter dominis seruire duobus.
Hic plusq; poterit / sepe agitare volet.

De obseq̊o duoꝝ dn̄orum

Stultus & is: summo qui vult magnoq; tonanti
Mat.vi. Et mundo pariter querit seruire pphano
luce.xvi Nam veluti dominis qui vult seruire duobus
Raro fit: vt talis semper sit gratus vtriq;:
gio.in l. Qui captare duos lepores conatur, in vna
fi. C. de Hora: venator comitatus cum cane solo:
asses. Vix sibi contingit leporem q subleuet vnum:
Raro ferit metam: signataq; stygmata luto:
Qui pharetras multas tendit, variasq; balistas:
xvi.q.i.l Quisquis multa suis humeris imponere rerum
Prebite- Nfficia: & solus vastos vult ferre labores
ros. Difficile: est semper licitum si seruet, honestum et:
glo.in c. Nunc huc, nunc illuc raptus, sine fine vagatur:
accusat⁹ Nec pede sic stabili poterit constare, locoue.
de here- Aequora nunc sulcat: trabidus nunc per currit.
di vi. Iam terram ignotam querit, gentesq; pererrat
c.diuer- Raro diu perstat qui bina negotia gestat.
sis decle. Qui facit vt placeat multis: hunc semper oportet
con Quemlibet astute blandis palpare lacertis.
ecci.v. Si quid & aduersi contra se percipit: vsq;

Perferat. offitijs queat vt seruire duobus. c. cũ. sin
Verba det ingenuo que sint permixta lepore gula de
Et quod sit placitũ faciat semperq loquatur. p̃ben li.
Blandidulis cunctos verbis / manibusq salutet. vi.
Ceruicem domini succis: & pectus inungat lxxxix.
Illecebris: quo sit solita non maior in aula: di. c. i.
Et caueat ne quem ad turgentem concitet iram.
Hic quia pregrauidam gestat cum pondere molem: ecci. i. &
Otia rara simul: mentis raramq quietem: ij. Iaco. i.
Attamen offitij numerus pluralis / auentem c. quia ĩ
Efficit. vt lucri sudores perferat atri. tantũ de
Sanctius & melius: domino seruire ꝓbato: p̃ben.
Atq vno: possis cui per benefacta placere
Quam domino vsq nouo familiarer omnibus horis xxi. q. i.
Qui linguam frenat: rictus compescit & oris: clericũ.
Mens angore huius tristiciaq vacat Ecci. ix.
Qui loquitur temere cadit in discrimina: sicut
Que pullos prodit murmure pica loquax

Garrulus atq loquax qui tempore blacterat omni ꝓue. xiij
Ad nauem is properet fatuam: conscendat in arcem. p̃. cxxxi

De garrulitate

Iaco.iii. Carbasa ventus: agit: fatui properate loquaces.
Sunt plures quorum est summa oblectatio vite:
Ecci.v. Summus & affectus linguam exercere procacem;
Dum tangunt: q nemo volet tetigisse: merentur
Inuidie telum:; melius tacuisse profecto
Qui reticere potest cum magno forsan honore
Attamen eloquitur: nec vult compescere fauces:
puerbi. Incurrit quandoq grauis discrimina noxe
xvii. Et casus miseros. melius strinxisse labellum.
Respondet qui sponte sua: non ante rogatus.
Iob.xv. Se fatuũ insulsum cunctis exponit: & offert/
Ob scene pariter commissa pericula lingue:
puerbi. Sunt fatui plures qui garrulitatis inique
xviii. Leticiam capiunt: & lingue gaudia vana:
Hieere. Que tamen interdum pena plectuntur acerba.
xviij. Multos lingua procax casus sufferre coegit
Osee vij Angustos: quid enim fallax delatio prodest
Linguosus/sua cum phas est malefacta fateri:
Atq sacerdoti culpam proferre: silescit:
Nec verbum ructare potest: dum premia celi
Dantur: & examen miserum de crimine fertur.
Multi prudentes & sani forte fuissent:
Pica. Si se non proprie fedassent verbere lingue.
Adsit in exemplum miseris/normamq salubrem.
Pica loquax: pullos que garrulitate frequenti
Prodit: & ad nidum nimio clamore susurrat
Ecci.v. Pauca loqui: & caste seruare silentia lingue.
puerbi. Tutius & melius. qui respondere laborat
xxv. Omnibus: incurrit damnũ quandoq molestum.
Sermo placet modicus: moderato tempore fusus.
Virtus clara quidem est tutum seruare labellum
Ecci.iij. Rite loqui fas est: quod bona lingua docet.
Inueniens aliquid proprios quod seruat in vsu
Istud & inuentum cogitat esse suum:
Tanquam iusta dei sinat id retinere voluntas
Hunc demon fatuum decipit atq ligat

Feruor auaritiȩ mea non sinit vſq̧ silere xiiij.q.v
Carmina: sed satyram tendere vbiq̧ meam. ſi qd in
Idcirco fatuos merito hic dicemus inertes: uenisti.
Qui sua non solum verum aliena tenent.
Inueniunt quidam thesauros: res alienas: l.cũ q̃re-
Vsibus obseruant hecq̧ reperta suis bat.C.
Et tenebris cecis adeo sua pectora firmant: vnde vi.
Vt credant superos hȩc tribuisse deos:
Non curant ad quem dominum res perdita spectet.
Quod fortuna leuis obtulit: vſq̧ tenent.
Audi: quem tanta trahit impietate cupido
Audi: nec renuas hec documenta precor:
A casu si res alienas inueuis: illas augusti.
Esse tuas nunq̧ credas: aliena profecto
Sunt ea. queso tuos: si quos in pectore sensus
Vſq̧ geras: censor consule stulte tuos:
An bona quȩ proprio non sunt quȩsita labore:
Rite tenere queas: impius error adest. i.pe.iiij.
Inuenias aliquid: quod nullo iure parasti: Deu.vij
Ad dñm debes mittere sponte suum.

auge. iu Si non est notus, res ad quem perdita spectat:
sti. de re. Nescis & heredes quos bona iure manent:
diui i fi. Inuentas debes tunc res in pauperis vsus
Vertere: mendicos hisq; iuuare viros.
In proprios vsus qui vertit res alienas:
Quodq; suum non est: conterit atq; rapit:
Hic acheronteis animam demerget in vndis:
Excrutians sese perpetuaq; siti:
Thesauri raptor nil a prędone doloso
xxxii. di Distat: res raptas prauus vterq; premit.
sti. erubescant En deus omnipotens: teq; extra, atq; in cute noscit:
Actus deinde tuos: noscit & ingeniũ:
iere. xvii Inuenies si quod sacra iura tenere vetabunt:
Psal. vii Redde nec inuentis pollue corda malis.
In regl'a Quisquis iter planum poterit transire viator:
peccatũ Quod monstrat posita dextera fixa via
li. vi. Attamen in cęno: atq; situ: crassaq; palude
Ambulat: is sensu, seu ratione caret

Peruolat ad nostros, censorum turba, phaselos:
Qui procul aduertunt alięne crimina frontis:

Castigant facinus: quod nec commitere abhorrent
Et proprias vitij sordes / scelerisq; patrati
Abscondunt maculas: alios taxare parati:
Omnia facta hominum temere in conuitia vertunt.
Ridiculum nasum tollunt grandesq; cachinnos. iii.q.vij. iudicet
Nec tamen aduertunt quam sautia membra malorum. et c.i gra
Gestent: & morbos vitioso in pectore natos. uibus
Sepe manus fixa in directo tramite campi.
Monstrat iter rectum: per quod non ambulat ipsa.
Sic faciunt tales / hominum delicta notantes: iii.q.vii
Nec proprium censent facinus: vitamq; pudendã. tria.
Quiq; volunt oculo de fratris sumere spinam:
Inspiciant se ferre trabem: pondusq; molestum. mat.vij.
Multi se Curios simulant: durosq; Cathones: Luce vi.
Fabritiosq; probos: simulant sanctosq; Metellos: Iutenal
Multi socraticam tentant ostendere frontem: &
Grande supercilium: quorũ tamen impia vita est.
Et quorum tacita sudant precordia noxa. Esaye ix
Nunc Ciceronis adest sententia clara diserti
Qua docet: vt nullus peccata aliena fatiget: Cicero.
Hic nisi sit vacuus vitiis / & criminis expers.
Multa tibi possem dare nunc prouerbia patrum:
Nam veluti medicus qui alios sanare medelis
Molitur: nec se poterit sanare medendo luce.iiij:
Sic agit ille quidem: qui alienos carpere mores
Gliscit. & in proprijs delictis turpiter heret. i.q.i.mP
Sunt plures. alijs bene consultare sciunt qui. ti.
At sibimet nequeunt licitum suadere & honestum.
Vos quoq; presbiteri. populo qui concionatis
Iussa dei. fideiq; simul ꝑcepta sacrate. xliii.di.
Quando alios homines verbis culpatis & ore sit rector
Vita sit inmunis vestra / & sine sorde probata. xl.c.si.

Quem sacra delectat diuũ sapientia: quiq;
Pectore flagranti domgmata sancta colit
Hic cunctis prestat: clarosq; meretur honores:
In celo datur & digna corona sibi

Clamat voce graui populo sapientia cuncto.
O genus humanum ad nostram conede cathedran
puer.i. Discite quid recti doceant mea verba / boniqꝫ:
& viij. Discite mortales castę monumenta Mineruę
Et sacre pariter sua dogmata discite lingue.
Stultitiam crassam tota deponite mente
Querite doctrinam / qua constat vita / salusqꝫ.
pue.xiii Quer te dulce sophos: funesta peccunia nusqꝫ
Alliciat vestros animos ad crimina spurca.
Sardonyches fuluos superat sapientia / & auarum
Argentumqꝫ simul / gemmas / nitidosqꝫ berillos
Non Adamas melior: non est Magnesia cautes.
Est maior toto sapientia prouida mundo:
Quicquid & optare poterit: non prestat aceruun
Aequalem sophie: cunctis prestantior ipsa est.
Nil habet equiualens: similis nec gloria fulget.
Ecclesi. Consilijs princeps toto dominatur in orbe.
xxxvii. Temperat hec vrbes: populos: magnumqꝫ senatum:
Corporis hec prębet vires: & corda polita.
Clamitat ad cunctos sapientia: voce tubali:

Me duce sceptra tenent reges, rutilasq; coronas: pue. viii
His mores legesq; dedi de pectore sacro:
Me duce principibus regna obseruantur auita:
Ac per me gentes: sicera lege reguntur: ecci. xxi.
Que mala stulticie fugiunt: cecosq; furores.
Qui me rite colit: qui me veneratur: amatq;
Hunc veneror: mitisq; sequor, cu3 laude perhenni:
In me diuitie sacre: thesaurus & ingens:
Et bona foelicis consistunt premia vite. puer. iij.
Me deus eternus diuino numine obumbrat:
Nataq; de cerebro: sum maguũ & sparsa per orbem.
Celestis per me maiestas cuncta parauit:
Et sine me nihil est in celo, atq; orbe creatum.
Insipiens igitur qui non mea dogmata tractet
Se fortunatum, foelicem, seq; beatum
Qui putat: & sorti nimium confidit inique Iactatõ & confidẽtia fortune.
Laudat & extollit fortunam: sentiet olim
Cum minime retur: rectum crepitare domũq;.

Hic quoq; dignus erit nostra rate, siue liburno
Prouehi: & insipidum stultus adire chorũ:

Qui iactabundus fortunam semper in omni
Arridere sibi reputat: atq; cuoit.
Et iactat q̄ se gremio fortuna benigno
Respitiat: sint & p̄spera cuncta sibi:
Esa.lxv. O fatue: enormis que te vesania torquet?
Quorsum, te rerum fata caduca trahunt?
Cur nimium subitis audes confidere rebus?
Cum bona fortune non stabilita: ruunt:
Incassum iactas vanę ludibria sortis:
Fœlix qui se non implicat hisce bonis.
augusti. Iactas diuitias: iactas q̄ copia rerum
Te beat: incq; manus prospera multa fluunt:
Iactas successus faustos, & sortis aceruos:
Cum finem incertum sors tamen omnis habet.
Seneca ī hercule furenti. Pestifero multos fallit sors nubila vultu:
Instabilemq; trahit non bene fida rotā.
Stultus quem passim rerum successus inescat:
Confidit rebus qui bene fortuitis:
Demonis horrendi: mihi credite: filius hic est:
Post habitis superis: qui bona vana colit.
p̄ue.xxi Quem stygius Pluto conatur fallere: rerum
Luce.v. Huic cumulū pręstat diuitiasq; malas:
Que damnant hominem sitibundum in gurgite fusco.
In quo ranarum pessima turba fluit.
p̄uer.i. Stultus qui iactat fortune commoda: certus
In quibus, & stabilis non solet esse gradus.
Fortunam patienter habe: nec prospera iactes
Fata: hodie diues: cras quoq; pauper eris.
Iuuenal' Non in fortune manibus fœlitia rerum
Munera dependent sed deus illa tenet:
Et mutat quodcunq; volet: tu stulte profanam
Ne sortem extollas nunquam ea firma manet.
Qui curas hominū cunctorum ferre laborat:
Nec proprios fructus, nec sua damna videt:
Is quoq; sit patiens: & discat ferre dolores
Si premitur mundi mole, ruatq; grauí

Qui plus ferre cupit: proprijs portare lacertis. de renũ.
Quã valet: hic fatuus sua sponte pericla subibit. c.i.ĩ pri.
Imprudens etenim quisquis ceruice parata li.vi.
Vult molem sufferre grauem: & iuga tristia solus. ꝓue.xxv
Cum sit opus multis talem portare laborem: Ecci.iij.
Qui dorso imponit spatiosi pondera cœli: ꝓuer.xx
Et capit id quod ferre nequit: velociter iste ecci.i.&
Corruit: & cępti hunc tandem imprudentia mordet. xiii.
Hystorie nobis recinunt exempla: ꝙ ille
Magnus Alexander toto sudasset in orbe.
Europe atq; Asie fines: non deniq; mundus Iuuenal'
Suffecere sibi: tanq̃ pro corpore paruo alexãder
Non satis ista foret tellus quam iure teneret
Attamen exigua tandem compostus in vrna:
Sarcophago contentus erat paruoq; sepulchro.
Mors horrenda docet: quo quis contentus abire
Debeat: & qualem sectentur corpora finem Ecci.vij.
Cynicus ille / fuit gręcis plus diues in oris
Cognitus: & sophie celebris pręceptor & auctor: diogões
Non edes magnas: non hic sublimia tecta Horati⁹

Quesiit: at vacuo speculatus vase: forato &c:
Astrorum motus: curauit secula nusqꝫ.
Magna quies istunc atqꝫ otia blanda manebunt
Qui forti curas abigit de pectore vanas
Iuuenal. Haud onus imponit dorso quod ferre recusat.
Maxima qui temptat: voto qui concipit alta:
Pondus & aggreditur rerum: tolerare laboret
Grandia: que mordax imponit cura lacertis.
ꝓuerbi. Quid iuuat ingentē manibus ꝙ vincimus orbem?
xvii. Angorem frustra patimur: curasqꝫ molestas?
Sapie. v Si tandem hanc animam / stygias mittemus in oras?
Mathei Qui curat quid mundus agat: quo cesar in orbe
xvii. Martem agitet: nunqꝫ tranquilla viuit in hora.
Sap. vii. Stultus & is. curans ꝙ nec mutare valebit.

Haud facile emergit qui semper mutua sumit
Nam lupus / est mete tempora nulla vorax.
Mutuū accipere Calcitrat hunc asinus plantis quandoqꝫ recuruis
Seraqꝫ mortiferi damna doloris agit.

Multiplicata suis manibus qui mutua sumit.
Era: hic versuram soluere stultus habet.

Profueritq; parum ꝙ metam & tempora tarda:
Soluendi statuat: mox quia tempus abit.
Expoliant vsura vorax & fœnora multos
Censibus: ingratam pauperiem q; creant. ps. lxxi.
Sepe etiam nudos homines facit es alienum ꝓuerbi.
Mutua pauperibus exitiosa nocent: xxviij.
Quid tamen hoc simili: prescripte pagina legis Luce. vi
Aut Satyre excursus: significare velint:
Accipe nam fatuos vitiorum semita trita
Quos trahit: & scelerū: significare volo:
Assiduo peccant: vetite quoq; mutua sumunt
Legis: & impuro fenora corde fouent:
Peccati cumulū faciunt: atq; aggere magno
Constituunt molem: ponderibusq; grauant Ecci. vij.
Imponunt humeris tremulis sic grande capistrum & viij:
Pondere sub posito cunctaq; membra tremunt: ecci. xii.
Non vt peccatū cumules: tibi tempora donat xxiij. q.
Hec deus: emendes sed malefacta petit: iiij. Na-
Vindicat interdum mortales verbere diro: bucho-
Visitat & lento crimina sepe pede: donosor
Adsit in exemplū Sodomorum tarda ruina: sodoma
Qua cecidit iuuenis: decrepitusq; senex. Genesis
Et solyme prebent nobis exempla vetuste: xviij.
Propter peccatum que cecidere malum: iiij. Re.
Nilicolas itidem plagis subitisq; ruinis xvi.
Ob scelerum molem triuerat ipse deus. tho. xiij.
Et plagis variis recutite semina mentis Michee
Affecit: quamuis gens benedicta foret. iiij.
Mutua qui sumit nequeat que soluere: stultus Exo. iij.
Nam metam positam non lupus ipse votat Iohe. iij.
Sic deus omnipotens tribuit tibi tempora vite. amos ix
Non vt peccatū: sed bona perfitias. Esaie. ii.
Qui superos passis manibus, votisq; precatͬ: ꝓuerbi.
Nec tamen ex iusto pectore vota fluūt xxii.
Quod petit a superis votū non percipit illud
Materiam risus deinde aliquando dabit

De inutilibus votis et petitõnib'

puerbi. Carpimus hac satyra: optatus quoq; & improba vota:
xviii. Que temere a superis nulla ratione precamur.
ecci.vii. Voto /homo sepe petit: quę non intelligit ipse.
luce xx. Sed que tristia sint discrimina forte datura
Iaco.xxi Adsit in exemplum Midas rex: supplice voto
Qui temere optabat ꝙ quicquid tangeret: aurum
Mida rex phrygum. Esset: & hinc stolide damnosa optatio mentis
Hinc fuit ad penam. nam panis versus in aurum:
Atq; merum fuerat: sic voti damna luebat:
Ouidi⁹ metha. xi Auriculas asini fatua vt ceruice referret:
Multi diuitias optant censusq; superbos
Et manibus quatiunt: Iouis atq; impellere tentant
Persius pria sa. Aures: nummorum vt magnum concedat aceruum.
O male fouentes: funesta pecunia multos
Casus ad miseros & tristia fata retrusit
Lycinus Quid lycini prosunt ędes: quid iugera campi:
Crassus. Quid crassi census: quid Crœsi maxima gaza
Crœsus Non faustum nacti finem: non funera recta.
Iuuenal' Poscit opem neruis quidam /longamq; senectam:
Poscit & in longis opulentus viuere seclis:

Quem tamen assidue crapule/tucetaqꝫ crassa
Debilitant: neruosqꝫ terit lasciua voluptas
In penam multis fuit olim annosa senectus — Ad heb. viii.
In qua sollicito sudamus sepe dolore.
Peleus: & nestor viuax: Itacusqꝫ Laertes — ꝓuerbi. xvij.
Questi sunt seram nimium tardamqꝫ senectam
Accedunt senibus quandoqꝫ incomoda multa — Nestor.
Tum trahit ad votum quosdam mundana potestas — Horati⁹ in arte.
Exitium que sepe parit/mœstamqꝫ ruinam.
Exoptant alij formosos corporis artus: — Sapie. v
Atqꝫ anime iccirco perdunt plerumqꝫ salutem — Eccl. xi.
Optandum est/vt sit mens sana in corpore sano — Iuuenal.
Et bona fama: fides: & morum vita bonorum:
Et sedeat virtus in casto pectore fulgens
Qui studium exercet vanum: sterilemqꝫ palestrã:
Et frustra studii tempora cepta terit
Ad partes satyre veniat/stultasqꝫ cohortes:
Vt videat quid sit perdidicisse nihil

Nunc superest satyre: fatuos vectare studentes
Qui cappas humeris portant/longosqꝫ cucullos

De inutili studio

Ad ro.i. Vnde trahunt post se capparũ in puluere caudas:
E..xliiij. Et se scire putant, quod non didicere studendo.
ecci.xxv Dum studiis teneros deberent tradere mores:
In plateis potius ludibria vana sequuntur.
Nil studij fructus curat male sana iuuentus:
Cogitat haud artes magna ratione repertas:
xvi.q.i. Sed potius fatui studio laqueātur inerti:
sic viue. Vnde nihil morum: nihil & virtutis habebũt
At sophia est veterum, magno sudore paranda:
Otia nil possunt prestare ignaua studenti:
Señ.epi Hinc magis admiror: ꝙ multi errore ꝓfano
sto.xviii Nil nisi nunc manibus triuialia grāmata voluũt.
Grāmatices Prisce sincera volumina spernit.
Cuius Alexander gallus precordia turbat.
.xxxvii. Hic logice nodos soluit sermone rotato:
di.nōne Et sylogismorum cum garrulitate molesta
Currere nũc sortem clamat: nunc stare Platonem
Blacterat: & nescit verbis imponere finem.
Ecci.xxi Ars logice, falso nodos, & retia cauta
Nectit: & explicitum, tenebras deducit in atras.
xvii.d.: Noctes atq; dies ranarum murmura rauca.
legimus Effundunt logice verbosaq; dogmata clamāt.
Talibus illecebris violatur prima iuuentus
Vtile nil querens: nil delectabile gustans.
Hic volat: ad wiennā: tenet hunc Erfordia magna.
ecci.vii. Hũc Basilea fouet. Lyps. istum barbara tellus,
Hic mare sulcauit: gentes hic vidit Iberas:
Vidit & hic gallos: & magne menia Rome.
xii.q.ii. Ad patrios tandem redeũt sine laude penates
glā epi. Et sine doctrina: cappas ceruice supbas
g.o.i.c. Gestāt: ꝓ stulto que respondere studente
tū ex lit- Possint in cassum tractarunt tempora prima.
teris. de Si deus annueret precibus, nostrisq; petitis:
in.inte. Semper: & ad votum concederet omnia: plures
re. In lachrymas fluerent mestas: fletusq; molestos:
pue.xiii Stultitieq; sue captarent p̄mia iusta

Vanam operam impendit: fatuuos stultosq; labores.
Qui solis radios igne iuuari putat
Et face succensa: se credit lampada phoebi
Augere: vt plenum plenius efficiat.
Stultior ille tamen: supi qui facta tonantis:
Atq; voluntatem corripit aethereã:
Hic supat stultos omnes: vesanior hisq; est:
Eumenides quorum pectora surda p̃munt.
Namq; dei nostri tanta est sapientia / virtus /
Iustitia / ingenium / gloria / fama / decus: ad ro. v.
Consilium tantum / maiestas: tãta potestas:
Non egeat nostro vt sceptriger auxilio. esaye. vl.
Prouidens & sapiens a deo est / qui cuncta creauit:
Qui mare: qui terram: stelliferumq; polum:
Vt sua nec minui poterit diuina voluntas
Ne ue hominum augeri / possit ab ore magis
Omnia dispensans moderatur: & omnia noscit
Cordaq; scrutatur: hunc latet atq; nihil.
Omnia disponit sollerter: legeq; certa
Singula constituit: preterijt huncq; nihil. F iiij

Qui alios iudicat

Seu deus ergo tonat: niuibus seu spargit harenam
Seu vibret forti fulmina dira manu:
Seu ros æthereum mittit: siue astra serena:
Effundit: nimbos seu deus horrisonos
Sapie. i. Non homini fas est diuina lacescere iura:
Iactare & contra verba maligna deum:
Omnia disposuit sapienter, maximus hic quem
ps. ciii. Corripis incassum stulte, proterue deum:
Sapie. xi & xii Vindictam queris scelerum: penamque malorum
Cum temere irrumpis: visque docere deum.
ec. xxiii. Murmura non fas est: crepitantia verba: susurros
Aduersus summum precipitare deum
numeri xiiii. Israel interiit totiens sic murmure turba:
Iosue. ix .i. cori. x Sultorum hoc cecidit pars quoque magna modo

Se iustum quicunque putat: vitaque probatum
Iudicat atque alios homines, censetque nocentes:
Nec contemplatur se met: capit ille ruinam
Sit licet in casu: cunctos notat ipse cadentes.

Ecci. xi. Stulticie vitio metuenda pericula multi
Mat. vii Incurrunt: mortis exitiumque graue:

Quos spes vana trahit vitę: faustecꝫ salutis.
Prosperitas: que mox fluminis instar abit.
Se putat esse bonum se iustum, secꝫ potentem:
Magnanimum / & nullum posse subire malum. puerbi. xxiiii. & xxvi.
Non metuit mortem: quoniam spe ductus inani:
Floccifacit post se quicquid in orbe manet.
Quicquid delirant alij: mox carpit iniquo. Eccs. x.
Dente Theonino: nec sua facta videt.
Sed fatuus quiuis spem pectore seruat inerti: Horati⁹ in ep̄ſis.
Qua sperat sese viuere posse diu.
Si videt alterius mortem vitecꝫ ruinam mat. vii.
Affore: non meminit se prope posse mori. ad ro. ii.
Mox causam fingit: citius cur raptus: aitcꝫ. Ecci. xi.
Non alias validus / nec bene sanus erat.
Quin tristis: nigro & suffusus sanguine: plenus ecci. 30. viii:
Et scelere atcꝫ dolis: improbulus cꝫ fuit.
Propterea omnipotens excelsi rector olympi
Fecerat hunc subita morte perire virum
Post mortem fatuus sceleratus / iudicat illum:
Forsitan ætherei quem fouet aula poli.
Inter celestes sua qui solatia ciues:
Nectare & ambrosia fors bene pastus habet. Sapie iii
Iudicat alterius mortem. qui compede strictus Ecci. xxi
Est scelerum: & vitiis membra ligata tenet.
Hec metuit penam / necꝫ mortis tempora / que mox Ecci. vii
Obseruans lachesis. stamina fessa secat.
Terminus incertus lœti est. incerta diesqꝫ. & Seneca.
Nota. volant tacito tristia fata pede.
Vir bonus & iustus. falso quandoqꝫ putatur Apoca. xviii.
Esse malus / noscit pectora sola deus.
Iudicat alterius vitam quicunqꝫ / probatum.
Sincerum / & iustum condecet esse virum. iii. q. vii. iudicet.
Quisquis cupit possidere p̄ra benefitia.
Multa solus obtinere possit & offitia
Plus imponit hic asello quam portare poterit
Mortem saccorū misello multitudo parturit

De plu'itate beneficiorum

de pben Sunt: quibus est animus benefitia plura tenere.
quia in   Et sacrum manibus contaminare bonum
tm & c. Nec satis illa valent vigili curare labore
de mlta.   Susceptum nec onus perficere arte queunt
Qui saccos asino plures imponere tentat:
Ecci.33.   Morte fatigatum destruit ille pecus
Et quem sola quidem posset prebenda fouere:
Illius ad vitam que satis vsq; foret.
Hunc sed amor nummi funesta pecunia: cogit
Absq; modo & numero congerere vlterius
Qui cupit assiduo benefitia plura tenere
c. auari- Copia nec rerum quem satiare potest:
cię de p̄. Vsq; adeo cęcatus erit: pressusq; tenebris:
ben.   Nesciat vt curas cōnumerare suas:
Hunc nocturna quies nunq; solabitur vlla:
xlvii. di.   Semper hiat: nullo limite vita iacet.
sicut. Saccum hic circumfert in quo non fundus habetur:
Sed ieiunia fames: atq; cupido vorax
At magis indignū est asini / indocti / imq; periti
Q magis hęc faciunt: cuncta tenere volunt:

Ecclesieq̃ bonis nulla virtute fruuntur
Atq̃ deum vana relligione colunt:
Hec bona pauperibus largiri cœlica debent: xv q.i.
Vsibus at prauis sic cumulata ruunt. c.vltimo
Dicite pontifices quid vos benefitia multa xxiii.q.
Confertis stultis: qui ratione carent viii con
An quia iumentisq̃ asinis imponere phas est uenior.
Cunctorum vt saccus atq̃ onera vsq̃ ferant
Quin etiam in peius: contenti munere nullo.
Conducunt census: mutua lucra locant:
Hos nec apud satis est Hiesy cum symone tutus
Mangones licitant: vendita rursus emunt act.viii.
Plures quisq̃ igitur prębendas possidet: ille i.q.i.pe
Extremam expectet cum Ioue tartareo tr⁹ & .c.
Qui cantum corui /cras cras imitatur: & vsq̃ q studet
Cras canit: haud animo fata caduca notans: iiij.Re.v
Semper aget fatuũ: nam confidentia stulta hec
Dicitur: illusit spes ea sepe suos.

Cui deus omnipotens de celo numina m ittit

Deeo qui exceptioens querit

Illius & mentem lustrat: quo certius inde
Omne nefas purget: vitę & delicta pacte /
Emendet: scelerumq; graues eliminet actus:
Sit licet hic positus vitiorum in flumine magno:
Sentiat & molem: qua mens agitatur iniquam:
Et spatium vite quo recte viuere possit
Groccitat attamen hic corui de more canendo
Cras cras: in melius vitam mutabimus: aut cras.
Hinc stolidum / insanum / & stultum dicimus omnem.
Ecci.v. Qui se victurum cras asserit: atq; fatetur:
Cum tamen in foribus mors assidet omnibus horis,
Sera nimis vita est que fertur crastina: qui scis
puerbi. An te fata sinant tam longo viuere cursu:
xxvii. Cras minus aptus eris: hodie bene viuere debes:
Ouidi9. Et purgare caput: quod cum sudore grauatum
Pondera peccati gestat: curasq; minaces
Esa.lvi. Ad mala veloci volitamus cum pede semper:
Atq; hodie facimus ea: nec differre putamus
Longius: adq; nefas presens nos mancipas hora
Et festinamus semper ceruice parata /
Iaco.iiij. Illa tamen nobis possunt que ferre salutem:
Spernimus: insanos sic nos dementia turbat
Si forte immineat scelerum confessio nobis:
Diffugimus: rauci repetentes murmura corui.
Et duo cras: aut plus / fatuo ructamus ab ore:
Implacata tamen: si mors irrepserit: vt te
Ecci.x. Auferat. atq; animam sub tartara nigra remittat.
math.vi Tunc velles fecisse bonum: potuisse nequibis:
luce.xij. Tunc tua sera nimis vox & querimonia: cras cras.
Stulte quid exigui te temporis oro voluptas
Esa.xxii Detinet: illa ruunt: & fluminis instar abibunt.
:i.corin. Incipe celestes hodie perquirere sedes:
xv. Crastina precipitet ne te cunctatio vana.
puer:iii Custodit pulices fatuus sub sole calenti
In puteum vndantem & flumine / portat aquā
Qui gerit vxoris curam: meturitq; pudoris
Que sibi ni custos fuerit: custodia vana est.

Stultior, atq; magis furioso insanus Horeste est: Iuuenal.
Spiritus & vexat hunc male zelotipus: vi. saty.
Qui gerit vxoris curam: & custodiam inanem Ecci. vij.
Noctes atq; dies: sollicitusq; tremit: Nu. v.
Angorem frustra toleras: frustraq; labores ecci. xix.
Suscipis: incassum te tua cura necat
Pone seras: cohibe gressus mulieris: & omnes Iuuenal
Saltus: & vigil hic latret vbiq; canis: pue. xxx
Cōseret & fortis preclusas pessulus edes:
Custodes habeat & domus vsq; suos:
Quis tamen interea semper custodiet ipsos
Custodes? vxor si volet esse procax?
Foemina producit quam non natura pudicam:
Raro fit, vt seruet vincula casta thori. ecci. xxv
Foemina sed que vult tenerum seruare pudorem:
Et thalami pignus coniugijq; fidem: puer. xii
Vincire debet nulla compagine ferri:
Nec structura grauis hostia casta premat. Danae.
Non turris, Danaes potuit seruare pudorem: Ouidi⁹
Amisit stupro dona pudicitie. iiij. met.

Iupiter auricomum flagrans conuersus in imbrem:
Virginis in gremium fluxit: adulter erat.
Penelope. homerus. in odissea ouidius in epistolis. heroi. ec. xxvi. Seneca. in de cla.
Libera Penelope fuera per tempora multa/
Absenti retinens membra pudica viro.
Circa illam quamuis volitaret turba procorum:
Infracto mansit hec tamen vsque thoro.
In vetitum plerumque nefas custodia pellit
Vxores: vetiti damna pudoris olent.
Fœmina iucundos mores vitamque probatam
Induat: vt famam comparet inde sibi.
Et cetus hominum fugiat: vetulasque procaces
Et fugiat vafri murmura blanda proci:
Si non legisset Helene rescripta dolosque
Idei Paridis: non male rapta foret.

Est fatuus qui scit vigilanti stertere naso:
Et faciem digitis contegere vsque suis.
Vxoremque suam subigi permittit: & audit
Illecebras: ridet subdola catta iocos.

xxxii. q. vii. qd in oibus
Res miseranda quidem & censura digna Cathonis.
Qui vult coniugii nemo tenere fidem

Nullus adulterij legem/aut pia iura veretur: sap.xiiij
 Iulia lex dormit: pœna vetusta silet. Ad ro.ii
Non mulier nec vir sacrati fœdera fulcri Hiere.
 Conseruare solent: mechus vbiq; iacet: xxix.
Multis digna quidem res/& laudanda videtur
 Alterius lectum concutere/atq; thorum
Nec pudor vllus adest: nemo ensem/aut saxa veretur Iuuenal'
 Iudicium parcit: pena remissa iacet. vi.satira
Heu vetus in mechos tua lex tua Iulia dormit Leui.xx
 Cesar: ab Elisiis fontibus oro veni. deu.xxij
Turpius idq; magis: sunt qui spectare lacunar ff.ad.l.
 Docti: vt per thalamum cautus adulter eat iul.
Apponunt dygitos oculis vigilantibus: atq; de adul.
 Permittunt subigi pignora chara thori: Iuuenal'
Vxoris ne scelus audes spectare pudendum:
 Cognita nec culpas probra: marite taces:
Expulit a regno fratrem Pelopeius Atreus: c.queād
 Fedasset proprii q sibi iura thori modum
Atq; duos natos mactauit funere mesto: de iu.iu.
 Quo luerent mechi crimina fœda patris. puerbi.
Ingens clamor erat quando Lucretia passa est xviii.
 Stuprum: a lasciuo contaminata viro. Atreus
Collatinus enim coniunx rumore leuato Seneca ī
 Tarpeia regem pellit ab vrbe malum. thy.ff.de
Clodius in cunctis dominatur gentibus: eheu: adul.l.
 Clodius impune tractat adulterium. stupor.
Heu mala dira parit putide mechatio mentis:
 Prosiliunt ire/mortis & exitium:
O vos mortales concordi viuite nexu: C.de a
 Fœdera quid thalami sic violare iuuat: dul.grac
Sit veneranda fides vxoris: sitq; mariti: cus.
 Mutua sint semper gaudia: paxq; frequens. puer.vi.

Est qui contendit se prudentem vsq; putari
 Cum sapiat penitus nil (mihi crede) boni
Non discit mores: no est virtutis amator:
 Sed manet infœlix anser/vt ante fuit

puer.xv & xxvi. Qui bona multa videt: preclas perlegit artes
Audit & egregium quicquid in orbe fiet.
Virtutis monumenta sacre: moresq; politos
Conspicit: & studij flumina amena videt
Seneca. pegrinatio nō facit medicum. & nulla ars discit loco. Gymnasium: ludos celebres: spectacula mundi
Lustrat: & arrectus per loca multa volat.
Nil tamen addiscit: neq; enim hec monumenta vetusta.
Prosunt: vt melior fiat & vtilior
Quicquid habet rerum alterius collecta supellex
Aedibus id semper gliscit adesse suis.
Hoc desiderio stultissima vota notantur:
Res semper fatuis ex nouitate placent:
ec.xxix. Ad gentes currunt varias populosq; peragrant
Ignotos: lustrant quicquid in orbe iacet
pue.xvi Luce xv Ne quid in externis maneat regionibus vsq;
Intactum: peregre stultus vbiq; volat.
Ad patavi muros: ad celse menia Rome:
Ad Solymas currunt: Assyriosq; lares:
Curritur ad Lybien: penetrant Memphitica regna
Pyramides lustrant. Attica regna vident.

Attamen apportant sapientis premia nulla:
Non specimen morum: non deus ingenij:
Cœlum non animũ mutant qui transmare currunt. Horati⁹ in epist.
Stulti discedunt: mox fatui redeunt.
Possumus hos mores inter cenacula nostra
Discere: si imprudens vis fore: siste pedem:
In patrijs laribus tam stultas carpimus artes.
Non aliena opus est perquirere inde loca.
Quin animo ex culto diuinum imitare Platonem: Plato de
Vt saperet doctos quesiit ille viros: q̄ hiero.
Nec sine doctrina Graias concessit ad oras i plogo
Quo tandem ingenuas concumularet opes: biblie.
Quisquis ab ede sua patria / volat improbus anser: Ad heb.
Ille domum rediens / anser vt ante / manet. xiii.

Assiduis flagris tardum qui pungit asellum:
Sepius ad longas corruit auriculas.
Ira breuis furor est: nil indignatio prodest.
Sincere mentis est inimica minax

Hic fatuus semper pigrum conscendit asellum: G iij sen. de i.

De iracundia

Sene. de ira. Valeri. li. iiii. Turbida quem motu concitat ira graui.
Latrat & exclamat circum se more canino:
Nec verbum placidum toruus ab ore vomit.
pue. xxij Rancidulo semper ructatur in ore canina
iacobi. i. Littera: nec motus mitigat ille suos.
Ec. xxx. Gaudet & a populo metui sua facta: furoris
Persius. Plena mali: mentis conscius ille nihil.
puer. xx Dicitur a cunctis, furiosum cernite stultum
puerbi. xxvii. Et sibi de fatuo hoc quilibet abstineat.
Nam putat ille quidem stultos non antea visos
Auriculas asini solus habere cupit.
Persius. Ira necat sensus: premit indignatio mentem:
Eccs. xi. Precipitem inuertit illa, vel illa virum
archytas Archytas sophie idcirco spectabilis auctor:
Ille Tarentina natus in vrbe procul:
Peccanti seruo: turbatus mente pepercit:
Atqz ire stimulos sic moderatus erat.
Plato. Sic Plato: sic alii motus sedare solebant:
Sortes. Socratici & plures doctiloquiqz viri.
pue. xxx Nempe furor ratione caret: precordia frangit:
Ecci. xix Debilitat sensus, ira seuera nimis:
xi. q. iii. Hos contra motus, certa innitamur habena:
ira. v. q. Et frenum: atqz suum sentiat ira modum.
ii. relatū Non sapientis erit tristari: aut corde dolere:
& c. ser- Passio, prudentis pectora, nulla premit:
uetur. Est sapiens semper: tranquillus mente quieta:
pu. xxii Ira trahit fatuos insipidosqz viros.
& xvii. Tempore cuncta quidem sapiens moderatur in omni.
Addit & in cunctis rebus vbiqz modum:
Io. xxvi. Sed fatuus nullo penitus moderamine ductus:
puer. xii Stulticiam effundit semper vbiqz suam:
ecci. vii. Ergo precipites asinum conscendite stulti
Quo celeres fatuos bestia tarda vehat.

Quem rota fortune cupida spe continet, atqz
Voluit in excelso sors sibi fausta gradu
Ille etiam metuat lapsus quandoqz nocentes.
Perpetuo nescit sors residere loco.

Complures fatuos /latum fortuna per orbem — Ecci.vi.
Efficit instabili: voluit eosq; rota. — i.mach.
Fortunam multi sitibundo pectore versant: — ii.
Et loca continuo scandere celsa petunt. — pu.xiiij.
Inquiruntq; gradum: qui sit sibi viribus impar: — Claudia
Nec lapsum fati pectora stulta vident. — nus.de pe
Nil adeo excelsum est /q͞ non trepidare ruinam — di.iii.qd
Debeat: ad mortem cuncta creata ruunt — ergo in
Omnia que terris nunc sunt innata /senescunt: — gl.
Labitur & quicquid terra beata dedit. — pu.xvii.
Quis fuit in tanta mortalis sorte locatus: — Horatius
Crastina ꝓmittat tempora vt ille sibi: — Seneca.
Aut se victurū fortuna semper eadem — in.h.fu:
Spondeat: instabili voluitur illa gradu.
Nam lachesis duri semper prenūtia fati — Martial.
Non tibi ꝓmittit ducere filia diu.
Atropos haud nostris mulcet turbida votis
Vt nobis longos prestet in orbe dies.
Ad casum subitū p̄ses funesta potestas
Allicit: vt letho tūc grauiore ruant.

De egrotante inobediente

Iuli⁹ ces. Iulius immenso dominator cesar in orbe
Dum nimium sortis numina blanda colit:
In medio sensit mortalia fata senatu:
Hunc fortuna nihil iuuit ab exitio:
Tulli⁹ i of. Semper habet trepidos inuisa potentia gressus:
Inuisus multis imperiosus homo est.
Ecci.xx Delitias raras prebet metuenda potestas:
In ceruice sua tristia damna gerit
Sapie.v. Quem metuunt multi: multos metuisse necesse est.
Odit quem metuit/perdere, plebsq; studet.
ecci.xxi. Imperiosus homo nullo palpatur amore
Nec populi hunc plausus: nec bona fama colit.
Ergo mobilibus non sic confidite sceptris:
Nam rota vertetur cum deus ipse volet.

Egrotus si quis morbos in corpore tristes
Sentit: & vrgetur anxietate graui:
Prestita nec medici sequitur documenta periti
Si cadit: ex merito damna doloris habet.

Qui iacet in mesto egrotans a r gei c: p erito

Hec medico patet: consiliumq fugit.
Nec tenet impositam seruata lege dietam
Conualidus fieri qua mediante queat:
Pro vino nunc gustat aquam: nunc cetera sumit — Iuuenal. Persius.
Pocula: consultrix que medicina vetat.
Querit & assidue rigido contraria morbo — Ecclesia. xxxvii.
Esculenta: sibi temperat atq nihil:
Donec ad tumulum pheretro portatur operto:
In cinerem rediens ceu fuit ante cinis.
Qui cito sanari a morbo conaris amaro:
Principiis obsta: deteriora caue — c. xviii
Scintilla in flammas crescit quandoq molestas — ouidius de reme di. amo.
Riuus & exiguus flumina magna facit
Principium morbi modicum: capit incrementum
Paulatim: salubris in medicina vetet
Qui validus cupit esse cito / sua vulnera plane — Ecci. 31. Boetius de cons. philo.
Demonstret medico / pellat vt inde luem:
Non sine luctifero sanari membra dolore
Possunt: ne renuas ferre doloris onus.
Nil quoq mentiri medico debemus in ipso
Morbo: non medici: sed tua vita perit.
Quicq sacerdoti referens peccata peracta.
Mentitur: vitam decipit ille suam.
Qui medicum querit / sua nec documenta reseruat
Expers consilij est: & ratione caret.
Consilium vetule potius sectamur & herbas
Quas in thessalico littore saga coquit.
Infami digito frontem hec & pectora lustrat:
Istius interitum falsa medela parit.
Qui vetulis credit malesanis: credit anili — i. thim. iiii.
Consilio: lœthi fata seuera subit.
Moralem sensum nostro si carmine sumes:
In vitiis egrum te mora nulla premet.

Quisquis forte palam mentis concepta reuelat:
Ante oculos volucrum retia tensa locat:
Admonet hic omnes: cautelam prebet apertam:
Quo facile a laqueo quisq cauere queat

De nimiū aptis consultatōib'

Eso. in a Quisquis aues forsan contendit carpere plures:
po. Retiaqꝫ ante illas tendit aperta nimis:
ꝓuer. i. Nec funes / pedicas / laqueosqꝫ plagasqꝫ recondit:
ouidius Is facit vt sua mox retia vitet auis.
de reme: Qui semper manibus: duris verbisqꝫ minatur
amo. Publicitus: nullum verberat ille canem.
gl'. in de Intentum mentis qui verbis pandit apertis:
pastoral' Consilium retegens omnibus atqꝫ palam:
de re iu. De tali stulto poterit sibi quisqꝫ cauere:
ꝓuer. x: Creditur hic toto corpore posse nihil.
ꝓuerbi. At puto prudentem & sapere hunc: secreta reuelat
xviii: Qui nulli: intentum comprimit vsqꝫ suum
& xxvi'. Solus agit mentis sincere arcana: nec vlli
Pandere vult animo si qua agitare velit.
Pręcipue in rebus: que spectant forte salutem
Corporis: aut regni: grande aliquod vel opus:
Falluntur plures a delatoribus ipsis:
Horati⁹ Consilium domini qui sibi scire volunt.
in ep'lis Illecebris palpant: vt sic arcana rescis cant.
Qui noua scire cupit: dicere / & illa volet

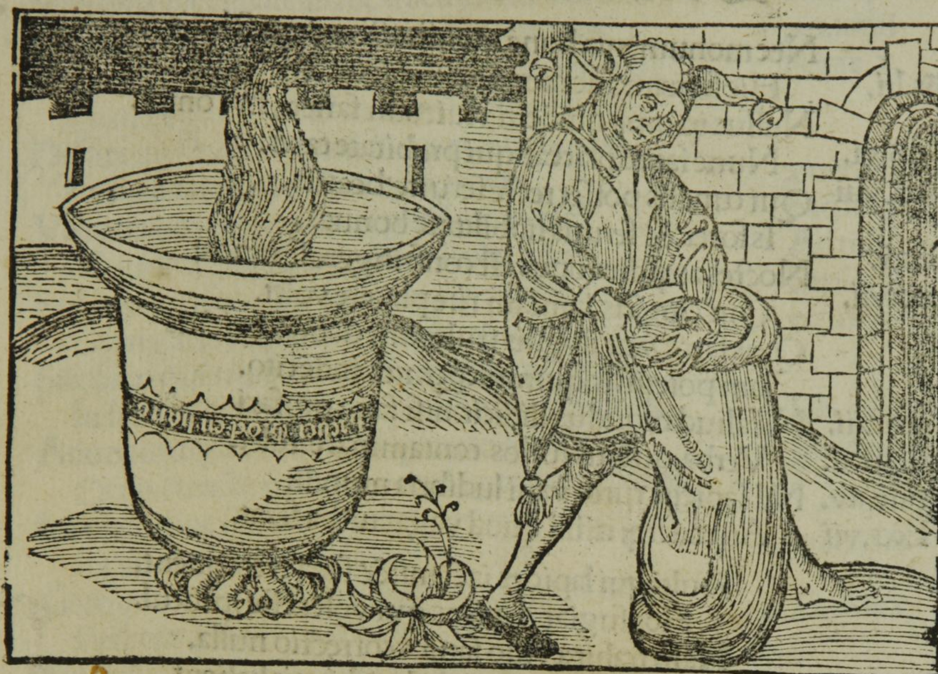
Est sapiens certe: mentis qui condere votum: puer.xi.
Consiliumq; potest: nilq; referre palam:
Quatuor esse solent res: quę se tempore nullo
Occultare queunt. nec tacita esse volunt.
Consilium fatui: structa vrbs in vertice montis: ecci.viii
Actus amatoris: stramen quod calceus vrget. math.v.
Occultam seruare potest rem pauper/inopsq; ouidius
Diuitis ast semper longius acta volant. Iuuenal
Et mala fama palam concrescit vbiq; volando:
Et domus interdum damna pudoris habet. Virgili⁹ iiij.enę.
Tu caueas: sapiens si fors cupis esse/catusq;
Ne pandas animum/consilium/ve tuum Seneca.
Nec seruis famulisq; tuis confidito in illis: Catho.
Sed tacitus mentis condito facta tuę
Stultorum lapsum miserum/subitamq; ruinam
Qui videt: astutus nec sibi deinde cauet.
Est stultus: ceco nec recto tramite pergens:
Et fatui barbam mulcet vbiq; manu.

Cernimus assiduos casus/lapsusq; frequentes.

Stultorum: & risus cernimus inde graues
Ridentur passim fatui: luduntur in omni
Tempore: nil sapiunt: nil quoq; scire volunt.
ecci. xxv Sunt & contempti multum a prudentibus ipsis
Qui cappam in fatuis frontibus vsq; gerunt.
Accusat stultum stultus: conuitia iactant
Ecde. x. Impia: sed gressus stringit vterq; pares.
iere. vi. Errat & assidue nec vult curare ruinas
& viij. Complures fatui qua cecidere prius
Ecclesi. i Nil exempla trahunt stultos /lapsusq; molesti:
Semper ad interitum: quid bone stulte ruis?
Admoneant saltem fatuos exempla malorum:
Discant alterius viuere rite malo.
math. xv Exprobrat cęcum cęcus /visuq; carentem
Luce. vi Attamen in foueam sępius ambo cadunt.
Esopus. Incusat cancrum cancer retrorsum abeuntem:
in apo. Ibat directam nec tamen ipse viam.
Ecci. iii. Qui matris non vult documenta sequi /ille nouercę
et xli. Imperium toleret: obsequiumq; graue.
Qui patris nunq; sequitur precepta salutis:
Difficilem ingreditur sępius ille viam.
Phæton Si Phæton quondam consulta salubria patris
Tullius Audisset: currus non petiisset iners
3. off. Non Iouis æthereum sensisset fulmen & ignes:
ouidius Nec lacerum corpus volueret Eridanus.
2. m. Icarus ingenui patris non iussa sequutus
icarus. Altius euolitans: nomina fecit aquis.
Oui. viij Hi duo in imberbi tristes cecidere iuuenta
Metha. Nam voluit neuter iussa paterna sequi:
puer. xv Corruere insanum fatuum qui cernit. & audit
& xxiii. Exemplum capiat: effugiatq; malum:
Esopus Cauta fuit vulpes nolens intrare cauernam:
hor. i ep. Viderat vt nullam vafra redire feram

Non campana sonat que malleolo atq; bacillo est:
Expers: sit vulpis insita causa licet.
Iccirco stultum est omnes curare loquelas.
Cum surda possis effugere aure sonum

Quisquis in hoc mundo tranquilla viuere mente
Gliscit: & in requie ducere secla bona. ps.cviij:
Non curet voces populi: famamq; malignam: puerbi.
Nec curet lingue sibila rauca male xxiiii.
Qui cupit in mundo sese exaltare superbo: Sap.ii.
Et stabilis magnum scandere rite gradum ad phili.
Est opus vt curas toleret quandoq; molestas: ii.
Multa oculis videat non bene grata suis pu.xiiii
At sunt qui firmo tentoria rure locarunt: & xviii.
Mundum spernentes: orbis & illecebras. Ad heb:
Nil modo securum: nil tutum: nilq; videmus xi.
Tranquillu3 in mundo: nulla & vbiq; fides:
Multi vrbes & opes, populos, cetusq; prophanos.
Fugerunt: tutus vt foret inde status.
Qui statuit iustam semper traducere vitam Iohã.xv
Et mores sanctos & benefacta sequi: Sap.xi.
Non curet quid mundus agat: tacita sue qrelas:
Attendat: iustis nil mala lingua nocet.
Si vates satyri quondam: sanctiq; prophete Satyri.
Pensassent hominum murmura lœthifera pphete.

Nec monumenta bone monstrassent vera salutis
ps.lii. Hic famam: hic meritum perderet atq; decus:
Nullus in orbe quidem viuit tam sanctus: vt omni:
Sap.vi. Nunc fatuo placeat: qui probitate caret.
ecci.viii Qui cunctis posset recte seruire: beatus
Is foret: & seruus nobilitate bonus.
Ecci. xxxvii. Noctes atq; dies opus est confringere somnos:
Qui cunctis iamiam rite placere volet.
Quis farre, aut dygitis stultourũ claudere rictus
Iam poterit: loquimur: pęnitet inde cito.
i.cor.iii. Nil aliud mundus didicit: nisi sana profari
Eccle.ii. Verba. quibus iustos contaminare solet.
pue.xv. Nil sapiens curet vani ludibria mundi.
Eccs.vii Attendatq; nihil quod vagat turba ferat.

Stulti qui lapides iactant: & saxa retorquent.
Hos fugiat, sapiens qui volet esse, procul.
Nam trahit a vitio fatuos correctio nulla.
Nil discunt moris: nil probitatis habent.

O fatui excordes nostram ad properate palestram,
Incipiam verum iamq; docere bonum.

Vos sacre legis: patrum & documenta docebo ecci.xxii
Que monstrant verum prosperitatis iter pu.xxiii
Atq; viam pandunt / prudentum calle politam. Sapie.x
Quare agite & pedibus currite queso citis:
Discite quid virtus: quid sit prudentia rerum
Et fatui tandem desinite esse meri. puer.vi.
Virtutes ornant homines: prudentia vestit baruth 3
Mundiciis: sapiunt pectora stulta nihil Ad ti.ii.
Sed modo risores fatuos: sannasq; proteruas Sapie.vi
Corrigimus: strigili hos scalpere nempe iuuat. ecci.xvi.
Sūt fatui qui nunc rident documenta sophie:
In bonos cunctos probra pudenda vomunt. Iob.xii.
Aduertuntq; nihil: bona si quando docentur: pu.xiiij
Quin cuncta irrident mox documenta palam.
Increpat hinc stultum qui verbis: aut corrigit ore
Inpingit sannam sepe met inde sibi. puer.ix
Corrige prudentem: qui tempore discit in omni: Ecci.xix
Festinatq; oris verba tenere tui.
Sic cadit in iustos homines correctio iusta:
Preceptum accipiunt / cum pietate / bonum.
Iniustus preceptores diffamat: & odit.
Sepe repercussus in sua tela ruens. pu.xxv.
Crede mihi sannis qui alios: risusq; lacescunt.
Nasuto: tandem premia digna ferent. pue.xix
Loripedem rectus derideat ethiopem albus:
Est sine qui vitijs rideat ille malos. Iuuenal
Stulte Nabel lueres sannas / toruosq; cachynnos. iii.q.vii.
Ni regem iratum flecteret Abigayl.. qui sine
Quid pueros memorem qui vati illudere sancto Nabal.
Dum certant: vrsis mordicus intereunt. i.re.xxv
A grege stultorum caueat sibi quisq; maligno: iiii.re.ij.
Qui saxis iustos / innocuosq; petunt.

Q; male delitias dumtaxat temporis huius
Cogito: nec celeres pensito abire dies
Et regni eterni ꝙ gaudia sperno beata:
Causa est: me genuit Symea stulta / parens:

Contemptus eternorū gaudiorū

Ecī.xiiii Ocurrit fatue rursus mihi turba cohortis
ps.lxi. Que requiem satyre non sinit esse mee.
Stultus enim certe est: animo iactare superbo
Sap iiij. Qui solet: & nimium verba pudenda loqui:
Ad ro.ij Ecce ait o superum, nitidi quoq; rector olympi
Nil opto sedis regna beata tue.
amos v. Id saltem liceat: multis mihi viuere lustris:
Eccs.ii. Orbis & extremum cernere posse diem.
i.Iohā.ij At non laudato, recte virtutis, amore
Tam longas æui poscit habere vices:
Sed magis exoptat: queat vt conuiuere late:
Cum sociis paribus: delitijsq; frui:
Luce.vi Nec timet inferni fumantia tartara ditis:
Non acheronteos post sua fata lacus:
pu.xiiij O fatue insignis: nil vani gaudia mundi,
Tullius Mellis habent: illis copia fellis inest.
ene. Quid rogo delitias: tanti quid gaudia vana
Stulte facis: pereunt que cito: more niuis?
Iob. Gaudia (crede mihi) terrarum: felle replentur
xviij. Nec manet in cunctis perpetuata quies.

Quo fit /vt infamis /lasciua & spurca voluptas pue.xix
Quem trahit: & fastus orbis & illecebra:
Hic fatuus: mundi curas gustabit acerbas:
Et mortis rapidum sentiet esse diem.
Transibit mundus: transibunt gaudia mundi: iob.vi.
Transibit pariter quicquid in orbe viret Ecci.iiii
Cernimus & tales hominum sine fine ruinas: sap.ij. et
Cernimus occasus: cernimus exitia: v.
Rectorem celi tandem spectabimus omnes: iacobi.i.
Hic ad leticias: alter ad intetitum: Luce.xij
Se cupit a summo qui segregare tonante. Apoca.
Lęticie / & longos optat habere dies. xiiij.&
Cimmeriis tenebris est obcecatior ille xx.
Pro mundi linquens cęlica regna luto: Mathei
xxv.

Accipitrem gestans per religiosa deorum
Templa: & quem sequitur sedula turba canũ:
Deuotos homines /& debita vota moratur
Et cuculum manibus palpat vbiqꝫ suis.

Sunt quos latratu /strepitu /clamore /susurris

De imu. eccles. c. decet li. vi. l. de nuntiamus. C. de his q ad eccl'i. confu.

Non pudeat & sacras contaminare domos
Dum canit officium: dum debita sacra sacerdos:
Tractat: & extendit vota precesq; deo
Dum fluit ad populum diuine contio legis:
Ecclesieq; pium pangitur officium:
Ingreditur fatuus quem rostris calceus vrget.
Stat simul in manibus nisus / & accipiter:
Siue velis cuculus. magno clangore vagatur
Per sanctas edes / sacrificosq; focos.
Latrantesq; canes / vlulatu & cuncta replentes
Ductitat: in strepitu turba benigna silet.
Iam clangunt nole: resonat latratus ad auras:
Nunc pedibus pulsant: nunc manibusq; strepent.
Nulla quies penes hos / fastu pompaq; furentes:

Ioh. xii.

Non propter cristum. Lazarus hosce artat eos.
Tractantur cause: rerum commertia: questus:
Contractus omnes: officiumq; fori.
Conspicit hic oculis matronas: ille puellas:
Hic aliud tractat quod probitate caret.

in autē. vt lic. ma et auie ī fi. col. viij. Iohan. ij eccī. xxi. Ichel'. ij. ps. i. marci. xi luce xix. bernhardus.

Quidam etiam strepitus sua per calopodia stulti
Concrepitant turpes. impediuntq; bonum.
Stultitiam quid enim querimur: solitosq; furores:
Quos semel insipiens condere nemo cupit:
Cum tamen exemplum cristus deus ipseq; reliquit.
Nullus vt in templum turpia facta ferat
Sed precibus suplex / deuoto & pectore: patrem
Aeternum oraret: celicolumq; choros.
Expulit & ferulis tractantes foenera mercis:
Nam locus in templo sit sacer vsq; deo
Qui si de templis homines pulsare prophanos
Nunc volet: atq; aedes euacuare malis.
Pauci quandoquidem sacrata in gente manerent.
Thura decent superos: verba prophana nihil.

Qui cadit in flammas & dira pericula querit
sponte sua / in puteum prosilit atq; libens:
Exitium merito patitur: si mergitur vndis.
Vritur ant flammis: dignus enim interitu.

Eccs. iii.

Est fatuus qui sepe deum superosqꝫ precatur
Et suplex manibus cum pedibusqꝫ rogat:
Se putat & proferre preces ex corde benignas: Mathei vii.
Clamando assidue: me deus alme iuua:
Vt mea stulticiā solitam modo pectora linquant: Luce vi.
Et sapere incipiant: Iupiter alme iuua.
Attamen hic cappam stultorum semper anhelans Iuuenal.
Induit: ingratas nam putat esse preces:
Q: non mox voti compos: deus insuper illum Persius.
Audierit: quia non cuncta petita dedit
At fatuus plerumqꝫ rogat / superosqꝫ precatur. Mathei xx.
Et nescit stulto quid sibi corde roget.
In puteum qui sponte cadit: tentatqꝫ periclum: Mar. ix.
Seqꝫ in fonte tamen mergier vsqꝫ timet: Ad Ro. viii.
Si clamat / vocesqꝫ graues emittit in vndis.
Clamatio ciues iam date presidium: Horati⁹
Nullns erit: restes / aut apportare rudentes
Qui velit: hic merita morte / lueqꝫ cadit. Empedocles
Stulticia Empedocles simili cecatus: & excors:
Corporis exitium sponte / necemqꝫ tulit.

Aetneos quoniam preceps collapsus in ignes:
Stulticie vt faceret morte sua indicium.
Quisquis eum ardenti fatuum extraxisset ab etna
Hic vitam inuito / stultior ipse daret.
Nempe adeo cecatus erat: rationis & expers:
puerbi. Tentasset rursus impia fata quidem
xxviii. Sic facit ille: deum rogitans noctesq; diesq;
ecci.3.et Debeat in celum vt se trahere vsq; deus:
xxxv. Detq; sibi semper viuatia munera: detq;
Esaie.i. Fortunam validam: det bona magna sibi.
Qui rogat & nescit supremum rite precari,
Rectorem: ventos sufflat in ore leues.
Quem tenet intutus status: & damnosa voluptas
Si ruit: ex merito iusta pericla ferat.

Multi stulticie currum / rhedamq; / bigasq;
Viuentes vitijs criminibusq; trahunt
Cumq; sua reputant tales nece abire labores.
Quadriiugas retrahent post sua fata rotas.

Non sinit ipse deus fatuum quemcunq; prophanum

Scire super terram que nam miracula fecit:
Quotidieq; facit: quapropter pars perit ingens puer.v.
Stultorum: moritur terreno in corpore semper. Eccs.ij.
Qui moritur vitiis hac in tellure malignis: Ecci.ii.
Cogitur extremos alibi tolerare dolores.
Nosse deum qui non vult hic / & discere leges
Quas pater omnipotens tribuit mortalibus egris
Quasq; super cunctos statuit: iussitq; teneri Ecci.xij.
In terra: cunctisq; dedit / bene viuere / normam: & xl.
In mundo quemcunq; trahit malesana voluptas: Tre.iiii.
Iniusteq; sue consumit tempora vite:
Is trahit hic currus / molem / curasq; molestas:
Cogitur æternas post mortem soluere pœnas:
Perpetuo & tractu cogetur plaustra mouere. sap.xix.
Ne modo stulte viam queras que ducit ad orcum
Et phlegetonteos fluctus / cecasq; tenebras: virgi. vi
Hec via plana quidem est / pedibus calcata frequenter. en.
Est aditu facilis: multum penetrabilis: atq; Seneca.
Innumeros fatuis calles hec semita monstrat: Mat.vij.
Plana quidem & trita est (fatuos quia facta per omnes) puer.ij.
Hec habet assiduos motus / gressusq; frequentes. & iiij.
Noctes atq; dies patet hec. nullumq; refutat: Virgili⁹
Qui cupit ad fatuos cursim properare furentes. ec.xxxij.
Fœlicitatis iter quod celum tendit in altum: luce.xiij
Et quod prudentes recipit: solosq; beatos:
Est nimis angustum: patulo nec calle patescit:
Nec tritum a multis: quoniam (que maxima turba est)
Gens mala vitat iter: iustis sanctisq; paratum
Mentibus: iniustus non has calcabit harenas. Sap.v.
Virtutem posuit deus vt sudore paretur: ps.vi.
Ast pauci tentant fœlices figere gressus: pu.xiiii
Ad bona supremi regni / nitidamq; cateruam: & xv.
Inde est quod multos orcus capit: æthraq; paucos. ezech.vij

Cum pater & genitrix ollas / pariterq; matellas
Collidunt: pueri cacabos confringere discent.
Fiunt equales nati genitoribus: illic
Sunt vbi nõ casti signa & monũenta pudoris. I

Iuuenal' Grandeui properate senes / fatuiq; parentes
Vale.li. In vos nam satyre torqueo tela mee:
ii.c.i. Audetis prauos coram matre atq; puellis
Sap.iii. Effari mores: ridiculumq; nefas
Ecci.vii Nunc veneris nugas: nunc vos dictatis amorem:
Ecci.iiii Et natis teneris: ad mala: signa datis
Non pudor in verbis: non est reuerentia vite:
Ec.s.x. Non decus aut specimen / ingenuusq; nitor:
Non pueri mores discunt: non foemina seruat
Signa pudititie: turpia cuncta sonant.
Foemina de fatuo carpit mala signa marito:
Sectatur proles moribus ipsa patrem
pue.xix Non docuit genitor fatuus bene viuere natum.
& xxix. Iure igitur natus moribus alter erit.
Si sunt lusores patres: pueri atq; nepotes
Iuuenal' Rebus in his prauis se similare solent:
Trita etenim veterum dicunt prouerbia nobis
gl'.i.l.q Sepe solet similis filius esse patri.
si nolit. Ludere phas monachi reputant sibi: quando reponit:
ffe.ede. Abbas taxillos: alea iacta placet.
edic.

O mores miseros: o tempora plena furoris:
Plenaq; stulticie: num deus vsq; feret?
Se similem patri natus: se filia matri
Reddit: ad exitium prima fluunt. esopus. in apol.
Non lupus vllus ouem genuit: non Tigride sęua:
Aut vitula aut agnus nascier vsq; potest:
More patris cancer retro serpitq; / meatq; :
Sectantur pueri sic mala signa patrum.
Quin & morigeros possunt generare parentes
Filiolos: qui sunt morigeri atq; boni. Ecci.vii
Diogenes puerum temulentum vt viderat: inquit
Fili / te genuit ebrius ecce pater. diogẽes:
Aedibus iccirco propriis: sic viuat honeste ecclesia. xxxvii.
Quisquis: ne cunctis dogmata praua ferat.

Simplicitate rudes / ad se lasciua voluptas:
Allicit interdum: more ouiumq; necat.
Quosdam etiam firmo / thaurinos detinet / vnco.
Ast alios volucri fune / fugaq; ligat.

Aequiparat sese meretrici blanda voluptas

De voluptate corporali

Que compta in platea sedet & nudata mamillas:
Et redimita comas: spurcum mercatur amorem.
Pellicit & molles ad se: blandumq; cubile
Mox reserat: vilem sumens de crimine mercem:
ezec.xvi Et rogat vt quisquis secum luctetur / iniquis
michee i Delitijs: pariter falso oblectetur amore.
pue.vij. Illius inq; sinum / nullo moderamine stulti.
Prosiliunt: veluti bos vinctus transit / & agnus
Ecci.xix Ad lanii cultrum, iugulumq; exponit ad ictus.
Accipe stulte precor quam sit fugienda voluptas
Hec animam damnat stygis & mergit in vndis
hiere.vlt Hęc sensus lacerat: confundit semina mentis:
Contaminatq; malo pręcordia recta sapore.
pue.vii. Parua voluptatis quamuis sint gaudia: longa
Pœna tamen sequitur / misero permixta dolore:
Ecci.ij. Desine delitias mundi sectarier vsq;:
luce.viij Non durant: fugiunt mox: & mutantur in horas.
pue.viij Quisquis in hoc forsan contemnit gaudia mundo
& xiij. Vana voluptatis: nec sese inmergit in illas:
Eccle.i. Ille sapit vere: & post mortem gaudia celi:
Ambrosiamq; sacram gustabit lege perenni.
Sardanapalus enim / spreto virtutis honore
Sardana Sola voluptatis celebrabat sacra / focosq;:
palus. Corporis illecebras: spurcum & libabat amorem:
Insti.li.i Censuit esse quidem explendum presentibus ipsum
Delitiis animum: quoniam post fata voluptas
mich.vi Nulla foret: stygij est hęc nam sententia ditis.
At pater omnipotens hunc fato sustulit atro:
Tartareisq; animam tandem damnauit in vndis.
Delitię mundi: quas promit praua voluptas
puerbi: Sunt procul a nobis pulsande: dira venena
xxiij. Ex ipsis manant: & fellis copia magna:
Eccle.v. Has fugitur figiat sapiens: & honesta sequatur.
ecc.xxv.

Qui non in tacito poterit secreta tenere
Pectore: & occultum condere corde suum
Est fatuus: nescitq; suam compescere mentem.
Tristitiam incurrit sępius inde grauem.

Qui secreta sue non vult abscondere mentis — Sene.de
Vxoriq; sue vel cunctis gentibus offert — moti.
Quid velit/& statuat/vel quid conceperit/ipsa — Iob xx
Mente: merus fatuus docto reputatur ab omni. — vij
Sampson: qui quondam fuerat fortissimus heros: — ec.xxxix
Non oculis orbatus erat: nec crine sacrato: — Iud.xiiii
Secretum mentis si non rescisset amica. — & xvi.
Amphiareus vates dum fata futura timebat — Statius i
Augurii: latuit: thebanaq; prelia fugit: — theba
Proditur at tandem proprio de coniugis ore.
Historie recinunt veteres/& dogmata prisca:
Q mulier nusq; secreti sit bona custos. — Eccs.x.
Matronis igitur celemus pectora semper. — Ecci.xix
Qui sua non nouit commissa archana tacere
Quiq; ad cuncta suum pandit secreta labellum: — pue.xxi
A tali caueat sapiens sibi quisq; /catusq;.
Percunctatorem hunc fugias/quia garrulus ipse est. — Horati⁹
De rebus magnis/est qui se iactitat vsq;: — in epi:
Et q res cuncte sibi sint in amore secunde: — puer.xx
Rimari si quis vellet tum verba dolosq; — viii.

Uxorem ducere propter opes

Rebus in his cunctis mendacem offenderet ipsum
Ex qua stultitia sapiens intelligit omnis:
Qui scabrum voueat cuculum / manibusqꝫ remulcet.
Seneca. Condita si mentis cupias archana manere.
Fac mihi ne dicas: qꝫ vix abscondere possim:
Occultumqꝫ tuum secreto in pectore celes
Haud aliis pandas: sed sis taciturnus vbiqꝫ.
iii.re.xxi Si non vxori Iezabel ꝓmpsisset Achab rex
Verba sue mentis: Naboth non morte periret.
ꝓu.xxv. Qui gestant in corde suo secreta: cati sint:
Et caueant aliis temere vt non talia pandant:
esa.xxiiij Sic magi securi: semper tutiqꝫ manebunt.
Dixit enim quondam sancta de gente ꝓpheta:
Secretum mentis mihi met seruare studebo.

Diuitias propter solas: non prolis amore:
Vxorem ducens / coniugium ve petens:
Hic patitur merito lites: & iurgia / rixas
Et pacem / & perdit commoda connubij

Aruinam multi querunt sub podice aselli:

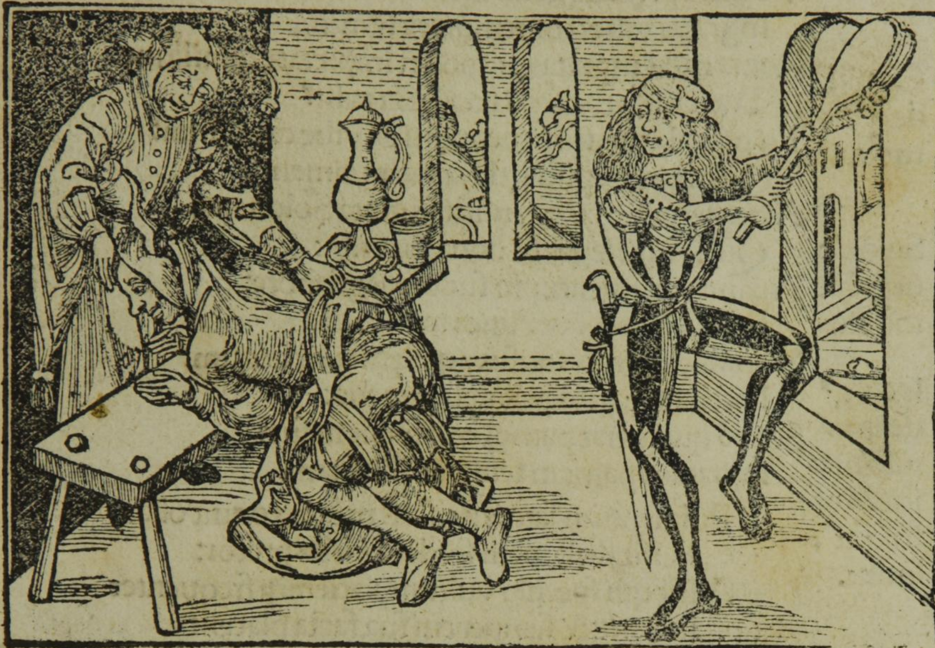
Et cumulant trullas: stercora vana petunt:
Vxorem ducunt vetulam dum turpiter Eglen: i.cor.vij
Q: nummos habeat / diuitiasqз leues
Nulla quies illum recreat: pax nulla fouebit: Sap.xiiij
Semper habet rixas: litigiumqз frequens: Iuuenal
Nulla voluptatis spectabunt otia talem: pue.xix
Magnarum allexit quem male saccus opum.
Nullaqз speratur proles: dilectio nulla: pucr.v.
Vnam pacificam vix aget ille diem. in fi.
Quin sibi continuo saccus transuerberet aures: puer.ix
Quem propter stultus factus / inersqз fuit.
Raro hos fortune facies comitatur amica: Ecci.xix
Qui nummis nubunt: non sibi: non pueris
Ducitur in thalamum funesta pecunia sola:
Propter opes trahimus grandia aratra thori
Iustitia & doctrina nihil curatur: honestas
Nulla: sed ad censum pectora stulta ruunt.
Nam socer in primis: quid enim gener (inquit) inere. Iuuenal
Possidet / aut nummis: iuggera quanta tenet:
Nec patris aut proaui probitas / virtus / vel honestas pue.vii.
Queritur: an vulgi semine prodierit: Ecci.x.
Protinus ad nummos: de moribus vltima fiet Iuuenal
Questio: sic fient nunqз in amore pares.
Inde fit / vt multis deserta habitare seorsum pue.xxi
Plus leue sit: talis quam iuga ferre thori.
Namqз loquax mulier / verbosaqз: corpus adurit: pu.xxv.
Atqз animam & vires: membraqз cuncta terit. ecci.xxv
Propter opes teneram vendit quicunqз iuuentam
Mercatur lites & sine fine dolos:
Huic nihil est fidei: nihil & probitatis: ad omne
(Spes modo sit nummi) transeat ille nephas.
O male prudentes: qui tam cōnubia seua Ecci.xij
Queritis: & seruum tenditis esse pecus.

Inuidie telum lato torquetur in orbe:
Est status in terris hac sine nullus erit:
Odia dira volant magni per climata mundi:
Nec dum Nythardi semen abiuit atrox.

De liuore et inuidia

ec.xiiii. Liuor edax: fatuos multos: animosq; malignos
Eccs.iiii Concitat: & stultos pungit sine fine proteruos:
Ad ro.i. Nascitur inuidie telum: quod liuida corda
Parturit: & multos nusq; sinit esse quietos
Salusti⁹ Duceris inuidia: q ego te possideo plus:
puerbi. Aut mihi sunt plures nummi. seu maior aceruus
xxviiii. Rerum: vel mihi q plures redduntur honores.
Aes petis atq; meum: q nullo iure teneres.
ecci.xiiii Vel quia fastidis nostrum & contemnis amorem.]
Lethale est adeo vulnus liuoris acerbi:
ouidius Vt nequeat penitus sanari, aut rite mederi.
ii.math. Est ea proprietas liuoris semper edacis:
pu.xxiii Si sibi tonstituit quenq; mordere: quietem
Nullam agitat donec facinus perfecerit illud:
Non somnus: non vlla quies: non vlla voluptatas
Est adeo dulcis: seu delectabilis vsq;.
descripti Vt possit cordis procul extirpare dolores.
o. Pallentes ideo fauces: pallentiaq; ora.
Inuidie Semper habet liuor: macies in corpore toto
ex Oui. Glauca sedet: visus toruus: squallentiaq; ora.

Est fatuus qui multa petit: semperq; reposcit
Officium alterius: & negat ipse vices:
Qui sibi vult fieri quicq;: debebit honores
Reddere & equiualens munus amicitię:
Qui capiti alterius curas magnosq; labores
Imponit: precium conferat ille simul:
Dedecus est ingens: si quis benefacta laboris
Accipit: ęquales denegat atq; vices:
Qui cupit ex aliqua nanciscier arte:
Hoc sibi proponat menteq; constituat:
Eroget impensas: nec rebus parcat auaris:
Si saltem laudem poscat habere bonam.
Et si precipuos acquirere tentat honores.
Munificus / blandus / sit pius: atq; bonus.
Qui bene contentus: facto nequit esse labore:
Quem modico precio soluere / habere potest:
Non indignetur: sibi sit querimonia nulla.
Si labor / & meritum forte negetur ei.
Qui petit alterius operas / benefacta / labores:
Ingenioq; frui: munera rursus agat

C. de. li-ber. et eo li. l. i. z ij xii. q. ii. octa. tul li⁹ i offi. ad collo. iii. leui. xix tho. iiii. ecclesia. xxxiiii. pu. xxij. Sap̄. xvi Ec. xxix

Ecci. vij malach. iii.

Suiipsius complacentia

Verum a priuatis liceat descendere rebus
Ingratas vrbes comemorare simul.
Roma quid ingrata quondam impietate camillum
Tractasti: pro te qui fera bella tulit?
Tu procul emeritum pepulisti ex vrbe camillum:
Quo duce fregisti gallica castra tamen.

Camillꝰ de q̄ Titus liuiꝰ

Attica terra ferox / pepulisti ingrata Solonem:
Qui statuit leges & bona iura tibi:
Pro merito ingenti: pro sudore atq̃ labore:
Exilium dederas: Attica terra viro.

Solō de quo Herodotus

Nec taceo ingratos ausus / q̄ Sparta lycurgum:
Latorem legum pellis ab arce tua:

lycurgꝰ de quo iustinus

Scipio qui fuerat patrię seruator honestus
Ingratam patriam sensit & ille suam.

scipio afri. Titꝰ. liuius.

Pulmentum fatuis presens mea decoquit olla:
Adsit stultorum sordida turba precor:
Adsit qui speculo vultum / faciemq̃ frequenter
Inspicit: & semper cui sua facta placent

ꝓuer.iii

Hic bene pulmentum posita contundit in olla
Atq̃ coquit fatuis sua pulmentaria crassis:

Qui se prudentem fors estimat/atq; decorum Ro.viii.
Cui sua sola placent: & quem vesania ductat:
Vt speculo semper se contempletur inani.
Cum tamen: in vitro fatuum quoq; cernat inertem: pue.xiij
Quamuis non videat/capitis quas porrigit aures. & xiiii.
Hic si deberet dygitis iurare leuatis:
Cum deformosis/sapientibus atq; peritis Ecci.xx.
Sermo foret: sese cunctis prestare putaret: Iob.v.et
Et sibi non similem in spacioso crederet orbe; xviij.
Iuraretq; simul ꝙ detestatio rerum pu.xxxi
In se nulla foret: se pulchrum/seq; beatum Ezechie.
Estimat/atq; homines audet iurare deosq;. xvi.
Consulit hoc speculum semperq; & fungitur omni Esa.iii.
Tempore: seu somno iaceat lectoq; supinus:
Siue stet erectus: vitro suspensus inheret.
Quid speculum memorem Pathici gestamen Othonis otho imperator.
Quod secum in castris cęsar gestare solebat. speculū
Quotidie barbam qui rasit/glaber vt esset: sp secū
Vngebatq; cutem cum succo lactis aselli. habuit.
Officium muliebre quidem est: hos fœmina querit Iuuenal.
Ornatus: speculum & pendet de fronte puellę:
Retiolum: & mundum: contexta monilia: vestem:
Ordinat: idq; mares hodie comitantur/aguntq;:
Vt sibimet placeant: sese mulieribus equant.
Nostri etenim iuuenes habitus gestant muliebres; Ennius
Illaq; virgo viri: nulla est discretio rerum. Tullius
Pygmalio effigiem fertur de marmore quondam. in offi.
Fecisse: & proprium sibi tam coluisse laborem: Pygma
Perditus vt fuerit vecors in marmora versus. liō de ꝗ
Fonte super vitreo periit Narcissus amore: ouidi.x.
Dum sua forma placet fatuo quam vidit in vndis: media.
Stultorum numerus sic creuit: & impia turba

Qui choreis gaudet aut saltibus immoderatis:
Vt cuculam ducat stultior ipse manu
Ille deum offendit: perdit quoq; tempora frustra:
Contrahit inde etiam plurima damna sibi:

Exo.30. Hos quoq; non sanos fore dicimus: immo furentes
Qui choream querunt: quos labor ille iuuat:
Orgia: bachi. Vt currant passim: veluti furiosa vagatur
Thyas: vbi erectus Thyrsus in arua vocat.
druyde. de qbus tulius cesar in cõmen. Vt druyde saltant pulsantes tympana galli:
Vertice in ideo. cum furor vrget eos.
Ceu quondam salii fetidos saliere per vtres:
Turba / Cybeleios sic agit illa choros.
Quid rogo quid fatui plantas in puluere lassas
Salii. de qiubus Virg. ii. geor. Efficitis? que merx digna labore tamen?
Ast ego dum meditor fatui primordia ludi:
Principii causas cõmemoro esse malas:
Exodi. xxxii vide nr̃a gl̃. in. de cel. miss. Instituta vitulum demon cum poneret aureum:
Contemptum faceret impius / atq; deo
Cum bene potasset populus: persuasit ad illam:
Luderet inq; chorum turba proterua: iubet.
Illecebre tales pariunt incõmoda multa:
Ad vitium prebent semina multa frequens
Concurrunt illic pomposa super bia: luxus:

Et petulans saltus: & furiosa venus: | icle attē-
Nam venus inprimis / choreis solatur in illis: | dētes. de
Hanc sequitur pedibus turba petulca citis. | stat. rel.
Ludus in orbe quidem est nullus damnosior isto: | de vi. &
Contaminat stimulis pectora casta suis. | ho. cl. cū
Ludus & iste quidem: non pax / sed pugna videtur. | decore3.
Clamando currunt / vociferantq; nimis.
Quis locus immunis: quem non vesania talis
Contaminat: templi vix loca tuta manent.
Clerus: & in cappa monachus: puer atq; puella
Et iuuenes blandi: decrepitiq; senes:
In girum saltant pedibus: ductantq; choreas: | Virg. ii.
Atq; incompositis motibus vsq; ruunt. | georgi.
Rusticus in circo teneram cum flectit amicam: | Iudit. iii
Non sitis hunc tota nocte / die ve premit.

Qui cythara / aut aliis ludis de nocte vagatur
Ante domum stulte cantando pulsat amicę:
A dulciq; mouet luctantia membra sopore
Hunc fatuum oblectat / moriatur frigore noctis.

Iam satyre finem posuissem pene: ratemq;
Mouissem ad portum: celsaq3 vela simul: | esa. xxix

De nocturnis ioculatoribus

sap. xiiij Sed mihi propositum rapiunt nunc turba/cohorsq́z
Stultorum: vigili qui modo nocte volant.
Iob. Dum mollem capiunt animantia cuncta soporem:
xxxiiij. Dum requies animis corporibusq́z datur:
Ebria turba vias/vicos/strata/atq́z plateas
ꝓue. vii Occupat: & clamat: stultaq́z verba canit.
Nocturni lemures stigijs de fontibus orti:
Nos homines turbant: eumenidumq́z cohors.
Hi cytharas feriunt: hi dulcia barbita tangunt
Hi fidibus ludunt: ismariaq́z lyra.
Ouidi⁹ Ante domum cantus chare modulantur amice:
in arte. Et stantes vlulant: cantica stulta canunt
Luce. v. Non abeunt: donec fundatur vrina matellis:
In caput aut donec saxa vel olla volat
Quin etiam hęc peragunt hyberno tempore stulti:
Cum glatie & niuibus candida tecta rigent
O male prudentes: quid vos hec gaudia noctis
sap. xvii Delectant: quid vos currere nocte iuuat:
Ioha. xi. Nec solum iuuenes: humili de plebe creati:
Cantando tacite ludicra noctis agunt.
Hoc ꝓceres faciunt: clerus/monachi/atq́z sacerdos
Ad ludum hos omnes fistula stulta vocat
Hic latrat: ille boat: balatum ructitat alter
Toruius exclamans: plus sibi laudis habet.
Hac etiam in turba reperitur sepe maritus:
Qui solet in fatuo ducere fune chorū.
Vxoremq́z suam viduo in lodice cubantem
Deserit: & causam dat sibi sępe mali
Dum cuculam pascit vir: fęmina sepe nouellam
Iuuenal Currucam admittens: oua aliena cubat.
ad ephe. Vos igitur moneo facitis qui talia: vestras:
iiii: Obseruate fores: seu remanete domi
i. thessa:
iiij. En metui ne me stultę defectio sectę
Afficeret: numerus nec satis vsq́z foret:
Sed mendicorum turbas scrutatus vbiq́z:
Inueni paucos (credite) vbiq́z bonos

Inter mendicos fatuorum est magna caterua: C.de mē
  De quorum ritu nostra camena refert. di. vali.
Se plures nutrire volunt: natosq́ꝫ tenellos: li.xi.v.q
  Hoc studium multis: hęc quoq́ꝫ vita placet: v.nō ois
Clericus: & monachus rerum qui seruat aceruum: lxxxvi.
  Mendici exercet attamen officium di.c.pa⸗
Paupertatis onus tales plerumq́ꝫ queruntur: sce. glo.
  Ast opibus pleni: diuitijsq́ꝫ / rogant sup mat
Vsu oportuno est elemosyna sacra statuta Lucex.
  Vtq́ꝫ inopi solum / pauperibusq́ꝫ detur. Tho.iiij
Hanc dedit omnipotens homini vt releuamen egeno & xii
  Esset: sed tamen hanc plebs vitiosa rapit. Eccī.iii.
Non prior in claustro: non abbas / presbiter atq́ꝫ: p̄s.xl.
  Censibus in propriis cor satiare queunt. Dañ.iiij
Plus cupiunt: saccos / capsasq́ꝫ inferre per vrbes
  Mandant: hisq́ꝫ domus / limina cuncta premunt. Eccī.vii
Per plateas currunt mendici: perq́ꝫ tabernas:
  Nullus ab his vacuus nunc locus esse potest.
Sunt qui reliquiis sanctorum munera poscunt
  Et questum faciunt per loca cuncta suum.

De iracundis mulieribus

Spirituum vendunt pennas sepe æthereorum:
Vanaqȝ nonnunꝗȝ corpora / & ossa ferunt.
Ecci.xix Sunt alii qui cum validi sint corpore & annis:
l.vna.C Mendicant tamen: & crimina grandia agunt.
de men- Fraude sua pueris effringunt membra parentes
di.vali. Vt morbos vlulent: vulnera grata fleant:
Vide li. Et stipem precibus poscant: manibusqȝ quadrantem
stultorꝝ Quas fraudes melius theutona scripta notant.
ī lingua Mendicant multi iuuenes validi atqȝ potentes;
theutōi- Causa est: ꝙ labor his atqȝ opus omne graue est.
ca latius His quia plus placuit aliens viuere rebus:
Paupertatis & hinc pondera grata gerunt.
xlii.dis. Si mendicorum pergam memorare profanos
quiesca- Ritus: & mores: pagina deficiet.
mꝰ ī glo.

Sunt pleriqȝ mares / asinos equitare frequenter.
Qui cuperent: si non fœmina prima foret:
Sed qnia precipitem mulier contorquet asellum.
Fœmineo hinc generi pareat vsqȝ pecus:

Fœmineum laudare genus mea carmina vellent
Nunc potius: sed me causa maligna mouet:

Si natura negat: facit indignatio versum.
Foemina me patitur praua silere nihil
Commendare bonis mulieres semper amabo.
Sed prauas versu dilacerare decet. prue.xxi
Ad quod securum facit / & dictare paratum:
Nullaq; hanc satyram foemina docta leget:
Gracchorum mater leget hos Cornelia nunq; cornelia
Versiculos: mulier nulla diserta leget
Propterea audaci depromam carmina vultu
Laudabo iustas. dilaniabo malas.
Foemina quę sophię iucundo lacte fouetur: Ecci.xix
Et quam delectat cum probitate decor
Non facile ad crimen putidum: moresq; pudendos
Corruit: aut tentat dedecus atq; nefas:
Foemina iusta quidem mulcet plerumq; maritum Ec.xxvi
Iratum: placat seuitiamq; viri.
Rex quondam Assuerus: mandauerat ense necandos
Hebreos cunctos / & iugulare viros:
Hester sed verbis placabat pectora regis:
Iratum blanda mollijt atq; prece.
Rex pius a Nabel spretus: lenitur ab vna
Abigayl: gladium / continuitq; manum
Consilium dat casta bonum: dat foemina mores abigeyl.
Ingenuos: mala sed non pia vota parit. i.re. xxv
Consilio Salomon mulierum infectus iniquo: Eccle. xl
Vt coleret falsos / in sua damna / deos. puer.vi.
Linguulaca est mulier. semper profundere voces Salomō
Verbaq; dira cupit: & sine fine loqui. iii.re.xi.
Pieris innumeros pullos eduxerat olim: Ec.xvii
Longius emisit semina pica loqu[illegible] puer. ix
Erue diue pater / rex cęli & conditor orbis: & xxv.
A nequam & praua nos muliere mala ecci.xxv
Est picis similis mulierum garrula turba ecci.xlii.
Que garrit: queritur / eiulat atq; furit ouidius,
Foemina que semper nocturnis litigat horis. v.meth.
Et pacem in strato non sinit esse thoro:
Murmurat. & tacitos blactit malesana susurros
Atq; molesta viro litigat illa nimis

De iracundis mulieribus

Ecci.xix Fœmina sepe etenim versuta est atq; maligna
& xxv. Vt sibimet prudens/imperet ipa viro:
Nec poterit tolerare boni documenta mariti
Nec vult pacifici vota tenere viri:
Eccs.vij. Sepe cadit iustus metuenda in damna maritus
Vxoris temere que sibi lingua parit.
Amphi Amphion testis: Theb ane conditor arcis
on oui. Vxoris Niobes crimina morte luit.
vi.Met. Si fas vsq; loqui foret his: Calphurnia nudum
calphur Monstraret clunem: & posteriora viris.
i l.ff.dee Nulla adeo in terris animantia/siue creata:]
postul. Quantum femineum concitat ira genus
ecci.xxv Fœminea dum insanit malefido agittata furore
Seuitiam superat: dira leena: tuam:
Seuior hyrcana est hec fœmina tigride: raptos
Dum catulos sequitur: fœmina seua magis:
medea Exemplum prebet nobis irata Medea:
de qua Natos truncauit quę furibunda suos.
pone.in Exemplumq; dabit nobis simul impia Progne
demea. Que teneri nati membra necata coquit.
Progne Q; nisi perdoctus Iuuenalis cuncta referret
de qua Crimina: quę mulier fingere sepe solet:
Oui.vi. Vellem quandoquidem ritus memorare vetustos
metha. Fœminei generis: & recitare dolos.
ecc.xv. Cor mulieris enim: cunctis spinosis herbis:
Felle tumet semper: pectora bile dolent:
Nil manet intactum putido mulieris ab ore:
Perturbant mores: fœdera/iura/fidem:
puer.ix Et fœdant thalamum sacrum: nec pronuba Iuno
ecci.xlvi Has vetat. inuetite crimina legis agunt.
Fida comes nulli mulier vult esse marito:
Grande supercilium femina praua gerit.
Iuuenal Euacuat loculos nummis: & conterit omnes
Census: atq; domus pensitat acta nihil.
pu.xxx. Sunt tria sollicitant quę terram/que mare: quartum
Quod nec terra potest: nec maria vlla pati
Seruus qui factus dominus/magnusq; patronus:
Tum fatuus totius ebrius atq; satur:

Tum furiosa quidem mulier: precordia cuius
Liuor edax semper: iraqꝫ seua rapit.
Quartum quod superat cuncta hec / ancilla superba:
Heres que domine sit cito facta sue — Iuuenal.
At modo de tali cup io muliere silere:
Prebet que poclis dira venena viro.
Qualis Agrippina: aut vesane Pontia mentis: — agrippi.
Quales & satyri pagina docta notat. — Pontia.
Belides occursu terrent modo corda virorum
Seua Clitimnestra: & femina queqꝫ mala. — clitimoe
Iungitur in thalamis Lucretia rara maritis: — stra
Thais habet partes perfida in orbe suas.. — lucretia.
Portia rara hodie contingit iuncta Cathoni:
Nec cunctis nubit casta Sabina viris.
Felix qui poterit mulierem ad vota tenere — puer.xij
Vsqꝫ sua: & castum continuare thorum. — Ec.xxv.
& xxvi.

Stulticia extendit castra & tentoria passim:
Et secum totus militat orbis iners
Precipue stulti: quos magna potentia vectat:
Et qui diuitijs / presidijsqꝫ valent

De potentia fatuitatis

sapie.v. Cum tibi nemo ausit p̄uos ostendere mores:
pu:xvij. Esse scitus qui contendis stultissime diues
& xxiiij Hinc ceco incedens in tramite: turpius erras
ecclesia. Vis sapiens cunctis reputari & dicier / horis:
xxxiiii. Tu licet in scitie plenos effuderis orsus.
O quotiens cum nemo velit preponere stultum:
puerbi. Se laudat: fatuusq; refert mauortia gesta
xxvii. Plurima: cum malesana tamen / que prodit ab ore est.
Ecci.xv. Laus proprio: ascribit solus sibi fortia stultus.
xxij.q ij Fortunata nimis tellus que principe diuo
primū. Ornatur: quem vix supet vel magnus Vlixes:
Iob.xxx Tempora partitur prudens: cum tempore versat
vii. Singula: non illum nummus: non munera captant.
puer xx Virtutis cultor sed enim: & sua prospera regna.
Eccs. x. Ve terre cuius rex est puer: illius atq;
Sap̄. vi. Consulibus tuceta placent: nocturnaq; vina
Hic etenim imperium regnum quoq; dissipat omne
Sap̄. xi. Stultus in arce sedens palpatus munere spurco:
Eccle.x. Inuertit leges: consessus / rostra / virosq;:
Alter amicitiam prefert: insontia damnat:
Sancta hinc simplicitas teriturq; caditq; nefande:
Sap̄. vi. Aequo deberent libramine iura foueri:
& xii Sed vereor sint pseudo senes quos casta Susanna
dan̄.xiii Allicit: Andronici pro quo perimatur Onyas.
ii.Mach Vota etiam Benedab fregit dum munera vidit.
iiii. Et Ionatham Triphon per munera missa fefellit:
Sic romam quondam tetigit clamando Iugurtha.
iij.re.xx Vrbem venalem cum diceret: & perituram
Munere: si diues emere illam temptet iniquus.
Ouidi⁹. Munera crede mihi placant hominesq; deosq;:
de arte. Omne genus nummū veneratur: pectore vincit
Horati⁹ Fortia: in accessum linquit nihil: omnia vastat.
in epist. Quo sibi concumulet numerum ingentemq; caterua.
Eccs.x. Stulticia: & regnet cuncto & dominetur in orbe
Eccs.x.

Est fatuus siquidem / vanusq;: incredulus atq;
Ex astris cupiens nosse futura poli:
Rusticus & quiuis indoctus: certat haberi
Astrologus: fatuas fingit ephimeridas.

Astrologos etiam decet huc arcessere vanos: xxvi.q v
Atq; mathematicos, ariolosq; simul: non lice
Huc ades astronome, atq; planetista, augur, aruspex. at xp̄ia.
Sortilege, et quisquis sydera sola colis. te p̄ totū
Singula facta hominum parua atq; minuta recenses: & xxvi.
Exponis vano sydera iuditio. q.vii nō
Stultorum in numero plures nunc scire futura obserue
Conantur: rebus peruigilantq; malis: tis. & c.
Astrorum cura est illis: & sydera spectant: se.
Omne quod ostendūt astra referre volunt.
Archanas rerum causas: elementa, planetas: xxvi. q.
Spectant: & quicquid lucidus orbis habet. ij. ipos.
Errorem hic lune varium: solisq; labores Exo. xij.
Astrorum motus: inspicit atq; vices.
Hic docet immitis quid sydus triste minetur Saturn⁹
Saturni: quid Mars significare velit. Mars.
Hic aperit quo leta venus se proferat astro: Venus.
Atlantisq; nepos: Iupiter atq; pius. Mercu.
Saturno genitos ad fruta & probra recensent: Iupiter.
Quos tamen atq; bonos reddere fata queunt. M

Et natos Martis referunt ad tristia bella:
Quos pace interdum cernimus vsq3 frui:
Ad ti.ij. Iuste age: nec dubita, sapiens dominabitur astris
ptolomeus. In manibus summi stant elementa dei
Iuditium siquidem & mentem vis scire tonantis
ad ro.xi. Sulte mathematice o: te furor vnde rapit:
Ecclesi.i. Tu facis: omnipotens tanq3 sua vata reuelet
ps.xxxv Mortali cuiuis iuditiumq3 poli
Omnia linquamus supero: qui cuncta creauit:
de pe.di Qui nutu: coelum, & sydera clara regit.
sti.iiii.i Astra quid aduersi possunt portendere: si nos
domo. Defendit: cuius gloria summa, deus
Quicquid ephimerides referunt: per inane laborant:
ad ro. Nil genesis: sortes, nil quoq3 fata valent.
viij.

Qui celum & terram: latum metitur & orbem:
Climata describit: & memorat populos:
Hic fatuum instantem crassa a ceruice repellat:
Nil bonitatis habent hec monumenta quidem

Non satis est sapiens: non est ratione politus:
Sed nostra in naui carbasa plena trahat

Qui latera immensi mundi metitur / & orbis
Climata: stat fatua circinus inq; manu:
Nosse cupit cunctas regiones / & loca cuncta:
Humano siquidem / cognita non generi: xxvi. q. iiij. c. igi-
Nunc orbis lati metas: longosq; reflexus
Pensantur: fatuos sedula cura mouet. tur.
Nossere conantur gentes quas spectet Eous: esa. xl. et
Quas calor australis: occiduusq; tepor. xlviii.
Stultus hyperboreum mensuram flectit ad axem Eccs. iiij
Et querit populos hac regione feros. .ij. cor. x.
Mensuratq; vrsam dygitis quandoq; minorem: Abacuc
Quo populos tali sub regione notet. iij.
Europe atq; Asie spacium collustrat vtrumq;:
Grecos / Aeolios / Cappadocas / Cylices:
Et Lybie gentes rutilo sub sole iacentes:
Atlantem / & Calpen: Herculis atq; fretum:
Semotam Thylen: querit vel in orbe Brytannos
Extremo: & radio Theutona claustra notat
Nossecq; vult tumido positas in gurgite gentes
Et causas reflui succiduiq; maris.
Prestita cosmographi lustrat documenta Strabonis: Strabo.
Intactum toto nil sinit orbe quidem: Ecci. vij.
Quid geometer enim tantas in pectore curas
Concipis: incassum circulus ista terit
Plinius errauit: quamuis spectabilis auctor: Plinius
Errores varios & Ptolomeus habet. Ptolo-
Inuanum siquidem multorum corda laborant: meus.
Rebus in incertis quos ita sudor agit. Hiere. ij
Antea que fuerat priscis incognita tellus: ezec. xiij
Exposita est oculis & manifesta patet.
Hesperie occidue rex Ferdinandus: in alto Ferdinā-
Aequore nunc gentes repperit innumeras. dus his-
spania-
Marsia cum docto certauit Appoline: victus rum rex
Amisit palmam: perdidit atq; cutem.
Attamen in manibus pendebat fistula stulti:
Et fatuus mansit marsia vt ante fuit: M ij

De eo qui nō vult esse fatuus

pu. xvii Quilibet hanc fatuus naturam contines in se
Oui. vi. Insolita vite proprietate manens
metha. Rideri q̃ non sentit se: illudier atq;:
Oui. vi. Marsia propterea decoriatus eras
fas. Nam phœbum cythara ductum irritauerat ille
Iuuenal. Ad pugnam: propter quam sine pelle iacet.
Eccs. ii. Huius ad exemplum: tantis obducta tenebris
pu. xxvi Stultorum mens est & ratione carens:
Vt fatuus quisquis se tempore credat in omni
Prudentem: sapiat cum tamen ipse nihil.
Ecci. xx: Nec tamen aduertit risus: hominumq; cachinnos
Sap. iiii De se sic fieri: nec videt auriculas:
Seria cuncta putat, cum risu illuditur ipse:
ecc̃o. xix Queq; audire cupit: credit & illa libens
Tibia dependet solitis innexa lacertis
Stultitie signum prębet vbiq; sue.
Oui. in Si quis opes multas locupleti possidet arca:
tristiũ. Thesauros magnos & tenet in cumulo:
pue. xix Hunc plures vigili cursu sectantur amici:
Semina qui cumulent ad scelus atq; nefas

Et spoliant stultum iuuenem: vacuumq3 relinquunt. Luce.xv
Prodigus his sociis heu bona cuncta terit.
Amplius & vacua dum nil seruauit in arca
Nec res occulto sensit abire dolo: Tullius
Factus inops tandem: cunctis priuatur amicis de ami.
Et refugit fatuum perfida turba procul:
Acclamat supos: & tristia verba profundit:
Penituit tandem at sera querela nimis
Qui res tam multas vno consumit in anno L.ius ali-
Ad cursum vite quod satis vsq3 foret: mẽto cũ.
Est fatuus: vafris res compartitur: at illi ff.vbi
Plus nummũ querunt q̃ vel amicitiam pup edu
Ex quo paupertas: contemptus, risus egestas: deb.
Proueniunt: stultus & sine honore sedet

Qui vult cum pueris, & stultis ludere: debet
Illorum lusus & tolerare iocos:
Ad clauum ne sit nauis reuocandus. & alta
Vela trahens: malum frangat. & inde ratem.

Ludere cum fatuo qui vult: tolerare nec ip̃m
Cogitat: ad fatuos cõnumerandus erit.

De non intelligentibus ludos

Cum puero siquidem qui vult contendere: stultus
Si non ipsius ludicra ferre potest.
pu.xxvi Stultus & hic pariter mouet ad conuitia risum:
Ebrius: obtusus / dicitur atq; puer:
Eccles.i. Qui vult cum pueris, & stultis sepe iocari.
Alternit vicibus ludicra verba ferat:
Venari qui vult: opus est vt retia ponat:
Sectetur canibus: cumq; labore feras.
Quisquis forte globo cupiat subuertere stantes:
Ecci.xix Erigat ille simul mox quoq; pyramides.
Pro verbo verbum: pro lusu ludicra dantur:
Stultus qui poterit non ita ferre vices.
Intolerabilius tamen est / & semper iniquum
p̄.xxxvij Pro pietate bona reddere forte malum.
ad ro.xij Hec fatuos natura manet / quod rarius vsq;
i.ad thes Condignas referunt pro bonitate vices:
salon̄.v. Versari sapiens vir cum prudentibus optat:
.i.pe.iii. Cum fatuo stolidus querit habere locum.
Q fatuus tolerat nullū: sua sola putanda est
c.quia p Ambitio: cunctos nam regere ipse cupit.
amb de Est dolor in stolido vehemens: si presidet illi
elec.li.vi Prudens, se meritum nam putat esse virum.
In summa nostram poteris sic carpere mentem:
Lucan⁹ Insipiens solus sceptra tenere petit.
in prio. Non vult ferre parem: maiorem ferre recusat.
Hester. Cuncta sibi in terris inferiora putat.
iii Gaudia non Aman malesanus tanta putabat
Q cuncti colerent omnia iussa viri:
Quantus erat dolor huic / q̄ Mardocheus apella:
Non caput atq; genu flectere vellet ei.
ec.viii.et Qui sapiens igitur dici cupit atq; probatus:
xx.& Insanos fugiat / insipidosq; viros.
xxij.

Ille quidem celerem contorquet in æthera pilam:
Nec spectat lapsam quo cita pila cadit:
Qui facit infestos multos sibi: reddit & hostes:
Nec lapsus spectat consimilesq; vices

Insulsos etiam fatuos referam qui ledere multos mat.vii.
Percupiunt: ledi non tamen vsq; putant. In phe.
Insanum penitus fateor: qui crimina iactat decre.in
In faciem alterius: conspuit atq; caput: c. dilecti
Nec tamen hec rursus fieri pateretur ab illo: de ma.et
Nec vice consimili: pertolerare iocum. obe.ii.q
Quid sis facturus bene premeditarier ante vi.q.se
Conuenit: haud facias: quod tolerare neges. scit.
In saccum qui vult alios detrudere sumat:
Naxilli pariter plagam aliquando sui. Perillus
Fecerat vt thaurum infoelix ex ere perillus: de quo
In quo mugitus ederet ore nocens: oui.i.de
Imbuit at primus vaccam quam fecerat ipse: arte.
Criminis atq; sui premia iusta tulit: mat.vij.
Quod tibi non fieri cupias o stulte prophane:
Ne facias aliis, ne malefacta feras: ps. vii.
Sepe facit foueam fatuus nocuumq; foramen pu.xxvi
In damnum alterius: quo tamen ipse perit: ec.xxvii
Nempe crucem quondam fecit maledictior Amam: Hester.
Qua mardochei frangeret ille gulam vii.

In caput illa suum sed crux descendit: & inqua
Suspensuus/mortis premia iusta tulit.
pu.xvii Tu poteris cunctis bene nunc confidere: sed tu
Ecci.vii Prouideas fraudes: precaueasq; dolos:
Qui bene confidunt sepe experiuntur amarum
Ecci.ix. Virus: nam quis scit in cute quanta fides?
puerbi. Non conuiua homini nequam/cui liuida corda
xxiii. Sunt: & secretum pectoris exitium.
Ede ait hic hospes: nunc fercula sumito nostra:
Iam bibe: de cena vt possis abire satur:
Attamen aduersus te virus/corde sinistro
eci.xiiii. Portat: liuentes aufuge docte viros.
Sepius arridet te risu forte iocoso
Qui cuperet mentem dilaniare tuam:
Quisquis in aestatis foecundo tēpore: messem
Negligit: & fructus: nec bona graua legit:
Cogitur hyberno/sub sole carere cupitis:
Vrsorum & dygitos suggere more/sitos:

lxxxiii. Stultum preterea reputo qui deside vita
di.nihil Viuit: & in pigro pectore torpor inest.

Quis non castiget fatuum, hunc: qui tempore nullo Seneca:
Dispensat vitę commoda recta sue puer. vi
Non aptare potest animum ad quecunqꝫ futura:
Inceptor stolidus: nec sua facta notat. Deutro, xxxij.
Hic nihil acquirit rerum pro corporis vsu
Omnia dilapidat: nil retinere solet
Est adeo demens, proprios nil cernit ad vsus: ec. xxvi.
Rebus oportunis inuigilatqꝫ nihil:
Prouidet atqꝫ nihil stultus: nisi cogat egestas: pue. xix
Atqꝫ fames stimulet: torqueat atqꝫ sitis:
Temporis haud fatuus meditatur fata futuri:
Pręsentes tantum respicit ille dies.
De naso ad fauces: hominis meditatio stulti
Vergitur: vlterius mens sua stulta tepet: pue. xiij
Hunc puto prudentem: versat quem cura futuri ec. iii. & xxxviii.
Vnde habeant pueri forte alimenta sui:
Querit & æstatis calide sub tempore: fructus pue. xx.
Ad vitam vt possit cōmoda habere suis.
Ast illum penitus fateor ratione carentem: Sap. xv.
Ad res qui nunqꝫ prouida corda gerit.
Dormitat fatuus stratus sub sole calenti:
Qui nihil acquirit sed bona parta vorat pu. vi. z xiiii.
Tristis hyems istum ieiuno gutture torquet:
Non habet vt stomachum quit satiare suum:
Et vitam miseram brumali tempore ducit: pu. xxvi
Qui tempestiuas non cumulauit opes. mat. xxij
Qui non collegit fenum: cum Iulius ardet: ecci. xxii
Ne sibi quęsiuit emolumenta domus:
Frigeat in bruma gelida: queratqꝫ per vrbem:
Fasciculos fœni: stramina nuda terat. pu. xxij.
Exemplum magni prebet formica laboris: Iuuenal.
Colligit & seruat, tempore queqꝫ suo puer. vi
Litibus & rixis qui delectatur: & omni
Tempore contendit: iudiciumqꝫ petit
Est fatuus vehemens: nempe excecare laborat:
Iustitiam: & legum contaminare fidem. N

De litigantibus in iuditio

i.cor.vi. Acrior ad reliquos fatuos consurgere dignum est:
ꝓuer.iii Quos agitant mesti iurgia vana fori:
ecci. viii Turba quidem est ingens stultorū:copia pregnans:
ad Ti.iii Horum/qui lites iuditiumq; petunt
ii.thi. ii. Procausa exigua:minima pro re vel inani
Vath.v. Contendunt stulti:concipiuntq; dolos:
ꝓue.xvi Iuditii amfractus fatuo queruntur ab omni
Esa. vii. Et gaudent lites ꝙ sine fine gerant
Tardo etiam strepitu/plures ambagibus vti.
Iaco.iiii. Conantur longis iuditiumq; trahunt.
ꝓu.xvij. Scilicet vt nocui fugiant decreta/sacrate
Iustitię:leges aufugiantq; bonas.
Ecci. vi. Est qui se patitur banniri/in iusq; vocari:
Hiere.ii Excluditq; sacra stultus ab ecclesia:
ꝓu.xxvi Nil tamen hec curat:ius fraude lacessere tentat.
Iustitiam fugiens impietate sua:
ec.xxviij Nec tamen id fatui meditantur: qui fora querunt:
Et lites varias:iurgia vana mouent:
Esa.lviii Inuidiam ꝙ tunc incurrunt:quodq; dolosos
ecci.viii. Causidicos ditant:qui sibi dona petunt:

Postq̃ te scribe calamus conpinxit auarus:
 Ponit & in crasso codice verba tua:
Tu tamen insipiens tua cuncta impendere liti: Ecci. viij
 Et cause intendis que loculum euacuet. pu. xviii
Corrumpis nummis: alio vel munere iuris Ecci. iii.
 Custodes: melius vt tua causa sonet. puer. iii
Pinguius & melius siquidem declamat, agitq̃
 Causidicus: palpet quem tua larga manus:
Sepe oratores spacioso ex orbe vocamus
 Quo prolongari iurgia nostra queant:
Vtq̃ phaleratis verbis diffundere causam
 Possint, & legum garrula verba loqui:
Causidico a tali iudex cito fallitur, is qui:
 Iuditij sceptrum simplicitate regit Eccl. xl.

Colloquium prauum: & lingue lasciua pudende pu. xxiij
 Verba: bonos mores contaminare solent:
Inducuntq̃ malos mores: vitamq̃ prophanis
 Ritibus: inuertunt ingeniumq̃ pium.

Festa noui patris celebrant plures Grobiani: Ecci. li.
 Magna cohors iugi hunc sedulitate colit i. esd. v;

De obſcenis fatuis

i.cor.xv Illius obſcęnis luſtrantur ritibus arę:
xxviii.q Non niſi peſtiferos hic Grobianus amat.
.i.ſepeſ. Ad templum mixtim currunt iuueneſq; /ſeneſq; /
ezech.ix Et pariter mulier: virgo /puella /puer:
ec.xxix. Thura ferunt manibus: grobiani feſta colentes
Sordidulis verbis: rancidulisq; litant.
Iam pudor ex terris abiit: petulanſq; remanſit
Oui.i. Spurcities.hominum qua perit vſq; genus.
metha. En fatuus porcum cęnoſum continet aure:
Eccle.xx Campanam manibus concutit atq; ſuis.
puer.xi. A porco trahitur fatue (mihi credite) nauis
Prora: per æquoreum quę comitatur iter:
Pondera ne puppis tumidis mergantur in vndis
Eccle.v. Turbaq; ſtultorum: quam ſuper eſſe ſat eſt.
Nam ſi non biberet vinum ſtultiſſima ſecta:
Munera iam bachi merce minuta forent.
ii.Pe.ii. Sus tamen innumeros procelles parturit: inde
Magna cohors hominum feſta ſuina colit.
ad eph.v Obſcęni mores: & turpia verba: colendos
p̄s.xl. Efficiunt homines: nil pudor ipſe valet.
Turpibus ecce viris primi nunc dantur honores:
Hiere.ii Gloria prima datur fœdilo quiſquis viris
Eſai.xli Iam porcus viridem geſtans in fronte coronam.
Admittit fatuos ad ſua iura viros:
ad col.iij Quidam ſunt adeo obſceni /turpeſq; relatu
Ad ti.i. In quorum ſaliunt verba pudenda genis:
Inſanus quales ſi nunc ſpectaret Horeſtes
horeſtes Eheu clamaret: q̄ furioſa cohors.
pue.xii. Illos delectant crapulę.tucetaq; craſſa:
Atq; cadus vini.verbaq; mixta iocis.
ec.xxxij O grobiane tuas fatuus quicuuq; per aras
Sacrificat: fatua hunc morte perire decet.

En ſtatum multi /modo ſpiritalem
Appetunt: primis iuuenes ab ānis
Penitet tandem fatuos: relicto
Viuere mundo

Restat adhuc aliquid: quod nostro carmine dignum est viii.q.i.
Quodq; locum in fatua puppe tenere solet. in scrip-
Omnis homo pueros sacris modo deuouet aris: turis. &
Visq; sacerdotem rustice habere tuum: c.moys.
Non hoc proposito: supremi vt sacra tonantis xviij.q:
Rite colat: placeat aut sua vita deo nos.aũt
Verum vt seposito vitam sudore quietam gl'.i.dis.
Ductitet: illecebris inuigiletq; malis: xxi.de-
Nil anime curat fatuus mentisq; salutem: ros.
Sola placent rerum sordida lucra sibi.
Nil doctrina iuuat: funesta pecunia princeps
Sacra dei inuertit/sacrificosq; lares: xij.q.i.
Ordo sacerdotum fatuo turbatur ab omni: quia.
Labitur & passim religionis honos
Non Numa presbyteros tales in templa sacrauit Numa
Prisca. sed in cunctis integra vita fuit. pom.
Pontificis culpa est: diuinos vendere honores xxxvi.di
Iam stultis solitum est/pestiferisq; viris: cportet.
Quis furor o miseri ad vos mystica sacra prophanos
Compellit: procul hinc tollite queso manus.

xliiii.di. Non ſtatus in terris nunc eſt damnoſior illo:
per totū O quali ſuperos religione colunt?
Mōachi Quid fratres memoro ſubductus colla cucullis
Geſtantes? miſere o nunc ſacer ordo vales:
augusti Auguſtinus enim dederat confratribus olim
nus.vii. Viuendi ſalubres cum pietate modos:
q.i.non Hos monachi obſeruant laſciui/more ſiniſtro:
aūt. Auguſtine parum iam tua ſcripta valent.
Deutro Non quales ſtatuit primęuo tempore Moſſes
xviii. Preſbyteros: tales ſecula noſtra fouent.
Indocti (fateor) nunc pinguia vota ſequuntur:
ꝓue. xxi Eccleſiamq; ſacram ſordida turba regit.
Poſt ſua fata tamen: quid ſit rexiſſe videbunt
Eccleſias: mores nec coluiſſe bonos.

Mendaces fatuos: de quorum pectore nugas
Bullatas capimus: noſtra hos vehet illa carina
Geſtarum rerum/falſo preconia fingunt:
Militiam hic iactat: doctrinam iuris et alter:

Feruida iam dygito compeſcere labra volebam:
Et finem numeris ponere forte meis.

Turba tamen stolidis frontem redimita corymbis: p.xxviii
Percita stultigero gesta furore refert.
Alter enim miles gestat calcaria ahena:
Alter & in manibus romula iura gerit:
Miles ab antiqua se nobilitate superbum Milites.
Iactat: & a Tullo tempora rege notat: Tullius
Aut genus a claris patribus quos romulus olim hostili9.
Legerat: atq; alios enumerare solet.
Forte tamen patres habuit / qui fœnore iniquo: ps.lxi
Fraudibus aut aliis stemmata parta gerunt p.xxviii
Plures se faciunt ex nobilitate superbos: Iuuenal
Quam virtute sua non meruere tamen. Seneca.
Nobilitas virtute bona: meritisq; beatis i.Corin.
Constat: diuitię stemmata nulla parant. iiii. de p
Candorem tituli: qua nam virtute mereris? be.vene
Aut quid gessisti: quod tibi stemma dedit? rabilis
En ais: externis martem diduximus oris Bar.i. li.
Cognita sunt variis gentibus acta mea: i.C.de i
Me Solyme videre sacre / Memphitica tellus: colis li.x
Gallia bellipotens: marticoleq; Getę
Atq; alias bello regiones fortis in armis
Lustraui: merita nobilitate feror
Doctoris quidam titulum nomenq; tenere
Gliscunt: se iactant: & didicere nihil. xlix.dis.
De rebus fatuis vanissima verba loquuntur: sacerdo-
Esseq; prudentes / doctiloquiq; volunt. tes. et gl
Nil sapiunt penitus: tantum de cortice libri in l.i.C.
Sumpserunt tituli nomina vana sui. de athle.
Cum manibus ductant fatuum: preconia iactant li.x.
Que nunq; meritis sed peperere suis.
Sed quid multa loquar: fatuis innata superbis
Hec mala: quod non sunt: protinus esse volunt. pu.xxvi

Multos ludorum fatuos damnosa voluptas
Sollicitat: tantumq; iuuat:
Nil aliud curant: nec delectatio maior:
Iacturam neq; pensiculant.

En iterum nostris offert se turba camoenis
  Sordida: ludorum concomitata iocos.
Initio /furiis ego sum tribus addita quarta
  Ludus ait: fatuos hic numerabo meos.
Quidam sunt adeo incensi certamine ludi:
  Et ludos tanta sedulitate colunt:
Voluere taxillos reputant sibi gaudia summa:
  Tres bene currentes /gaudia sola parant:
Noctes atq; dies ludi certamina versant
  Alea discurrit: sordida lucra petit
Hunc senio ditat: damnosa canicula mordet
  Illum: sed Venus hunc radit iniqua cito.
Ludus agitabilem: mentis secreta relaxat:
  Inficit ingenium: sensibus atq; nocet:
Efficit iratos homines: precordia frangit.
  Alea sollicitos efficit vsq; viros.
Nil curant aliud lusores: tota voluptas
  Sortibus infixa est: irrequieta quidem:
Per noctem vigilant: latrant /iurantq; freqtenter:
  Nulla fames illos: nec sitis vlla mouet.

Virg. de ludo.

gl'. in. c. pe. de. vi et ho. de xxxv. di. c. i. glo. i

Iuuenal' de ex p̄s la. iter di lectos

Sepe furore graui diffamant vulnera xpi: Leuitici
Torquent ad superos verba nefanda deos: xxiiii
Tanq̧ pestiferos lusores, conditor orbis Ad ro.ij
Curet: & ad stulti turpia verba fleat:
Spurcidius tamen hoc: q̄ foemina ludit, iniquis de iudi.
Intermixta viris: & tabule vsq̧ vacat. c.ii.li.vi.
Nobilis: & clerus, ciuis, iuuenisq̧, senexq̧
Cum tenui vulgo ludere sepe solent.
Quem decet vt modicum ludat: sibi congrua sumat no. in c.
Tempora, personas eligat atq̧ pares. clerici de
Omnipotens cunctos lusores odit iniquos: vi. et ho.
Et ludos vetuit regula sacra patrum. cl.
Nam mala proueniunt ex ludo crimina multa: host. in
Ludus opes minuit: & bona cuncta terit sū. de ex
Est (scio) turba meo fatuornm picta libello p̄la. qua
Magna: sub insculptis atq̧ locata notis: literi
In tergum illorum capitosus saltat asellus
Depressos monstrans, stultigerosq̧ viros.

Transtra per & remos collecta est tanta caterua:
Et numerum tantum nostra carina vehit:

De suppressis fatuis

Vt prope stultorum sine me discederet ingens
Copia: sed mouit noster asellus herum
Nauiculam merito stultis conscendo paratam
Sum quia quem torquent omnia facta nimis.
Exiguus pro me locus in rate: & angulus arctis
Sufficit inq; foris: me mora nulla tenet:
Ne me continuo calcat ve / premat vel asellus:
Quem piger in tergo cogor habere meo:
Sap. e. ij Si saltem patiens ad mandata illius essem:
ad hebr. Libera sperarem membra abitura cito.
xii. Abeat hoc vnum: socios comitesq; tenemus
u. q. mf. Plures: qui viuunt conditione pari:
puerb. i Hi sunt: prudentum nunq; consulta sequuntur
Qui bona: nec capiunt consiliumq; ferax:
Hi sunt: quos irę stimulus per crimina iactat:
puerbi. Ob causam nullam: sed ratione carent.
xxvii. Hi sunt qui lites mercantur: quiq; dolore
pue. xvi Inuidie marcent: causa doloris abest.
ec. xlviii Hi sunt: audaces / qui natos quosq; / proteruos
Dum virgis parcunt verberibusq;: parant.
Hi sunt: vicinis quisq; suos: quiq; molestos.
puerbi. Se prębent: vel quos pocula magna iuuant.
xxvii. Preterea in pedibus quos torquet calceus arctus:
Quem tolerant: hi sunt quis bona nulla placent
ecci. viii Sunt & lurcones / sua qui patrimonia perdunt:
Qui plus consumunt: q; sua aratra ferunt
Hi sunt: lenones proprias qui ad crimina mechis
ff. de a- Vxores stolidi: sacrilegiq; locant.
dul. ma- Stultus & hic pariter sua qui peccata recęset:
riti. et li. Et poenas: vitam sed gerit vsq; malam.
ij. Hi satis a duro fatui calcantur asello:
Sed tamen hac iuncti naue: per equor eunt.

Dum captant equites hominem: scribeq; maligni
Villanum: & qui sit simplicitate rudis:
Si saltem nummos habeat. spoliatur ab illis:
Cogitur vt soluat rusticus ille minis

Ad naues nostras /equites /scribasq; citamus: — Mathei
Ad fatuam sectam dant monumenta mihi: — xxiii.
Auriculas asini gestant: titulosq; merentur — Ecci. xli.
Quos dabimus: dignis pro meritisq; suis
Accelerate precor: quoniam mea nauis abibit:
Que vos ad remos /transtraq; longa vocat.
Est labor equalis: studium simile: atq; facultas
Par: q; scribe gerit: q; malefidus eques. — ezechie. xxii.
Hic rapit insidijs: spoliat clam predo per agros — Esaie. x.
Publicitus scribe decipiunt homines. — Iob. xxx
Sub madidis pluuiis eques / & sub frigore duro:
Corporis exponit fortia membra sui.
Hic animam calamo infuscat: perditq; salutem: — math. v.
Auri & nummorum est his quia magna fames. — Iob.
Accendit predo villas: flammisq; perurit. — xxviij.
Culmina: querit opes: exuuiasq; petit: — puer. xi.
Rusticus a scriba simplex seducitur: atq;
Cogitur in pennas soluere cuncta suas. — luce. xxi
Querit opes quiuis: precium quoq; captat iniquum: — amos. iij
Est spoliatorum turba maligna nimis

De stulta nuntioꝝ legatione

Eccle. x. Officium si quisqꝫ suum moderamine iusto,
Rite ministraret: laus sibi magna foret:
Iaco. iiii. Hic eques vt gladiis inopes defenderet: atqꝫ
ii. thi. ii. Cum viduis pueros, emeritosqꝫ senes:
Quo duce tuta foret semper respublica: quo ve
Latrones fugerent per fera lustra procul.
Hic calamo iustas leges conscriberet: atqꝫ
Esaie. iii Iusticie normam panderet arte sua.
mat. xiii Sed modo pupillos inopes / viduasqꝫ relictas
Mathei Ille armis: calamo hic: nunc spoliare solent.
xxiii. Non dolus in terris maior. fraus turpior vsqꝫ:
Ex scribis ꝙ ꝓ tot mala proueniunt.
Ast equites faciunt: ꝓ semita nulla viarum
Tuta est: impune crimina tanta volant.
Cursor ergo velox longis de partibus orbis
Aduenio: nec vas potui euacuare bibendo
Donec has fatuis sulcantibus ęquora passim
Preberem chartas: nauita siste ratem

Proposui fateor nullos vehere in rate nostra
Cursores: agitur res quia nostra mari.

Nauis in vndosa rapitur volat atq; carybdi:
Nec reuocare potest nuncius vllus eam:
At tamen ex istis: quidam sibi tradere partem — Ezechi. xxx.
In rate: pro fatuis nuncius esse cupit.
Qui chartas scriptas / cera impressasq; sigillo
Portet in ore suo: gestet & in manibus: — ꝓue. xiij
Ne fiant madide: capiant neue altera damna.
Ambulet: & tutam nuntius vsq; viam.
Quidam cursores: plusq; committitur ipsis:
Expediunt: nugas concipiuntq; meras.
Sepius ex magna tamen ebrietate morantur — ꝓ. xxxvi
Officium tardant: expediuntq; nihil:
Atq; vias calcant infidi tempore multo
Otia longa terunt: efficiuntq; moras.
Caupones omnes lustrant: omnesq; tabernas:
Vt capiant dulci vascula plena mero. — ꝓ. xxiiii.
Ter legit atq; quater chartas. manibusq; reuoluit
Nosse volens: quidnam littera missa canat.
Non alia ratione tamen sic scire laborat
Scripta: nisi vt valeat dicere multa noua. — ꝓu. xxv in fi.
Negligit interdum: nec scit commissa referre:
Et sine responso perfidus inde redit.
Tempore ceu messis recreat nix corpora nostra:
Et sicut requies queq; cupita iuuat: — ꝓ. xxvi.
Sic recreat dominum per quem legatus abiuit — Sapie. v
Nuncius & carthe credita iussa refert.
Hi sunt: quos volui: flulti qui nuntia verba
Transuectant: currunt nec sine vase meri.
Iecur habent calidum: calor hic innascitur ipsis.
Ob cursus volucres: nugiloquasq; genas.
Nuntius hic dignus precio: titulisq; decoris: — ꝓue. xx.
Expedit imposite qui cito iussa rei. — Hiere. ij

En venit aucta cohors promorum iamq; coquorum
Cōmisseq; domus cetera turba venit
Ad nauem properant. & forti robore sulcant:
Adiuta his citius carbasa nostra volant.

De cellarijs et cocis

Ezechi. xxiiii Est damnosa nimis dominis hec turba penatum
Cuius iam crapulas: luxuriemq; vides:
Est natura coquis / & promis semper iniqua:
Quos domini nulla sollicitudo manet.
pue. xxi & xxiii. Inq; vicem iactant: quoniam nos sola voluptas
Potus iucundi confouet atq; cibi:
Esa. lxv. Edendum est igitur nobis / semperq; bibendum:
Nos cibus / & pascunt vina aliena quidem.
pue. xix mathei. xxiiii. Inuenies raros custodes esse / fideles /
Aut seruos dominis: perfida turba laris
Sopito domino reserat cellarius vrnas:
Atq; aperit sapidi vasa vetusta meri.
Ec. xxxi Oenophorum vino complet: vacuatq; lagenas
Bacchi: quas seruat ad sua gaudia herus
puer. xij Contenti non sunt: proprio consumere luxu.
Credita que manibus sunt bona cuncta penus.
Adducunt alios ganeones atq; bibones:
luce. xvi Quorum opera possint euacuare cados.
Treni. v. Nulla fides illis: iacture damna future
Hi nihil aduertunt: decipiunt sed herum.

In lecto recumbans/censu pereunte/patronus Pu.xxix
Nil sentit: seruos credit habere bonos.
Sed cum forte iubet sibi dulcem afferre lyeum:
Bombo vasa sonant euacuata graui.
Est dolus in promis: est & versutia fallax: Ec.xxxij
Insidi dominum decipiuntqꝫ suum. Luce.xii
Quid coquus immundus facit: & qua fraude patronū:
Decipit: en audi: sordida gesta cano:
Ista caterua quidem nulla pietate mouetur. ad ephe.
Edunt: consumunt/& bona cuncta vorant. vi:
Emptaqꝫ fumosam veniunt queçunqꝫ culinam:
Inmundus gustat fercula prima coquus.
Inde fame si quis coquus aut cellarius vnqꝫ
Deperit: at crapula dicitur vsqꝫ mori.

Villane siquidem superest dementia secte.
Que cupit in fatua ducere vela rate:
Ergo mihi parcat villana superbia: quam nunc
Pungimus in teneris versibus/atqꝫ notis

Simplicitate rudis quondam natura colonum
Extitit: atqꝫ humilis conditōne fuit: O ij

De rusticorum arrogantia

Si numerum ætatis poscas: non secula longa
Fluxerunt: in quis simplicitas nituit.
Iustitie solium turritas liquerat vrbes:
Oui. in fast. & .i. meth. Virtus, rusticitas, cum probitate fides:
Migrauere simul quondam ad triuialia tecta
Adq; casas humiles: stramineosq; lares:
Iuuenal. Non dolus in villis: non fraus in rure fuerunt
Hos penes astreę sacra cathedra fuit.
Ardor auauaritie nullus: non fœnore lucurm
Ecci. vii Mutabat mentis rustica turba rudis:
Auri nulla fames: non fastus corporis, at nec
Ornatus: quales ciuica turba gerit.
hier. xiij Sed modo cœperunt habitus gestare superbos
Villani, quoniam pristina vita ruit.
Crines in nodum tortos, crisposq; capillos:
Et calamistratos rustica turba gerit.
Vestes partitas scutulis, varioq; colore
Gestant: quas cingit fimbria picta quidem.
In manicis sculptas externo more figuras
Et tunicas portant cum breuitate bonas.
sap. xvij Discit ab agricolis gens vrbica, fraudibus vti
Atq; dolos multos: & noua cuncta mala.
Sola tenet nummos gens rustica: solaq; saccum
Iob. xx iiii. Ingenti ere replet: diuitiisq; studet.
Proh pudor vnde venit: tam morbida vita colonis:
Esaie. v. Vnde sitis rudibus, improbitasq; viris:
Hiere. li p. xxiiij. Villanus diues: mox fit mercator auarus:
Mercatorq; studet nobilitate frui:
Tempore sic nostro villani: nomina clara
Iuuenal. Nobilitatis habent: simplicitate carent.
Querere proh pudor est nimis alta & inania semper:
Ecci. iii. Stare nec in proprio, nec remanere statu.

Paupertas fugitur, totoq; arcessitur orbe.
Vndiq; numme places: pauper vbiq; iacet.
Ridetur solus pauper: solusq; fugatur:
Cedit inops cunctis: nummus in arce sedet.

Nummosos plures fatuos vehit illa carina: xlvii.di.
Sola quibus rerum copia vana placet: sicut pri
Quos magis oblectat cupidi possessio nummi: ui'legia
Quam morum probitas / egregium ve decus. pa.vi.in
Paupertatis onus omnes iam ferre recusant: l. si quis
Auri sacra fames pectora cuncta quatit. ad. C.de
Haud facile emergunt quorum virtutibus obstat epist. &
Res angusta: domi: pauperiesq; grauis. de arch.
Amplius haud titulos: clarosue merentur honores .xi.q.iii.
Qui sophie cultus & monumenta colunt. pauper.
Iamq; viri iusti postrema sede locantur pu.xxiij
Diuitibus solis munera prima patent. Eccle.x.
Nam quia collectus tribuit modo census honores: oui.i.fas
Census amicitias: pauper vbiq; iacet:
At qui diuitias ingentes tentat habere: Iuuenal
Curat opes grauidas & cumulare sibi: Eccs.v.
Hoc modo constituat vitam: sit spretor honoris: Mich.vi
Et fidei seruet pignora nulla sacrę:
Per superos iuret: fallatia vota per aras ecci.xxv
Iactitet: emineat nullus in ore pudor:

eccs.iiii. Nil scelus atq; nefas: nihil & peccata peracta
xlvii.di. Estimet: & cecus ad mala cuncta ruat:
sicut. Exercet rapidam vsuram: dygitoq; tenaci
ecci.xiii. A miseris capiat fœnora dira viris:
amos.v. Delatoris agat fraudes: vocesq; dolosas:
esaie.x. Auribus instillet seua venena bonis.
Iob.v. Infectus vitiis istis nunc voluitur orbis
Totus & ad nummos sedula turba ruit.
puer.xi. Venditur omne nefas nunc pro quadrante minuto:
Venditur & virtus / iustitieq; rigor.
Plures ex merito mortemq; & fata subirent
xi.q.iii. Ob scelera: & vite crimina magna sue:
pauper. Ob furtum plures furcasq; crucemq; subirent:
xxiiii.q. Ni sacer hos nummus a laqueo eriperet.
iiii.ne a= Impunita manent nunc crimina multa virorum:
misso. Nummus ab exitio liberat atq; nece.
Apocal. Furibus ignoscit magnis censura: columbas
xviii. Vexat: & ad laqueum guttura parua ligat.
Achab. Contentus regno quondam non perfidus Achab
iii.Reg. Cogitat atq; inopes expoliare viros:
xxi. Ortus erat Naboth / patria quem lege colebat
Eccs.v. Vir bonus & frugi: gratus & ipse deo:
Ortum hunc rex diues a paupere habere petebat
Hunc sibi: sed Naboth cum ratione negat.
xi.q.iii. Propterea misere saxis trucidatus: & ense
Corruit: at tandem rex fera fata tulit.
Solus inops premitur: saccos gestare necesse est:
Iuuenal. Truditur in saccum pauper vbiq; grauem.
Lucan9. At pauptatis (quando ætas aurea mundum
Lustrabat) laudis gloria magna fuit:
xv.q.ii. Parcus erat victus: frugalis vita: laborq;
illa no. Cōmunis: feruor / nullus auaritię:
de rescr. Omnia maiores: communi iure tenebant:
statutu; Non ita diuitias legerat vllus auus.
li.vi.bea Paupertatis amor peperit pręconia priscis
ti tho.ii. Quorum perpetuo gloria parta viret:
ii.q.clxx Paupera Roma fuit quondam: pauperq; senatus
xviii. ar. Atq; inopes habuit bellica Roma duces.
iii. Curius insignis dux: paupertate decorus:
Sub iuga Samnites / traxit & Ausonios.

Publicolam extollunt: qui paupertate benigna: Publicola.
Emeruit laudes / æthereumq; decus.
Fabritium colimus: qui Pyrrhi munera spreuit Fabriti⁹
Cui satis exiguus census & arca fuit.
Regulus & meruit preconia magna: decusq;. M. regulus. de q̃ Tulli⁹ i offi.
Iugera cui exiguo parua fuere loco:
Paupertas tribuit nostris primordia seclis:
Hec vrbes statuit: sceptraq; digna dedit.
Ista magistratus stabiliuit: regnaq; mundi:
Inuenit meritis dogmata cuncta suis
Gretia clara quidem cum paupertate decora Grecia.
Promeruit laudem perpetuumq; decus.
Iustus Aristides pauper: fuit Epamynundas aristides Epamynundas.
Dux equidem pauper fortis & indomitus:
Et fuit insignis vates quoq; pauper Homerus homer⁹.
Dum tonat heroo troica fata pede.
Socrates ætherea sophia succinctus & arte: Socrates
Diuitijs vacuus / non sine laude fuit.
In mundo nihil est tam celsum: tanq; superbum:
Ex riuo quod non fluxerit exiguo: Eccle. xi
Paupertatis honor: Tarpeias extulit arces: Roma.
Atq; vrbi titulum principiumq; dedit:
Pauperibus Roma est quondam pastoribus orta: Augustinus.
Rusticus exilis nomina tanta dedit.
Diuitie molles fregerunt regna superba: ouidius ec. xviii.
Propter opes cecidit Roma: cadetq;: potens.
Propter opes: miseras passa est Carthago ruinas. cartago.
Paupertatis honor sed sine fine micat.
Quid tantum cupimus? funesta peccunia multos. pu. xxii.
Mortales damnum iussit inire graue: Iuuenal⁹
Diuitie Crœso regi nocuere superbe: cresus de q̃ hero. li. i
Propter opes / mortis tristia fata tulit.
Sit venerandus apud mortales pauperis vsus
Nam cœlum diues nullus inire potest.

Hoc manibus multi cupidis contingere aratrũ /
Accelerant: cœptum sed continuare laborem
Postponunt: quoniã non dum ratione politi:
Assidue cuculum pascunt: nidoq; reponunt.

Non perſeuerare in bono

Luce.ix. Feruet opus primum dum ruſticus vrget aratrum:
Eci.xxx Fit labor ardenti primus vbiqꝫ manu.
viii. Quid velit ergo mei ſententia carminis: audi.
abacuc.i Vt capias alacri nunc documenta manu:
ii.cor.vi Hos vocat ex merito fatuos ſtultiflua nauis
Iure ſupremos: velaqꝫ celſa trahunt:
ad hebr. Qui ſatis incipiunt bene viuere tempore primo:
iii. Et vitam oſtendunt ducere velle bonam:
ad he.xij Ad ſophie ſtudium proni: documenta ſequuntur
Et bona: que ſternunt fœlicitatis iter:
Eccle.ii. Non tamen ad diuum: montiſqꝫ cacumina ſcandunt
Pytha= In quo ſupremum cernitur vſqꝫ bonum.
goras Virtutem poſuit ſapiens in vertice collis:
Ioſue vii Qui nitidis animis monſtrat ad aſtra viam.
p.xxvi. Sed facie auerſa plures / oculiſqꝫ retorſis
Aſcendunt: quibus hec inferiora placent:
exo.xvi. Et placet Aegyptus: in qua tenebroſa patrarant
Nu.xiiij Multa. retrocedunt: facta priora petunt.
mat.xv. Qui prius inſigni coluit pietate tonantem:
Luce.xi Mutatus / redijt ad ſcelus atqꝫ nefas.

Est status illorum damnosus: nec bene tutus
Qui bona postponunt: & malefacta colunt.
Nam veluti egrotus tremulo qui pectore languet
Viribus est cetus: semianimisq; iacet:
Corporis optatam poterit sperare salutem
Non: nisi doctrinam viuat ad impositam:
Deserat aduersum vlnus: quod corpus egenum.
Inficit: interdum deteriusq; facit.
Nil est quod iactas: nil est quod murmure clamas:
Te fecisse bonum: te coluisse deum.
Non satis est patrasse semel benefacta. sed vsq;
Ad finem vite continuare iuuat.
Discite queso bonum: facite et bona: continuate
Optima queq;: deo sic bene cepta placent.

Apo. iii. Hier. iii i. q. i. vẽtũ de pe. di. i. quẽ penitet. xcij. dis. plurios. xvi. q. i. ĩ canonibus. ec. xviij. Ecci. vii.

Nõ generi, aut opibus, virtuti, aut moribus o mors
Parcis vbiq; bonis: cuncta creata rapis.
Quo magis hos stultos reor insanire profecto
Qui tua prouideant non bene tela cito.

Fallimur o fratres: error quoq; singula torquet
Viuida: quippe nimis incauti pergimus omnes

Terrorem mortis: & inexorabile fatum
iob xviii Negligimus: nihil attenti / q terminus instat:
Et si certus: at incerto versatilis auso.
Quo medio: ignoras / & qualiter / aut vbi / quando:
ii. Regũ Tu moriere tamen: fato concedere certum est.
xiiii. Omnes transimus pariter: fluuialis vt vnda:
ouidius Sed quia tam varie morimur: tu cras / hodie ve:
x. meth. Serius aut citius sequitur vicinus. eo fit:
puer. x. Credula decipiat vt spes mortalia cuncta:
Eccs. ix. Hora incerta simul rapiat iuuenesq senesq.
Sapie. ix Arra subest: contractus habet sua iura: rescindi
Gene. ij Non poterit: peccata necem fecere nephandam.
ad ro. v. Nemo satis tardus: mors omnia tempore quo vult
Ecci. xi. Absumit: tibi forma licet sit pulchra venusta aut:
ad ro. vi Sis validus: forti / nil refert / morte peribis:
iob. xxi. Nec mora: ferali monstro correptus. ab actis:
Iuuenal Viribus: exhalas / corpus sudore rigescit
Frigidulo: mox forma nitens pallore putrescit
ecci. xvij Corda tremunt: stridor dubius: titubantia verba:
Vita cadit: mors instat atrox: sic sternimur omnes
puer. xi. O fatum crudele nimis: funesta profecto
Ecci. xli. Hora illis loethi: quos vana pecunia vinxit:
Virg. vi Et qui diuitiis soli incubuere repertis:
en. Delectant mundi quos gaudia: mox sed eundum est
Horati Pallida mors: equo pulsat pede regia cuncta
Iob. xv. Vestibula (vt flaccus resonat) miserasq tenebras:
ec. xlviii Fastus non curat: pomposasq pectora spernit:
Muneribus nullis placatur: florida cessant
Verbaq: rhetorico que sunt prolata boatu.
Iob. iiii. Papa sacer: villanus iners: discrimine migrant
Eccs. ij. Consimili: effugiet nec enim qui euadere tentat.
& iii. Nec quisquis securus erit: mors omnia tollit.
Ec. xiiii. Cuncta rapit. si Nestoreum quis vixerit euum:
Nestor. Siue Sybillinum: vita aut breuiore fruatur
Sybilla. Nil refert: pereunt moribundo tramite cuncti.
l. fi. C. de Mille hyemes viuas: moriere tamen: tibi finis
sac. sant. Morte datur: rarus centum qui viuit in annos:
eccle. At tandem inuitus morietur: sepe volensq.

Post patrem/modico viuit quoq; tempore natus:
Morte patrem interdu pręcurrit filius: vnus
Post alium vadit: donec pater atq; iuuentus
Deficient: tandem flammeq; elementa repurgent. apo.xxi.
Cur ergo ploras: malesane. & funera planctu
Defles horrisono: fatuum est turbare quietem
Sopito: vixit sua tempora: moxq; sequemur: i auten.
Mortis & inferias gustabimus: ibimus omnes: de nup.
Adde quod ante diem multis fuit vtile quondam deinceps.
Posse mori: & vite misere finire labores. col.iiii.
Consciuere sibi plures medicamine mortem:
Ast alii laqueo/aut ferro: vitamq; perosi Virg.vi en:
Proiecere animas: multis res commoda mors est.
O quot captiuos e carcere liberat acri Sap̄: iii.
Soluuntur fato funes: tormenta: cataste Iuuenal'
Et qui torquendi fuerant sine fine flagello.
Libera fortune mors est: quę pauperis ędes Horati'
Et regum turres ęquo moderamine versat.
Et si partitur male opes fortuna nefanda Virg.de
Inq; bonos sęuit: tollit vel in astra malignos: for.
Id tandem equali/mors horrida/lance rependit
Quam sibi periodum/metam/seriemq; diemq; Martial'
Mors statuit: seruat: firmo hanc adamante ligatq;.
Hec precibus flexura nihil: sola illa refutat. ec.xxxix
Quicquid in orbe placet: pręceptaq; nulla veretur i.cor.xv.
In girum versat vestigia dira: choream
Saltat & horridulam: cui nemo obsistere possit
Non Papa: aut cesar/rex/presul/ciuis/egenus: ec.xlviij
Sepe prius lassare pedes mors perfida cogit Eccs.ii.
Quā credas: cantumq; tube obseruare ferocem. & iii.
Sarcophum faties qd prodest marmore & auro?
Qui bonus est: coelo tegitur/si non habet vrnam. Horati'
Acta errore quidem/vano Arthemisia struxit arthemi
Mausęolum. septena inter spectacula mundi sia. de q̄
Quod prisci annumerant: auro gemmisq; relucens. hier.vij.
Extulit hinc Chemnis stupidam per secula cuncta a.g.li.x.
Pyramidem: qualem nec sol/neq; tellus obiuit.
Millia trecentena hominum: per lustra quaterna: P ij

(Vt diodorus ait) molem hanc vix condere possunt:
Quid: quod opes pene exhausit Memphitica tellus
Quo plebem artificum solis radicibus: atque
Exiguis herbis aleret? quis cetera narret
Fercula? vix aliquis sit vel ditissimus ipse
Princeps ex nostris (nisi fallar) solueret illa
Rhodopis de quo herodo. li. ii. — Pyramidem Rhodopis struxit: diues quoque Amasis
Quid tamen hoc? frustra est orbem diducere totum.
Et res vana quidem / quam vix hec nostra carina
Concipit: impensas tot frustra inferre sepulchris
Amasis hero. li. ii. — Et cineri atque luto tantam edificare speluncam
Interea vna salus anime: contemnitur: atque
Negligitur: quisquis viuat per secula mille?
xiii. q. ii vbicunque. — Terra deo benedicta omnis: decorata sepulchra
Iustus habet: vel sub diuo / aut alicunde quiescat
Seneca. — Tempestiue igitur venturam dirige mortem:
puer. xi. — Conciliare deo: scelerati pessima mors est.
ps. 33. — Quod deus ad penas non pronus seuit amaras
Crimina quoque hominum sepe impunita relinquit:
Non ideo stolidam prebet tibi vellere barbam:
Hec deus ignoscit sceleri: quin puniat olim

Sepe solet fatuus plures tolerare labores: gl. iusti
Atq; humeris grauius sollicitare iugum: q; cuȝ eo
Quomodo tartareis animam submergat in vndis q i ver.
Et videat stygii guttura passa canis. sed erit.
Q: qui forte heremum colit / inter lustra ferarum & inau
Continuo effundit vota precesq; deo. ten. qui
Nos scelera impellunt plures subiisse labores mo. na.
Quã virtus: facilis ad mala cuncta via est. eff. suí.
Cernimus en quales pomposa superbia / fastus coll. vi.
Exigat: atq; operis sit polienda quibus: l. pe. ft.
Ornamenta petit capitis: frontisq; coronas: de vir. et
Vnguentum: vestes / atq; monile graue. fast. ig.
Ardor auaritię per seua pericula multos /
Per casus varios: exitiumq; trahit:
Nauigat hadriacum pelagus fluctusq; trementes sap. xiiij
Quem studium nummi / curaq; vana trahit.
Non metuit fluctus: tempestatesq; sonoras: claudiã⁹
Auri sacra fames: pectora tuta facit. de raptu
Nec dulces somnos capiunt / mollemq; quietem: ꝓserpie.
Funibus immitis quos cytherea trahit

Honorare parentes

Semper habent curas lusores: sepe dolores
Noctes atq; dies pertolerare solent.
Quid ganeos memorare velim: qui ventre refarto:
treñ.iiij. in crapulis semper delitiisq; iacent:
Iuuenal Quid referam fatuum: quem vexat cura laborq;
Coniugis: in thalamo mutua stupra timens:
Nemo tamen propter xp̄m sufferre labores
Sapie.v. Promptus: ad interitum corpora nostra ruunt:
Iuuenal Optima raro placent: probitas laudatur: & alget.
Nempe homines cunctos/ iam malefacta iuuant.
Eccs.x. Virtutem studeat sapiens amplectier vsq;:
Crimina proueniūt pessima sponte sua.
Mat. vij Qui pro cœlorum regno mercatur iniquas
ezechie. Illecebras mundi: stultus inersq; manet
vii. Hos reor insulsos fatuos: pietate parentes:
Qui non precipua venerantur: quiq; iuuamen
His placidum p̄stare negant. qui verbera dira
Iurgiaq; his referunt: tales ratis illa recenset.

ii.q.vij. Hūc etiam esse puto fatuum/ stolidumq; parentem:
pleru̅ q. Largitur natis qui bona cuncta suis

Cum quibus ipse suam posset sufferre senectam i. Thi. v.
Morte grauescentes & recreare dies. pue. xx.
Improbus inde senem natus caruisse parentem & xxviij
Sustinet: modicum fert sibi presidium.
Si nimium viuax pater est: sibi tristia fata p. xxviij
Exoptat natus: mortis et exitium.
Non probitate quidem: nulla pietate mouetur Ouid. i.
Pro vita effoeta: pro senioq3 patris. meth.
Stulte parens: cur tu nato bona tota dedisti Leui. 20
Qui te nunc pascit impietate truci. Deut. i.
Attamen iste diu non viuet: tempora vite
Nulta nec implebit: morte repente perit: mat. xv.
Qui patri & matri dignos non prestat honores: Mar. vij
Nec colit hos quorum sanguine vita data est ad ephe.
Morte mala dignus: reuerenter ferre parentes vi.
Qui negat: est stygium dignus adire lacum. pue. xx.
Absolon insignis iuuenis / formaq3 decorus absolon:
Contempsit patrem. morte quoq3 interiit. ii. Re. xv
Quod cham nudasset stultus pudibunda parentis & xviii.
A patre celesti mox maledictus erat. Gen. ix.
Sennacherib manibus natorum morte peremptus
At regnum potuit nullus habere tamen ii. para:
Balthazar ex merito ducebat tempus et annos xxxii.
Luctiferos: secuit hic quia membra patris:
Nato sacra dabat senior documenta Thobias: thob. iiij
Vt matrem ingenti ferret honore suam.
Propterea Salomon rex se de sede leuabat iii. Re. ij
Regali: matrem condecorare volens.
Roma Corylao lueres / penasq3 dedisses: Coryla⁹
Si veritus matrem non foret ille suam.
Vnde etiam Rechab natos / deus ipse probauit. Hiere.
In patre quod fuerant: in quoq3 matre pii. xxxv.

In choris sacris fatuos videmus
Prauitas oris quibus impudici est.
Eliquant nugas. recoluntq3 totum
Gesta per orbem

De cauillatõe sacerdotũ i chorõ

c.decet de ĩmu. eccl.li.vi c.cũ de=cores. de vi.et ho. de.
In templis fatuos plures nunc esse videmus:
Stultoru3 in sacris stat quoq3 turba choris.
Qui nugas spargunt varias /& murmura lingue:
Atq3 cauillantur vocibus assiduis:
Consilium capiunt: quo narragonia fluctus
Peruolet Ionios: plaustraq3 lata parant.
O quales ritus seruat nunc sanctio quondam
Ecclesie: o leue quã continet illa decus:

ad ephe. iiij.
Nil agitur totum rigido mauorte per orbem:
Accidit externis nil quoq3 grande locis:
Quod non in sacris recitetur sedibus: ad eq3
Peruolet extremos vltima fama choros.
Prelia gesta quidem fors in regione Britanna:
Preliaq3 a thurco pontica gesta truci:

puer. v.
Illic narrantur: quoniam reuerentia nulla
Diuini cultus: nec pudor vllus adest.

Nota dormen tarium.
Discurrit baculo quoq3 dormentarius albo:
Et noua multa refert /per loca cuncta thori.
Sepe matutinas /rerum nouitate relata /

Incipiunt: nugas commemorantqꝫ nouas:
Hóc rumore solent totum consumere tempus
Soluere quo docuit cantica sancta deo.
Feruor auaritie multos ad limina templi
Conuocat. ob nummos carmina rauca canunt
Tutius vsqꝫ foret sacros vitare penates:
Qꝫ sic sacrilego polluere ore choros.
Extra stare velis potius sacra limina templi
Si placare deum garrulitate putas
Simplicibus prauos mores / exemplaqꝫ praua
Presbiteri monstrant: scandala plura mouent.
Anne putas tali ritu te posse mereri
Presbyter. ecclesie / & dona sacrata deo?
Nam precibus votisqꝫ piis laudare tonantem
Conuenit: hinc nugas pellite ab ęde sacra.

Sordida laus semper proprio que prodit ab ore:
Hanc sapiens refugit
Efficit & fatuos pomposa superbia plures
Tartara quos rapiunt

glo. c. si de cle. nõ res. li vi. nec. xiij. Ecci. xxi xvi. q. vii. et hoc diximus. actu. xij. xxiiii. q. i. oibus. & c. q̃re ex sosa.

Superbie ostentatio

Iudith ix Efficit & fatuos insana superbia multos
p̄s.xc.& Quos vehit in nostro carmine cymba leuis.
cxxiij. Est vitiū sceleris plenū / & cunctis fugiendum
ꝓuer.vij Sordibus excedit crimina queq; suis
eccl. xi. Prim⁹ apud sup̄os nauem hanc fabricauerat olim
esa.xiiij. Nequitię inuentor perfidięq; pareris
thob.iiij Qui genuit fatuos quosdam: fastusq; superbi
iaco.iiij. Progeniem: ponens se procul ante deum
vi.q.i. Corda rapit quorum pomposa superbia: iactant
imitare. Qui quoq; / quod studio non meruere suo
xii.q.ij. Dicit enim fatuus me docta Bononia pauit
gl̄ia epi Artibus: & sophię dogmata culta bibi.
in fine. Hinc dignus primā mereor conscendere sedem
ꝑegrina Atq; inter claros continuare locum:
tio n̄ fa- Alter in argiuis ludos celebrasse palestris
cit medi Se iactat: nouit vix elementa quidem
cū. nl̄la Si cuperes sacrę suauissima dona Mineruę
ars loco Carpere: sufficeret theutona terra tibi:
discit vt Pascit & egregios iuuenes Germania pugnax:
ait Sen̄. Eloquij quorum nunc monumenta vigent.
iohel.ij. Hinc tumida debes non mente superbior esse:
eccl.x.et Vidisti externi q̄ loca magna maris.
xxvij. Sed quia principium vesana superbia cœpit
Luce.x. Hanc fugiat sapiens. effugiatq; bonus:
Lucifer ætherei clarus cōsessor olympi
Candor erat cuius mirificusq; nitor:
Corruptus fastu: cœli contemnere patrem
iob.xl. Audet: tartareas mersus iniuit aquas
ꝓuer.xv Hunc sequitur pomposa cohors ad tartara nigra:
p̄s. xvij. Ad stygias vndas turba superba ruit
sapiē.v. Lucifer & socii: fatuis nunc retia ponunt
ꝓu. xiiij Inflatas animas cum quibus vsq; rapit.
iob xxvi Virtutes cūctas / moresq; / superbia sola
eccl.xi. Destruit: indecores hęc facit esse viros.

Fœmineū in primis genus ampla superbia vexat puer.xi.
Qua se continuo vestit/& vsq; polit. Eccs.vij
Fœmina quā fastus tumidus rapit atq; superbus eccl.xix.
Seducit multos: insipidosq; facit. puer.v.
Adsit in exemplū Iudith: qua dux Holofernes holofer.
Interijt: q̄uis fœmina casta foret: iudit ix.
Iesabel vngebat faciem vultumq; fucabat: iesa.iiii.
Dum putat insigni posse placere Iehu regū.ix.
Est mulier vitanda procax: sapientia clamat. eccl.xiiij
Lasciuis oculis pectora casta necat.
Fœmina vera humilis titulos sectatur honoris: pu.xiiii
Laudibus & fruitur femina casta bonis eccl.xxv
Bersabee si non nudasset crura venusta ii.regū.
Rex dauid: facinus non subiisset atrox. xi.
Plures seducit fastus: mentisq; superbę eccl.x.
Gloria: que fatuos iam sine fine parat. iohel.ii.
At deus omnipotens mentes animosq; superbos nu.xv.
Fastidit: poena persequiturq; graui. thob.iiii
Foelix cui nondum vesani gloria mundi
Imperat: aut qui non ambitione cadit.
Cogitat æterni quę sit possessio regni:
Angelici lapsum cogitat atq; chori.
Rebus in externis nil sordida nomina quęrit:
Contentus paucis: & moderata colit.
Luciferi casum fatui experiuntur inertes.
Precipitant stygiis corda superba vadis. iob.xli.
Dū sibi/dūq; suis: choreq; Dathanq; Abyronq; esa.xiiii.
Officium vsurpant: ferreq; thura parant: nu.xvi.
Scandere dum fecit: vesana superbia stultos: ps.cv.
Deglutiit viuos terra reclusa viros.

Quos vsura vorax rapit/& malus ardor habendi:
Ad naues fatuas properent/strictosq; rudentes.
Hi sunt qui spoliant inopes: hi foenora iactant:
Vendunt: rursus emunt/rapiunt/sed merce dolosa

De vsurariis et foeneratoribus

puer.xx Peior adhuc superest: fatuorum & turba probrosa.
Luce.vi Quam cupiunt satyri dilaniare canes.
inno. iu Est nimium mendax: est sordida / turpis auara
c.idevsu Fit nullis opibus hec satura innumeris.
Bald. in Pestiferam hanc turbam iuris torquere potestas
autẽ.hec Debet: & ad meritum perdere supplicium
C.eo.ti. Digna quidem flagris: rapidissima turba peculi
xiiij.q. Nudare exutos impietate studet.
iiij.p̃ to. Atq3 auidis nummis cumulat frumenta: merumq3
c.i.de Frugibus aggestis horrea plena facit.
emp. & In cella atq3 penu spumantia vasa phalerni
ven. Continet. & cererem / & grana vetssta nimis
Sola tenet frugum / vini quoq3 pessima turba:
Ciuibus innumeris q̃ satis vsq3 foret
Nil metuit superos: nil fulmina dira tonantis:
Per scelus atq3 nefas sordida lucra parat
deutro. Parturit illa famem foedissima turba sitim q3:
xxiij. Et plures inopes impietate necat.
exo.xxij Iustior & melior nunc est recutita caterua:
Vsuram quamuis exigat illa grauem
At magis est foenus tale intolerabile: quod nunc

Nostrates rapiunt: xpicolumq; genus:
Pellitur a nostris iudeus finibus exul:
Sunt quia cristigenis foenora nota viris
O q; dura nimis nudos exactio vexat: luce. xix
Nunc homines: inopis perforat hasta latus. ps. lxxi.
Quos trahit vsure questus: lucrumq; dolosum ec. xxvii
Ardor auaritie quos trahit atq; sitis:
Non fecunda petunt telluris semina: vites
Exoptant steriles: vt fluat inde fames.
His quia frumenti: rerum est & copia cornu:
Mox rident: si fors culmina grando ferit.
Sunt spurci penitus: qui turpia lucra requirunt xiiii. q.
Alterius damno: diuitiasq; legunt .iiii. nec

Rebus in externis est qui successor haberi hoc &. c
Sperat: & alterius de funere gaudet acerbo: se. et. c. q
At sepe ante illuz mortem pregustat: & is quem cunq;.
Ad tumuluz deferre putat: sepelitur ab illo.

Quis saturos tolerare/queat quos ardor habendi
Protinus insanos: insipidosq; facit:

De vana spe future successionis

Qui cupit alterius rerum successor haberi
Et bona nancisci / qui cupit alterius
Expectet fatum: quod dissolutio vite est
Ecclesi. Successor fieri qui cupit alterius
xxxi. Sed quia mors hoim manibus non ponitur vllis
treno. v Cernimus hos fatuos sepius ante mori.
esa. xxx. Alterius mortem sperantibus: accidit inq
i. ti. vi: Sepe prius mortem vt precipitanter agant:
pu. xx. Nōne furor stolidus: mortē sperare propinqui
Ecclesi. Vilibus in rebus heres vt esse queas?
xliiii. Spes tua vana nimis: quoniam tua funera nescis
hiere. xij Te sequitur pedibus mors properata citis
sapie. iij Narragonū in patriā te preceps ducet asellus
eccl. vi. Quem trahis: vt fatuos possis vbiq sequi:
Spes est que nutrit: spes est que pascit iniquos:
Spes reficit dominum fallit & ipsa suum
Quamuis possideas robuste membra iuuente
Viuida: sis fortis / sit tibi sana cutis:
puer. x. Attamen expectat te formidabile letum:
osee. ix. Morte cadunt iuuenes / decrepitiq senes.
puer. xii Sepe pater nati mesti stissima funera luget:
Ergo spem fatuam crassaq vota capis.
priamus Rex priam⁹ natos fortes occumbere vidit
de quo Quos tamen optabat tunc super esse sibi:
iuuenal Absalon egregii dum sperat sceptra parentis:
Non dum maturus funera mesta dabat.
hier. viii Heredem quandoq facit: mors pallida: quem non
nu. xxv. Sperabas: fatuos fata futura latent:
eccl. iiii. Non super humanis rebus / spem ponite vestram:
p. xxviii Sperandum est soli viuere posse deo
eccles. x. Spes ea stulta nimis / semper sperare caduca:
ps. liiii. Et non quo tandem sistere fine velis
Qui diem festum meritis decoris
Non colit: tractans auidos labores
Simee currum / fatuamq rhedam

Proh pudor in cęcis nunc gens humana tenebris exo.xx.
Ambulat: & sani nil modo cordis habent. le.xxvi.
Est data christicolis supremi gratia regis: ioh.xvii
Vt noscant fidei per documenta deum. deu.v.
Electiqꝫ deo sint: ad sua regna vocat.
Qui tamen illius dogmata nulla colunt.
Sancta fides cultu nunc flaccida facta pudendo:
Vix specimen priscum continet atqꝫ decus: hie.xvii
Pontifices sancti ferias statuere solemnes de fer.c.
Festaqꝫ sanctorum / sacrificosqꝫ dies: i.& vlt.
In quibus æterni resonarent cantica patris C.e.ti.l.
In quibus angelicus concineretqꝫ chorus: omẽs.de
Sed quia curamus plus vani ludicra mundi: con.dis.
Et plus sordiduli corporis illecebras: iiii.c.i.
Negligimus fidei specimen: ritusqꝫ decoros:
Curamus legum mistica sacra nihil:
In sacris agimus conuiuia crassa diebus
Continuis crapulis cœlica festa madent.
Ocia cum dantur: ferie & mortalibus / illi
Non prece / nec templis: ębrietate litant.

Largiri et penitere

Seneca ad lucil. in ep̄la. xviii.c. placita. xiiii.q. iiii.

Antea quā festis reseratur porta diebus
Ecclesie: populis, uncta taberna sonat
Ille bibit stomacho ieiuno. deuorat alter:
Antea ꝙ templi limina sacra videt
Que non concessis volumus tractare diebus
In vetito cupimus continuare die
Dum serit in templo fidei pręcepta sacerdos.
Assum atqꝫ elixum, vinaqꝫ larga glutis.
Non nisi thuriferas concedis potus ad aras
Orando ructas: euomis atqꝫ preces:
Stulte labor manuum sacris cessare diebus
Debet: at impositis disce vacare bonis.
Sabbata sanctifices: cecinit tibi pagina cristi
Sepositis rebus: hec sacra sola cole:

Leuitici xxv marci.ii Iohā.ix.

Qui dolet & męret propter, quod vertere nequit
Est fatuus: quoniam cura torquetur inani.
Preterea est stultus: qui dum largitur amico
Penitet: hic donum perdit meritumqꝫ prophanat.

Quid sit largiri: quid sit donare docebo. glo.in.c
Virtus magna quidem est: si pietate facis. i.de do.
Mentibus humanis gignit solatia leta xxiij.q.
Hec virtus: si quid dexteritatis habet: vi.ex his
Munera qui placidis manibus largitur amico: oibus.
Donat & emerito premia digna viro eccl.xii:
Laudibus egregijs / fama est cantandus & acri iob vlti.
Is virtutis item nomen habere potest:
Ille tamen fatuus: qui cum largitur amico: ad hebre
Penitet hunc missi muneris atq; dati os.iiij.
Sepe etiam donat hilari non mente bonaq;: Ecclesi.
Pallor at in facie / tristitiesq; sedet. xviii.
Atq; datum propter / fatuos euellere crines
Audet: & improperat que dedit ante / cito: Eccl. xx
Munera perdit iners: nam grates soluere nemo
Huic cupit: ingrata qui bona mente facit.
Ille tamen peior: pro christi qui dat amore: ecci xxv
Penitet atq; operis: muneris atq; cito:
Quippe deus fatuo non semper premia: mox ve
Transmittit: sapiunt libera dona deo: can. viii
Nam deus omnipotẽs hoĩs nil munera curat ecci xiiij
Ast animi donum pensitat ipse pii.
Leticia vultus / inopi qui donat amico:
Largiturq; bonis ex pietate viris: ꝓuer. iii
Consequitur laudes: & grates semper habebit ecci. iiii.
Optima de grato munera corde fluunt. ꝑ.xxviij
Pungimus interea fatuum quoq;: munera semper
Qui capit: ingratus attamen vsq; manet:
Spurcidius nihil est ingrato: nil quoq; peius: Tullius
Hoc vitio rapitur maxima turba hominum. in offi.
Vir bonus & sapiens grato cito donat amico: sapi.xvi
At studeat gratas ille referre vices. ecci.xxix
Si donare velis: fluat hoc ex corde benigno:
Sic dabitur meritis gratia prompta tuis. ii.ti. iii.
Desidie vitium toto dominabitur in orbe: lu.vi.
Corporis accidia & nunc genus omne premit
Corpora seruorum torpent / fugiuntq; labores:
Somnia agunt vetule: sed preciũ accipiũt

De accidie vitio

Torpor sit quauis mentis petulantior: atque
Intolerabilior: frangat & ingenium:
Corporis accidiam vitium sed grande putamus
Ex cuius gremio proh mala magna fluunt.
Quę premit vsque adeo torpenti in corpore langor
puer.vi. Accidię. aut cuius marcida membra iacent:
sap.xv. Desidiam propter nequeat qui voluere crura:
puer.xv Sed patitur lassos / ignis perire pedes:
pu.xviij Est fatuus vecors / & nigro stigmate dignus
puer.x. Prestet vt exemplar desidię vsque sue.
eccs.x Desidiosus homo cunctis incomodus horis
Luminibus fumus ceu malus esse solet.
Assidue solitus flammas seruare camini:
puer.xx Obstat enim sibi met solus vbique piger.
Foelix qui iusto exercet sua membra labore:
Et manibus panem queritat vsque suis.
pue.xxi Sed deus hunc punit tormento sępe cruento
Iob.v Premia largitur deus optimus ampla labori
eccs.ii. Non is manducet quique labore caret.

Accidie vitium metuenda pericula mundo ecci.li.
Intulit: ad facinus principiumq; dedit. ii.tes.iii.
Rex Dauid torpore graui, & cum deside vita ii:reg.xi
Factus adulter erat, atq; homicida simul. aug⁹ de
Roma labore vigil, fregit chartaginis arces: roma
Desidia interiit Roma subinde cito:
Postq; militia & belli sudore vacabant
Romani: & nusq; bella vel hostis erat: appian⁹
Accidia & luxu, robur Romana iuuentus
Perdidit: hoc cecidit inclyta roma modo. ouidius
Nam prius externis pugnisq; & marte feroci in fas.
Pascebat fortes bellica roma viros.
Sed postq; luxu fracta est: venerisq; parentans
Illecebris, vires perdidit illa suas.

Hic posui externos fatuos, qui nomina gestant
Stultitie nostrisq; fidem insipientibus addunt.
Quamuis non digni nobiscum soluere nauem.
Sunt tamen ad sortem puppis numerumq; vocati.

De extremis et infidelibus fatuis

Ecce sed externi fatui subsellia ponunt
eccl.x Vt possint picte nauis habere locum.
ii.co.iiij Insuper occurrit fatuorum maxima turba:
sap.xiiii Que pene & terras & freta cuncta tenet.
i.cor.vii Quos ideo externos reputo / quia sunt procul extra
Septa dei: & veram catholicamq; fidem
Negligere hos potui: tenebrisq; relinquere: quid nam
Ad nos de fatuis quos foris error habet?
Sunt adeo ceci: nullo medicamine possunt
Sanari: vt linquant quos coluere deos.
Liberius fuerat gentes transire silendo
Sordifluas: quarum pectora demon agit.
Tantus itē numerus: tanta est fera turba cohorsq;
Stultorum fidei que sacra iura negant:
Vt nequeat cunctos parui membrana libelli
Complecti: sectas est meminisse satis.
thurci Thurcorū gens prīa locū stultos tenet inter
saraceni Atq; Saraceni: Tartareiq; canes.
tartari. Quos Mahumetane legis tenet impius error:
Aphrica quo tota est capta: Asia atq; potens:
Magna quoq; Europe iuncta est modo portio: nauis
Scythe. Quā mō nostra vehit: Sarmaticosq; Scythas.
bohemi Secta bohemorum fidei ludibria tractat:
moraui Et Morauis nolas stultitie illa dedit.
Qui merito in prima fatuorum puppe locantur:
Stulti etenim ignaui dogmata falsa colunt.
Praga Pragensis schola precipue / que fulguris instar
Decidit a summo / sponte sciensq; gradu
heretici Cōmemorasse velim cunctos qui dogmata falsa:
Ararumq; colunt vana ministeria:
Nostra quibus sacra rellígio veneranda fidesq;
Censetur mendax / falsa / prophana / leuis.
xxiii. q. Inter eos fatuos memorem quoq;: morte cruenta
placuit. Aut laqueo frangunt: qui sibi sponte gulam:
Vos o christicole proceres / ex corde precamur
Qui manibus vestris fidei monumenta tenetis:
Consilio magno / rerum perpendite casus.
Et mihi stultigeram: quam monstro: relinqui te mitrā.

Dum meditor lapsus: quales respublica christi
Perfert: & fidei damna verenda sacre:
Innumeris cogor lachrymis propere ora rigare
Et gemitu sortem plangere sepe grauem:
Luctiferis: deceat contundere pectora palmis
Feraliq; tuba grande fugare nefas:
Nemo adeo durus: nemo tam saxeus vsq;:
Qui non hos casus lugeat atq; fleat.
Ecclesie videat cum sic decrescere sedem:
Quandoquidem in lapsu sacra cathedra iacet:
Roma caput mundi nutat / tremit / atq; labascit:
Debilibus vehitur sors modo nostra rotis:
In miseroq; gradu christi respublica passim
Fluctuat: & subita mobilitate fremit:
Dogmata nō solum fidei: legesq; sacrate
Decrescunt. sed enim sanctio queq; ruit:
In culpa proceres sunt: & torpentia corda
Regum qui manibus bellica tela gerunt:

c. bone. i
de post
prela. in
autē. vt
iudi. si-
ne quo.

Roma
de qua
lactāti⁹:

Cā de-
structio
nis fidei

Hi fidei quis clypeum: sceptrum: armaque portant:
Lumine sed patulo / tristia fata vident:
Nemo rapit galeam: nemo iam classica pulsat:
Magnanimo nullus pectore signa gerit.
mat. viij Vt modo romanam defendat marte parentem:
Nauiculam Petri ventus & vnda quatit.
Vna fides christi toto venerabilis euo
Que potis est cunctos sanctificare viros:
Nunc titubat: lapsumque timet: subitamque ruinam
Et casus metuit precipitanda truces.
Arma parant contra / peruerse martia gentes
Ecclesiam: tumido que tremit acta freto.
Vix tenet illesam christi respublica sedem:
Cladibus at tandem: mox quoque / lassa ruet.
thurcus Impugnat Thurcus Scythicis primum ortus ab oris
Ecclesiam Petri / dilaceratque fidem:
Mahumetus Impia iura dedit Mahumetus pseudo propheta
Gentibus inmodicis legifer ille fuit:
Pestiferas totum sectas diffudit in orbem:
Arabia Atque Arabis primum dogmata falsa dedit:
Asia Inde Asiam inuertit maiorem / Africque sequuti
aphrica In sua iurarunt impia verba viri.
thurcus ex caspiis motibus. Soldanū Aegypti / Maurosque / & Thartara regna
Et cladem fidei / Thurcum habet ille / sacre:
Qui Geticis niuibus quondam contentus: & aruis
Sarmaticis: pontum nunc habet Ionium.
Bosphorus at Thracie: septem quoque regna Trionis:
Thracie Nec fuerant Thurco regna paterna satis:
Lybia Perdidimus Lybie gentes. Asiamque minorem:
Asia minor Que quondam coluit dogmata sancta patrum:
hūgaria Europe multos populos āmisimus eheu:
Hungarus atroces sensit adesse manus.
Dalmatia Dalmata mortiferos insultus sepe / cruento
Marte tulit: Thurcos dispulit atque truces:
Non tamen auxilium christi de milite sensit:
Deserimus fidei culmina sponte sacre.

Heu nihil accrescit nobis: sed cuncta labascunt:
Decrescit virtus: marcet vbiqꝫ fides: hiere. ix
Tristibus in lachrymis quis non hoc flebile fatum treno. ii.
Planget cesarie dilanietqꝫ suam grecia
Perdidimus Graios: fidei quos dogmata nostrę thracia
Continuere diu: perdidimusqꝫ Thraces: maced.
Subiuga Thurcorum Macedon transiuit: Achiuus: achaia.
Ceruicem pariter ad iuga dira dedit: thessalia
Perdidimus Spartam: Thebasqꝫ / & Thessalia tempe Mysia
Nos Mysias nuper perdidimusqꝫ duas: Cõstãti
Gallata nunc seruit. noua Romaqꝫ cęsare digna nopolis
Imperium amisit / cum Trapezonte / suum. trapezos
Quid iuuat innumeras chartis memorare ruinas?
Christicolis pudor est sic cecidisse fidem:
Oĩa Thurcus habet: nec enim est contentus in illis
Quę male possidit: nos quoqꝫ habere cupit. Istria
Non satis Istricolas / Styriosqꝫ / & Pannona rura pãnõia
Tutari a Thurco gens modo nostra valet. Illyria
Illyrici trepidant: insultus appula rura Apulia
Thurcorum metuunt. Itala terra tremit: Italia
Vix se defendet fumantibus ætna cauernis sicilia
Enceladi ceruix: sentiet illud onus:
Ister & indomita Sueuorum ab origine natus: dãubi⁹
Thurcorum metuit nunc tolerare iugum:
Sancta Rhodos defende fidem: mahumetica sacra rhodos
Dirue: saluificam contueare crucem:
Bagiazit princeps: sua gens quem nomine diro baiazit
Ildrimi vocitant: arma seuera parat: ildrimi
Horriferis bellis nostras contendit in oras:
Et properat sanctam vertere vbiqꝫ fidem.
Percitus est furiis: facies pręcincta colubris
Eumenidum: cordi bacchicus ardor inest:
Sanguine christicolas laceratqꝫ: & morte cruenta esaie. lvi
Afficit / abducit: carcerat / interemit. ecci. xii.
Ista sitis Thurci satiatur sanguine nullo:
Marte fores pulsat christicolumqꝫ lares:

De fidei catholice

Róma Roma decus fidei: Petri sanctissima sedes
Ni caueas: lacera fronte capistra geres:
Euomit en rabiem toruam hec Acherontia secta:
Et furit: vt laniet teqꝫ / sacramqꝫ fidem.
xliij. dis. Heu lupus innocuum passim consumit ouile
si rector Et vorat insontes dissipat atqꝫ viros:
&.c.e= Diripit infantes. matres castasqꝫ parentes
phesijs. Enecat: imberbes cum senibusqꝫ rapit.
Torpor habet mentes nostras: pręcordia marcent:
Perpetuusqꝫ premit pectora nostra sopor.
Nos apud indomiti lex est & copia Martis:
Sunt & magnanimi signiferiqꝫ duces:
Sunt vires animi: sunt & conamina belli:
Consilium prudens: ingeniumqꝫ ferax:
Attamen inmanes patimur procędere Thurcos
c. quis. Perdimus & nostro crimine sponte fidem:
de regu. Dormitant reges / proceres: palinurus in vndis
iu. i ati. Mortiferis recubat qui caput orbis habet
ps. lxxv. Dormitat nunc petre tue ditissima sedis
Nau. iii Turba: patet Thurco dilanianda fides.
Esaie. li. Nemo vetat sęuire trucem per regna per vrbes
Hostem: sponte sua quisqꝫ perire cupit:
Europe magnam partem perfregit habetqꝫ
Extenuat nostram victor vbiqꝫ fidem.
Thurcorum rabiem iam crimina nostra merentur
Ouidi9 Ob scelus atqꝫ nefas poena luenda venit.
& i.phe: Diuitias colimus: nummis componimus aras:
grego. Exulat & virtus: exulat alma fides:
ecci. xiiij Auri sacra fames: rerum quoqꝫ vana libido
Io: xix. c In poenas meritas pectora nostra trahunt:
i ter qua Coelica pulsa quidem terras astręa reliquit:
tuor de Et partem imperii nunc sibi quisqꝫ rapit.
mai. & Olim Roma potens: patres / fideiqꝫ sorores
ob. c. ni= Quatuor elegit: cum quibus esset honor:
mis de Sacratas solymas: vrbemqꝫ a nomine dictam
priuile: Fortis Alexandri: & vrbs simul Antiochi

Quarta soror Cõstantis erat noua Roma: sed omnes cõstanti
Has premit imperio turba nefanda suo: nopolis
Gentiles iterum secte: pseudoqꝫ prophete
Exurgunt nostram contaminare fidem:
Nemo vetat: rigidis sunt pectora nostra tenebris
Subruta: christocole lumina ceca gerunt.
Hos merito lapsus ob crimina nostra seueros leu. xxvi
Nunc patimur: christus denegat auxilium puerbi.
Maior in immani nunc est reuerentia Thurco: xxviii.
Maiori cultu dogmata falsa colit:
Quã nos christicole legemqꝫ fidem beatam:
Fœdera rupta cadunt: pax quoqꝫ nulla malis
Impietas: vsura placet: spoliumqꝫ bonorum:
In ciuem ciuis: filius inqꝫ patrem:
Quilibet alterius gliscit contingere terras:
Eiicit atqꝫ alium / sede locoqꝫ suo.
Christicolas proceres vexat concordia discors. pu. xvii
Priuata vtilitas vertit vbiqꝫ fidem. hiere. xv
Mirandum non est igitur ꝙ perdimus vrbes
Innumeras: terras / regna vetusta simul.
Nil restat: Thurcus martem mox ducet in oras
Nostras: nil Thurcum classica nostra vetant.
Porta patet: via facta palam. Roma inclyta Roma
Vix tandem euades: seua procella venit. romane
Condidit initio te rex: te consul adauxit: vrbis
Mox tetigit summos vertice Roma deos: prĩcipia
Cesareis tandem sceptris subiecta: sed inde.
Libera facta nimis: mox quoqꝫ sceptra feres
Nemo vetat: minuitqꝫ fidem iam noxia culpa
Nostrorum scelerum: cõscia pœna subest: ad hebr.
O proceres latii: tuqꝫ o Germania fortis: viii.
Vos rigidi galli: pannoniusqꝫ ferox. Exhorta
Et tu papa sacer: Christi defendite nomen: tio.
Bellica victrici stringite tela manu.
Inter vos pietas: sit pax / constantia / firma
Sacra fides: nexu perpetuatus amor:

De fidei catholice et iperii inclinatõe

Vnus & assensus: concordia fida: manusq;
Iuncta sit: arripiat quilibet arma cito:
Possumus e nostris procul hinc expellere Thurcum
Finibus: & christi sic stabilire fidem.
Spes tñ est nostris firmissima gentibus vna
maximi lian⁹ imꝑator sãctissimi romani imperii — Q sceptrum imperii Maxmilianus habet:
Afflictis poterit solus succurrere rebus:
Et solymas propria nunc reparare manu:
Viribus Alcidem superat: precellit Achillem
Cesaris / hoc vno est principe: fama minor:
Nil mihi Pompeius magnus: nil sylla: camillus
Laudandi: mea laus Maxmilianus erit:
Cesareo dignus princeps diademate: sedem
Ecclesie firmet: imperiiq; sacri:
Victrices aquilas: victritia signa per orbem
Constituet: Thurci dissipet atq; minas:
Mox solymas: signumq; crucis: tumulumq; sacratum
Restituet: regi celica turba fauet.
apostropha ad germanos — Sed vos Germanos proceres / gentesq; potentes
Admoneo: precibus inuigilate meis:
Quandoquidem latii dominos dormire videmus
Ausonidum torpent membraq; lassa ducum:
Dormitant Siculi reges: gallusq; superbus:
Ecclesie dormit negligit atq; cohors.
Cuncta videmus enim / scimus quoq; / possumus atq;:
Nec volumus: cunctos sponte perire iuuat.
Ergo per immanes ducatis classica gentes:
Addite torpeio corpora victa iugo:
apocal. xvii. — En vobis aderit presenti numine christus:
Coelesti franget impia castra manu:
maximi lian⁹ rex — Maxmilianus adest: quo maior tempore nullo
Rex fuit: a digno stemmate sceptra gerens:
Inuideat quicunq; velit: non iustior illo
Principe: non illo clarior vllus erit:
Cesareum profert vultum: in ceruice nitescit
Maiestas: mores nobilitatis habet
Fraudibus attentat nihil hic: quicq; ve dolosum

Concipit: at plano tramite vita meat
Hunc non insani fastus: sed candida virtus
Eleuat: hic solus foedera pacis amat
Inuideat quicunq; velit: hoc principe sancto
Possumus in tuta pace manere diu.
Liuida corda tacent: que nutu sepe superbo
Impediunt regem / consiliumq; bonum:
Exitus hos tandem tristes: tormentaq; manebunt
Et sua qui cupiunt qui per scelus arma sequi.
Nullus in orbe viget princeps qui cesare nostro
Sit melior: iussis seruiat ergo suis
Quilibet: & capiti nunc vota fidelia sacro
Conferat: & domino seruiat vsq; suo.
Hoc duce Sarmaticas gentes superabimus: atq;
Euxinum pelagus: bistiniosq; lares.

Subdolum equum quisquis manibus palpare putabit.
Lambere vel discos: blanditq; potentibus: ille
Assentator vt est: sequitur sic atria regum et.
Nobilium mensas: agit & fatuum parasytum.

De aſſentatoribus et paraſitis

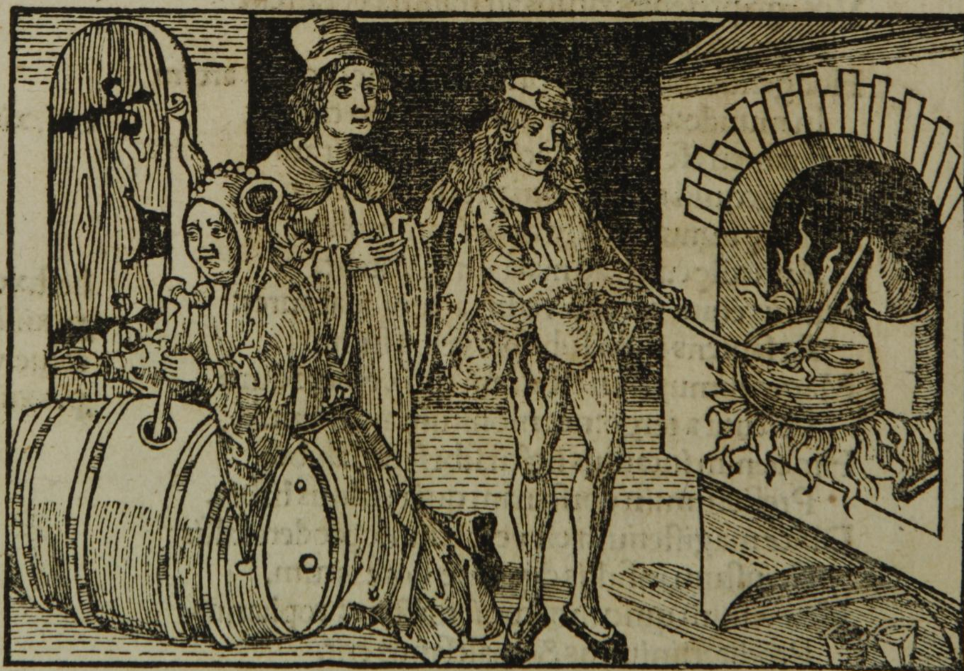
xxii.q. Molior his etiam fatuis adiungere claſſem
c.xxv Per mare qua vehitur aulica turba procul
glo.xxv Hęc etenim propriam cupiens conſcendere puppim:
diſ.c. Roſtratę dedimus vela cupita ratis.
vnum Nobilium ſerui cupiunt ſulcare ſeorſum
In turba nequeunt continuare dolos:
Prauus adulator ſolus cupit eſſe/potenti
Cum domino:& ſolus noſcere cuncta cupit.
leui.xix His igitur fatuis lembum hunc conſtruximus amplum
Ne fraudis caperent impedimenta ſuę.
eccs.vii. Aſſentatores paſcit nunc curia regum:
Primus apud dominum quilibet eſſe cupit:
Alter enim tacitum virus/falſoſqꝫ ſuſurros
ꝓu.xxvi Auribus infundit:illecebraſqꝫ ſerit:
Alter ab excultis/ſparſas/ſcit vellere plumas
Veſtibus:& domino complacuiſſe ſuo.
i.teſ.ii. Eſt alius mulcens ſermonem mente doloſa
ecdeſiſt. Prolatum:& fraudem miſcet vbiqꝫ ſuam.
xxviii Dulcibus eloquijs/& vano murmure ſtultus
Palpat herum:vt citius vera relata putet.
Delectat multos aliena viuere quadra:
Diuitis vncta quibus nempe culina ſapit.
Efficiunt plures mendacia ſordida dites:
Quiſquis adulator primus in arce ſedet:
Doctus & ad flatus ventorum obducere pallam:
ecci.xxi. Scitqꝫ quoqꝫ ſe cunctis aſſimilare dolis.
Iam datur inſignis locus his:qui voce bilingui
Per patulas aures ſpargere verba ſciunt:
Multi aſſentando pręconia clara merentur:
ad ro.i. Nam domini ingentes fallier vſqꝫ volunt.
p̃s.xl. Nemo iam gratus:niſi qui proferre ſuſurros
ecci.xii. Nunc tacitos noſcit:& noua multa loqui
xl.diſt. Sed quia peccatum comitatur noxia pœna:
ſũt non Calcitrat hos tandem fraus ſua/& ater equus:
nulli.de Hic animũ leuitatis habet/qui credere verbis
his q̄ ſi. Omnibus vſqꝫ ſolet:patulaſqꝫ accomodat aures.
a ma.c. Nã nebulo mendax:balatro quoqꝫ/perfida fundunt
q̄ſiuit Verba:parant hominũ lites quandoqꝫ moleſtas:

Vix ego presentes fatuos ad transtra vocassem
Si vicina ratis non petiisset eos:
Hoc genus indignum primam nunc occupat arcem
In mundo: quoniam credula verba canunt ecci. xix
Sed tamen est fatuus: facili qui concipit aure
Quicquid multiloqui prodit abore viri:
Stultitie signum: crasso de pectore profert:
Auricule cuius ad mala verba patent.
Stultus enim patulas verbis accomodat aures: hest. xvi
At sapiens stulti subdola verba fugit. p. xiiii:
Magnanimus non est alium qui verbere duro iosue. vi
Percutit a tergo: nec monitum ante ferit: p. xxiii.
Hic etenim incautus nescit sibi ferre salubre
Presidium: in dorso nam quia vulnus habet.
Dulce magisterium est verbis nunc prodere falsis
Et iustum insidiis deprimere ore virum.
Hoc vitium quicunque cupit tractare prophanus
Proditor: iniustus & malesanus erit.
Delatoris enim fugiat mendatia quisquis ii. tes. ii.
Viuere perpetua cum probitate volet. S

p.xviij Lingua nocens tacitis precordia casta venenis
Inficit: & tremuli conterit ossa viri.
Hoc vitio absentis parti turpantur honores
ecci.xiii. Hoc vitio siquidem crimina multa fluunt.
sap.ii Heu super alterius causam sententia fertur
eccixviij Sępius iniuste: lex quoqꝫ falsa nocet.
pu.xxix Accusatus enim falso: non ante citatus
Tutari causam quomodo rite potest:
hest.iii. Hoc Mardocheum vitio olim perfidus Aman
Detulit at tandem pręmia digna tulit:
Credulitas natum Saulis pulsauerat olim:
Nam delatoris crediderat vitio.
i.mac.x. Magnus Alexander faciles non prebuit aures
esa xxviij Verbis: credulitas nam celerata nocet.

Alchimia docet fallax: corruptio vini &
Quas fraudes hominnm perfidus orbis agat.
Omnibus in rebus fraudis falsiqꝫ / doliqꝫ:
Cuncta statent vitio: tuta nec vlla fides.

Iam nisi centenas tribuant in carmine voces
Castalie: totidem linguas: viresque potentes
Dictandi: nequeam falsos componere stultos:
Copia magna quidem est illorum: magna caterua
Inde opus est ratibus, plures superaddere classes
Vt per longinquas sulcent me remige terras:
Et spargant passim merces, fraudesque dolosas
Sed genus est varium quod fraudibus inficit orbem.
Falsus amor fallit multorum credula corda:
Nempe latens gestat, sub lingua sepe venenum puer. xi ecci. vi
Falsi etiam & ficti nunc inueniuntur amici:
Fraudibus inmixtis qui dulcia queque loquuntur: Ecclesi.
Que longe a vero & sincero pectore distant. xxxvii.
Consilium falsum largitur premia multis: puer. xii
Decipiunt multos simulata & credula verba ecci. vii
Nemo cõmunes res curat: publica facta
Marcent & in propria: mentimur cõmoda passim
Germanus fratrem: fallit natusque parentem. ouidius
Aut fraudare cupit: nullũ est iam pignus amoris
Relligio falsos cultores sustinet: atque
Clericus & monachi hipocrisi, falsisque laborant
Mentibus: exterius redolent: sed sub cute quid non: mat. vii.
Atque lupi plures ouium nunc vellera portant.
Simplicitas extra fulget: sub pectore vulpis:
Contaminat totum: & nunc falsa pecunia mundum: eze. xiii
Argentum minuunt: miscent quodcunque metallum luc. xiii.
Auri confundunt speciem: gemmasque dolosas pu. xviij
Pro veris vendunt: nummus sua pondera nescit. hiere. v.
Est fraus in numero: mensura, & pondere rerum: & vii.
In vino fraus est. merx est nunc omnis iniqua.
Nulla fides hominum: fraudes sibi quisque latentes ecclesi.
Tractat: & in rebus fallatia nomina querit. xxvii.
Foelix ille quidem est: qui fraudes effugit omnes:
Pauci inque fidi nunc sunt: minimique fideles: pue. xx.

Iam nauem celeri cursu pręmisimus altam: deu.xiij
Qua vehitur tacitis fraudibus acta cohors:
Nauis adhuc plures circum subsellia currunt
Stulti: qui cupiunt soluere vela manu:
Qui sint: & quales / q; plures forte requiris:
Quos coner meritis dilacerare notis:
Pace loquar: ne fors verborum turba malorum
In teneram pergat tendere tela ratem: mathei
Christicolas falsos refero: pseudoq; prophetas xxiiii.
Qui christi / falso pectore / sacra colunt. Marci
Quicq; aliter sacras leges & dogmata versant xiii.
Vt textus planus edocet atq; sonat:
Clauigeri petri nauem / lacerosq; rudentes
Frangunt: remigium dilaniantq; sacrum:
Fluctuat ergo ratis tumidas agitata per vndas: ac.xxvii
Inuastoq; freto naufraga vela iacent. pu.xxx.
Interpres falsus: leges / & pseudo propheta mar.iiij
Diuinas violant: contaminantq; fidem: mat.vii.
Nec sese tantum falsis erroribus implent:
Nec propriā in faciē dogmata spurca vomunt apoc.xx
Decipiunt alios: & legum semina spargunt
Passim: sed tales noxia pœna manet.
Sunt nobis fidei lepido monimenta nitore ii.ti.iii.
Pręstita: quę mentes saluificare queunt ix.di.qs
Planaq; sunt: verbis non interfusa dolosis: nesciat.
Non fraudes: legum pagina sacra: tenet.
Multorum mentes trahit at nunc ambitiosi
Consuetudo mali: nominis atq; labor ii.pe.iii. mich.iij
Quos & doctrine premit arrogantia partę:
Obscurant hominum pectora nuda malis.
Scripturas sacras aliter q̄ pagina cantat:
Exponunt: illos gloria vana rapit. xxiiij.q.
Nonne satis fuerat te intellexisse sacratas iii.here:
Leges: atq; alios his superasse viros: xxxvij.
Concupis at cultus diuinos / more sinistro dis.re.a.
Voluere: mutatur (te duce) nostra fides. &.c.vio
Spūs ætherea quondam dimissus ab arce

xxv.q.i. Protulit ad nostros hęc documenta patres
nõ affe- Hi falsam trutinam manibus gestare videntur:
ramus Dogmata qui falso sacra docere solent.
Hoc leue nunc faciunt: nunc illud pondere magno
Pensant: sic sacram voluimus vsq fidem:
Ezec.ii. Qui sic defraudant fidei pia dogmata nostrę:
Nunc antichristo pręuia castra locant.
Thesaurosq parant: quibus insatiabilis error
Adse prauorum pectora victa trahat.
i.iohã.i. Conuolitant multi Antichristi signa ferentes:
Qui tentent sacram contaminare fidem.
Qui falsas etiam secum dispergere leges
Per mundum properent: falsidicosq deos:
Hisneq verberibus tracti / seuis ve flagellis:
Sponte sua illius quisq satelles erit.
ecci.x. Abducet fatuos funesta pecunia multos.
Quos Antichristi libera dona trahent.
Adq ministerium plures mercabitur ille:
Tam fœdum nummis: fraudibus atq malis:
Sed non durabit longeuo tempore dassis
apo.xiii Illa: sed in tumidis fluctibus acta ruet.
Corruet & cantus rhedarum / & plaustra quiescent:
Et veri remanet lex & honesta fides.
Mar.iiii Nauiculam petri tempestas turbida iactat:
Et quatit extructam dira procella ratem:
Et titubat malus: titubant quoq carbasa cęlsa
Ne ruat exitio puppis operta graui:
Scripturas sacras interq pretamur iniquo
i.iohã.i. Dogmate: veridicam mergimus vsq:
ecci.ii. Ipse Antichristus spatiosum misit in orbem
ii.ioh.i. Cursores celeres: qui sibi castra locant:
Et falsos fidei cultus: & semina spargant
Pręuia pergentes: christicolasq viros.
Id quod pręsenti volumus sermone notare.
Nam tria sunt: fixa est in quibus alma fides:
Gratia pontificis quę sacro funditur ore:
Que tamen ad nihilum / spreta / redacta iacet.
Copia librorum: qui falso interprete marcent:

Atq3 bono legis expositore carent. eccs. xvi
Sunt & doctrine: quibus & nunc gloria nulla
Prestatur tenebras discimus vsq3 meras. pu. xvi.
Copia librorum totum est iam sparsa per orbem:
Pauperis & libros bybliotheca tenet. xciii. di:
Nemo tamen veri sinceras diligit artes: legim9.
Dogmata nemo colit nunc nisi solus inops.
Nobilibus pudor est doctos versare libellos.
Heu laceris Pallas meret vbiq3 comis p. xxiiii.
Gloria nulla datur studiosis: premia nulla eccs. ii.
Incassum studii perditur vsq3 labor.
Tempus adest: venit tempus quo pseudo prophete hier. xiii
Omnia subuertent: tpa praua patent. eccs. vii.
eze. vii.

Quisqs amore/metu/pretio atq3 fauore/minis ve
Non loquitur verum sed bene facta silet:
Qui populo vt placeat: supplantat vera palato.
Hic Antichristi/cursor/amicus erit.

Est animus multis sincerus: mensq3 parata
Vt possint leges christi verumq3 fateri:

eccs.xii. Blanditiis tamen hi: verboq; aliquando minaci:
ad ro.i. Terrentur: linquuntq; boni conamina veri.
Non recte sapiunt qui veri dogmata: amore
Abscondunt: trepidantq; minas: terrena potestas
Est minor ætheriis rebus / iussuq; deorum:
actuū. x Ingenii dotes tribuit cui rector olympi
Infuditq; animum: cur docta mente vacillat:
Et trepidus veri metuit prędicere leges.
ecci.iiii. Sed quia blanditię multorum pectora soluunt:
&.xix Donaq; missa vetant verum quandoq; fateri:
Propterea fatuus cōpresso sępe labello
In populum cessat transfundere dogmata veri:
Virgili9 de viro bono Sed sapiens qualem depinxit musa Maronis
Impauidus, fortisq; bonum / & prędicere verum
Audet: & humani generis trutinare furores.
Quamuis in siculo crucientur corpora tauro
Ceruicemq; super pręceps dependeat ensis
Nam vere sapiens non vana pericula mortis
thob.iiij Horret: at in fixo stabiliuit limite vitam.
puer.xii Non istū dn̄s: non verba minantia terrent.
Sed christi leges infracto pectore promit.
iohānes Vitabat populi cursus / & vana iohannes
Murmura: secessus animi quęrebat honestos
Hinc deus ad baptisma suum descendit
puer. ix Blandidulis verbis alium qui corrigit: vnde
Exemplum capiat vite / normamq; salubrem
eccs. vii. Si te non audit: si vultu forte minaci
ecclesia. Aspicit: at tempus veniet quo soluere grates
xxxvii. Dignetur: laudesq; tibi & benefacta rependet.
Mundanas propter qui res / abscondere verum
Tentat: & æternis pręponit cōmoda rebus
ecci.xxi. hiere. li. Corporis: hic tenebris morietur stultus in atris

Qui vult esse veritatis
Cultor, & beatitatis
Semper hic aduersitatis
Sentiet obstacula.

Est merus hic fatuus/stolido quoq; sanguine plenus mat.xvi
Impediens iustos a bonitate viros: mar.viii
Est aliquis tentans mores componere rectos; p.xxiiii
Et vitam sacris fortificare bonis: ad ro.i.
Tu tamen hunc retrahis manibus petulantibus: atq;
Propositum tentas contaminare bonum.
In promptu ratio est: similes sibi poscit habere p.xiiij:
Et numero plures/stultus & improbulus. ecci.xiij.
Persequitur fatuus/dignos/iustosq; bonosq;
Odit & egregios: deteriora placent. ecci.xx.
Est studium fatui: multos vt contrahat ad se:
Ne solus fatui nomen inane gerat.
Consilium prębet falsum: manibus pedibusq;
Allicit: & sanos impedit vsq; viros:
Inde bonus si vult/positis bene viuere mundi
Illecebris: tacita & cui loca sola placent:
Continuo exclamat stultus: damnat quoq; iniquo sapie.v.
Iuditio iustum: cōmaculatq; bonum: luce.xii.
Esse (ait) ille putat sapiens sibi solus: amatq; i.ti.iiii.
Viuere secessu: singula sola placent:

Omissio bonorum operum

In christo & sanctis desperat: gaudia mundi
Temnit & hypocrisis hunc malesana rapit.
Nos socios inter viuemus: & insuper alti
Speramus tandem pręmia habere poli.
math. v. Qui bonus esse cupit / christiq; ad regna venire:
ii. thi. ii. Audiet a stultis talia multa viris.
eccs. vi. Vir bonus & sapiens mundi vitare laborat
& . vij. Illecebras anime & noxia damna fugit.
Vana nocet stulti nunc conuersatio mundi.
Que ducit cunctos ad scelus atq; nefas
luce. xxi Ergo si probitas: si virtus: si bona vita:
pu. xiiii Non possunt inte forsan habere locum:
hie. xxix At saltem iustos homines seducere noli:
ad col. iij Parce bono: verum qui / sine / transit iter.
Lampades accendunt oleo quicunq; flagranti:
Quiq; tenent rutilo lucentes igne lucernas.
Dulcia perpetui capient solatia regni:
Ianua pandetur simul his pulsata repente

Eheu pręcipiti mortalia corda profunda
Mersa: salutarem quęrite posco viam.

¶ In tenebris densis mens est humana sepulta luc.xiii.
Nullus enim superum telu trisulca timet ps.vi
Vita malis hominum sordescit consita rebus
Mergimus & tumido sautia corda mari:
Quid prodesse tibi poterit, q̄ feceris nl̄im
Sinceras operas & benefacta quidem ad he.xi
Quid tibi thuricremas prodest q̄ struxeris aras:
Frugum primitias obtulerisq; deo. luce.xii.
Quid prodest iuuenem primos micuisse per annos
In virtute sacra: & degenerasse senem? math.x.
Quid iuuat & fidei sacrę documenta sequutum i.q.vii.
Qui non continuat nec benefacta colit: sugesti
Cum deus omnipotens extrema iudicet hora i.reg.xii
Mortales: cunctos & tuba magna vocet:
Quilibet exactę cogetur reddere vite i. corin.
Acta: quibus capiet pręmia digna. xiiij.
Qui cupit extinctas oleo accendisse lucernas
Mens sua dum nutat spiritus atq; fugit
Stultus erit speratq; nimis: nec tristia verba
Iuditii extremi cogitat atq; timet. mt.xxv.
Si subito moritur sapiens, subitoq; labascit: sapi.iii.
Mors tamen illius non miseranda venit.
Hic operas quoniam iustas pręmisit: ad illum
Quem penes æterno lumine vita manet. ecci.xi.
Sed fatuus vecors: cui sunt pręcordia cęca:
Iudicii horrendam spectat adusq; diem deu.viij
Illius æterno tumulentur membra sepulchro ad he.ij.
In cineres densos mens quoq; praua ruet. Seneca.
Proh res mortales sequimur: fatumq; futurum ecci.vii.
Negligimus: fatuos impia cura rapit: math.xi
Non deus extrema venientes spernit in hora:
Intutum, incertum, sed fatuum atq; nimis ezechie.
Possumus ad dextram palme spectare coronam: xxxiii.
Ad lęuam mitre cernimus auriculas
Ecce sinistrorsum fatuorum maxima turba
Pergit: & exitij pręmia iusta capit.

pu.xiii. O stulti veniam petimusqꝫ damusqꝫ vicissim
mat.vii. Parcite si vos nunc nostra thalia ferit:
Iam cano iustitie que premia: quanta sophię
tob.iiii. Munera largiri constituiqꝫ valent
Plures sunt: auido studio qui nomina querunt
Et titulos vanos: famigerumqꝫ decus:
vide glo Hic etenim titulum doctoris gestit habere
xliii. di. Ille magisterij nomen habere cupit:
ĩ sum. Non vt christigenas doceat: nec dogmata sacrę
Spargat scripture: fortificet ve fidem
Laudibus at trahitur vanaqꝫ cupidine famę
Ambulat exęsę sic quoqꝫ rupis iter:
Cogitat haud rectas animus quibus imbuat artes
Abdie.i Que nectar tribuant Ambrosieqꝫ cibos.
corin.i. Est apud æternum patrem /sapientia mundi
Nulla: sed hanc stolidam stultitiamqꝫ vocat.
Plures se credunt ad dextrum pergere cliuum
iud viii Atqꝫ salutarem posse venire viam:
ac.xiiii. Que per continuos traducit corda labores
Ad sedem æthercam pacificumqꝫ locum:

Sed tamen ob mentis cęcas fatuasqꝫ tenebras
Ad dextram nequeunt tendere rite manum:
Est via stricta nimis: ducens ad regna polorum: luce.xiii
Ad stygios ducit latum iter interitus.
Amphitrioniadem magnis imitabere cœptis Diō de regno
Si fugis illecebras: visqꝫ videre bonum.
Stultitiam quicunqꝫ etenim comitatur: habebit
Et vitii & sceleris pręmia iusta sui: eccs.vii.
Et meritis sapiens non indotatus abibit.
Et capiet fausto pręmia clara sinu.
Sic plato post habitis fatuis /documenta sophie
Lustrauit: famam & posteritatis habet. Plato de quo hiero. in prologo biblie
Sed modo fœlicem nullum prudentia mundi
Efficit: æthereamni colat ille viam.

Hic fatuus certe est / qui fortunam malefaustam
Sentit: & in manibus fata sinistra suis
Attamen in casu multum est improuidus isto:
Negligit & nunqꝫ quod reparare potest:

Rebu s in humanis ꝙ sit constantia nulla:
Ne c sit certa fides: perstabilis ve gradus:

cor.ij. Hoc monstrat hominum casus & fata caduca:
puer. xi Hoc te fortunę mobilitasq; docet.
sap.iiii. Nam res externe fœlicem reddere nullum
Possunt: cum fragili conditione ruant.
Seneca Nulla manus, tantis cum viribus: atq; labore
horati⁹ i Format opus: quod non tempore & intereat.
arte. Sed quia nunc cupio fatuum componere: cui sors
Displicet instabilis: atq; ruina grauis:
Attamen inuigilat sitibundo pectore rebus
Fortunę: cautus nec fera fata cauet:
hiere. li. Hic non mirari debet si fluctibus altis
eze. xxvi Et laceris remis mergitur vncta ratis.
Si tibi principiis forte infortunia paruis
Contingunt: tamen hec sunt comitata malis
Prudentum nobis veterum prouerbia dicunt:
Et sunt hec dygito rite notanda meo:
Qz mala sors crescat: crescat: crinis quocq; nocte dieq;:
Est fati incertus exitus: estq; grauis:
Adsit in exemplum rerum mutatio: que fit
Lapsibus assiduis: sors peritura fluit.
Prouideat tamen hanc qui tutus viuere gliscit:
puer.vii Irrepit tacito sors metuenda pede.
ecci.lxiij Aequora qui tumidi sulcat spumantia ponti
pu.xxiij Audet & infragili tangere naue fretum:
luc.viii. Est opus vt ventos habeat flatusq; secundos
ecci.iii. Ne puppis vastis fluctibus acta ruat.
esa.xxiij Nam fatuus remis rapidas sulcare per vndas
soph.ii. Qui nescit: facile hic tristia damna capit:
iob. iiii. Sed sapiens qui non semper confidit iniquis
sap.xiiij Sortibus: atq; animo fata futura cauet:
Is poterit fœlix rabiem vitare furentis
Aequoris: & portum prendere naue bonum.

Detrahit insipiens iustis plerumq; maligno
Ore: ligans nolam gutture murilegi.
Facta sua inde latere cupit: nec nomen habere
Hinc putat: at tactus clamat ab osse canis.

Gaudia concipiunt: plausus linguaqꝫ manuqꝫ puer. i.
Prudentes ędunt: constrepitantqꝫ pede: eccs. vii.
Q: modo tot fatuos libro collegimus vno: eccl. xxi
Q:qꝫ quadriremem struximus arte nouam.
Non ad diffames culpas: conuitia: crimen:
Carbasa nostra volant: per mare / perqꝫ solum:
Nec cupimus calamo vitę proscindere famam:
Gaudeat at iustus: sed malus intereat.
Inde salutaris dedimus medicamina vite
Et dedimus morum dogmata culta quidem:
Qui leget hęc nostri purus documenta libelli
Stultitię nebulam & retia stricta fugit:
Econtra plures fatuos mea pagina lędit
Pingendo nostrę quos tetigere manus:
Nec tamen audacter mea scripta reuellere possunt Prece ptorem appellat S. Brāt
Nec temere hęc contra / verba proterua loqui.
Nec tamen addubito / quin sint qui verbere duro
Intendant nostros contaminare iocos:
Si sunt edocti: iuueni mihi parcere debent:
Cui preceptoris vertere scripta placet.

De immoderata

Hos si liuor edax trahit: & turbatio mentis:
Saltem operi parcant quod bona multa docet.
Lędere si quosdam nunc pagina nostra videtur
Discedant taciti: murmura nulla iuuant.
Sentio quorundam criticorum sibila: sed me
Solantur gracili carmina facta pede.
horati⁹ Scribimus indocti doctiq; poemata passim:
Vtilis hec saltem sit mea musa precor:
Nil fatuos curo: resonant nil cymbala asello
Dulcia: tum stolido non sapit illa seges
Lectores igitur moneo: deponite frontis
Grande supercilium: perlegite illud opus:
Cessent & vocis latratus, rancida verba
Cessent: & placeat quod modo finit opus.
Obscęnos mense ritus depingere fas est
Illius & fatuos connumerare modos:
Non pudor in verbis: non est reuerentia mensę:
Porcorum ritu gens modo viuit ibi:

Sperabam fatuis iam hunc implesse libellum
Et finem satyris imposuisse meis:

Altera turba sed hanc fatuorum scandere nauem
Aduolat: & mecum nunc penetrare fretum
Non sunt fallaces fatui: quos ardor habendi
Aut aliquis questus ad mea vela trahat:
Sunt tamen obsceni fatui quos impius vsus
In tabula pascit absq pudore bono:
Irreuerenter agunt, panesq & fercula mense
More suum bibunt: pocula lata vorant.
Castigo in primis solitos contingere mensam
Illotis manibus: mentibus atq malis
Reddere nec grates, solitos pro munere christo
Votaq pro tantis sacrificare bonis:
Sordida labra tenent fatui manente saliua
In manibus crassis stercora spurca gerunt.
Ex naso stillant pluuie. nymbiq madentes:
Ex oculis lyppis sordida gutta fluit.
Maxille squallent: nigra rubigine dentes
Sordent: mundities corporis omnis abest:
Hic sabuli rex est: porcorum more solutus
Qui vorat: & grunit: qui bibit atq vomit
Et vocat ad sortem cereris, donumq lyei
Consotios. quorum pocula plena madent.
Ructant: exhaustum donec spumare falernum
Possint: & vino sordida mensa fluit.
Inq vicem bacchi madido certamine sese
Sollicitant: haustus continuantq meri.
Polluit hic animam ritus: corpusq lacessit;
Assidua est peius ebrietate nihil:
Inducit morbos varios. & corpora soluit:
Et frangit neruos. contaminatq caput.
O morte turpes: quorsum reuerentia mense
Peruenit? vbi nunc est moderatus honor?
Quo Curius frugi. quo parsimonia prisca?
Migrauit victus quo decus atq nitor.
Quorsum mundities mense cultusq decorus
Heu ritus tabule nunc moderatus abest
Est aliud vitiu. tabulam quod more sinistro
Turpat: sinceros contaminatq gradus

i. cori. x.
ad gal. v
Esaie.
xxviii.
mat. xv.
actu. vi.
xliij. dis.
p reuerē
tia. de
cō. di. v.
i oibus.
c. a. cra-
pula. de
vita &
ho. cleri.
ecci xxxi
osee. iiii
luc. xxi.
pue. xii
Curius
luc. xiiij
pu. xxv.

Sedibus in primis fatui subsellia ponunt.
leui. xix Sordidulus iuuenis vult prior esse sene:
Amplius haud primas sedes conscendit honestas:
Turpibus vsq; viris pocula prima damus:
Et personarum neq; enim discretio: nullus
irreuerē tia mēse Est pudor: & tabulas irreuerenter habent
Cū manibus peccant: cum gutture: cūq; labellis
Hic offam glutit: ebrius ille vomit.
Hic dygito primus sordenti fercula mensę
Attingit: naso conspuit atq; dapes:
Hic calicem siccat labris: vacuatq; lagene
Oenophorum: rursus quod bibit ipse vomit:
Cantant: & latrant, magno clamore fatigant
Aera: thyrsigeri & sacra nefanda dei
Hos furor vsq; rapit. confundit pectora bachus
In tabulis partes improbus omnis habet.
Nunc calices frangunt: nunc rumpitur vrceus albus:
Nunc vitrum e mensa cantharus atq; cadunt:
Sepe manu rapimus: quod gestat tertia mensa:
sardana palus. Gustamus sapidum: dulcia fercla simul.
Sardanapalus habet comites: quos fœda voluptas
isti. li. i. Assidue reficit: immoderata placent.
Sed quia non opis est nostrę: depingere cunctas
Illecebras mensę: stultitiasq; graues
de sepul certi fu turi. Viuendi ritus non est sapientibus vnus
Omnibus: equalis mos neq; cuncta regit:
Nempe aliter Graii viuunt: aliterq; latini:
Q̄z viuat ritu theutona terra suo:
Terēti⁹. Sauromatas alio victo nunc viuere dicunt:
Nunc aliter Thurcos: Aethiopesq; ferunt:
Persius Sunt hominum mores varii disparq; voluntas
Sunt varii victas: vita nec vna viget.
Quilibet in mensa deuitet turpia verba:
pu. xxx. Porcorum mores pellat ab ore procul:
ad col. iij Atq; agat æterno grates ex pectore patri:
thob. ii. Exoptetq; sacrum prosperitatis iter.
esaie. li. Nec diuinus enim nos conditor ipse creauit
Ad potum atq; cibum: corporeas ve gulas.

Nec sumus iccirco nati comedamus vt vsqꝫ: i.tes.ii.
Assiduo aut fument corpora nostra cibo. eccs.v.
Sed potum atqꝫ cibum pro vita sumimus:atqꝫ
Corporis ad oddium /sanguineosqꝫ lares.
Spiritus est anima nostra:inde habitare nequibit xxxii.q.
In sicco:sedem sanguinis illa tenet. ii.moy
Sed modus est rebus:est & mensura decorqꝫ: ses.
Quem citra atqꝫ vltra /vita /anima atqꝫ fugit.
Iccirco crapula atqꝫ gula /plures moriuntur
Quam gladio /aut telis /ingenita /ve nece Ecclesi.
Curia magnatum /mores quandoqꝫ probatos / xxxvii.
Vrbanos /dygnos /tradidit atqꝫ bonos: Curialitas antiqua
Curia nobilium nunc est corrupta /maligna
Ebria /multibiba /garrula /fœdiloqua:
Perdidit atqꝫ vetus nomen /famamqꝫ fidemqꝫ
Amplius in toto nec viget orbe decus.
Risit Democritus stultos /& inania mundi
Gaudia:qꝫ laruis pergeret omnis homo
Cynicus econtra casus defleuit in omnes:
Et quia tot fatuis terra repleta foret.

De laruatis fatuis

iuuenal' i sat. oi-bus in terris

Viueret in nostro si iam Democritus euo
Rideret toto crimina nostra die:
Et Crassus pariter rideret ludicra mundi:
Quem risisse semel carmina prisca canunt.

de vi. & hon. cle. cũ deco-rem.

Precipue nostra si tempestate / videret
Laruatos fatuos: stultiloquosq; viros:
His fatuis nullum vitium nunc turpe putatur
Ad scelus hos; etenim vita petulca trahit:
Concita gallorum tanto vix membra furore
Vexantur: cybeles dum fera sacra colunt:

druyde de qbus lucanus Lemu-res de q-bus oui dius.

Cum furia tractant vix Menades orgia tanta:
Quin recolit lemures stulta caterua malos
Induit hic laruam: turpes hic sumit amictus
Ille linit faciem: contaminatq; fuco:
Hic gerit infatua conductos fronte capillos
Hic dentes emptos: hunc tegit alba toga:
Parthorum ad morem cupit alter sumere vestem:
Hic habitus Geticos / Sarmaticosq; petit.
Hic faciem turpat: quo vix deformior ille est
Tartara qui terret murmure cerbereo.
Musica cõportant fatui instrumenta: canuntq;
Audiat vt fatuos queq; puella suos.
Ante domum note domine vestigia figunt
Consumunt totos / sicq; boando dies

ecci. xxv

Fausta puella quidem: fatuis tutatur ab illis
Que se: laruati turpia queq; petunt:
Seducit castos animos laruata caterua:
In facie demon quem gerit ore / patet.
Corda puellarum manibus discerpit aduncis:
Vnguibus horrendis: dilaceratq; thorum.

C. de epi. & cle. l. mi me. i au de san. epi. col. ix.

Quicqd enim sceleris totus non perficit annus
Hoc laruatorum tempore conficitur:
Sepe tuas; larua contecta subintrat in edes:
Que tibi gallias vulpis iniqua voret.

Tu quia nil curas laruate crimina gentis
Contaminas thalami fœdera sepe tui.
Quid refero mores: quid turpia verba: iocosq;
In quibus assidue stulta caterua furit:
Larua representat nunc saturnalia festa:
Aut salios nudos: mãmuriumq; fabrum:
Quodq; magis credo: tali sub tempore ditis
Emissos lemures: terrificasq; deas:
Lœtiferi quoniam pendent de frontibus hydri:
Abscondunt faciem: quam deus ipse dedit.
Naturam turpant: tenebroso pectora cultu
Recta tegunt: vultusq; comaculantq; fuco.
Se facit hic claudum: se secum clamitat ille:
Larua regit proceres: magnificosq; viros:
Id tamen est peius: trahimus ludibria larue
Pascatis ad festos sacrificosq; dies:
Ducimus & choreas: veneris certamina mollis
Pessima versamus: nil sacra festa vetant.
Passio quo christi meditatur tempore: laruam
Accipimus: sceleris pabula queq; placent.
Surgimus heu tarde cum christo: crimina mundi
Vana: iubent solitam continuare viam
Fraterno lemures hos nunc sermone precamur
Vt tandem sapiant destituantq; nefas:
Esse nefas quis nam dubitat: q; vertimus ora
Naturamq; simul: turbidus error abi.
Fama volat quendam occisum quem larua tegebat
Quem mox cum larua demon ad ima tulit:
Iure quidem: nam cuius erat nũmisma & imago
Effigiem & pignus abstulit ille suum.
Vir bonus & sapiens reprehendit turpia facta:
Dictaq; castigans impia: iusta docet.
Conscius ipse sibi: mala cuncta & inania
Et vitam querit diligit atq; bonam.

C. de pe l. si qs. de rri. fal. ad audientiam

de cons. distin. v quadragesimã.

Viri prudentis descriptio

pu. xiiij. Prudentem cecinere virum documenta Maronis
sapie. vi Qualem vix hominem secula nostra tenent
ecci. x. Socratis egregii maiestas iudice phoebo
Dicitur emeritos promeruisse gradus.
socrates Talis erat sophie diuine Socrates altor:
Qualem virgilii carmina docta canunt:
Ex se pendebat totus: perfectus ad vnguem
Constans: & dexter/prouidus atqꝫ bonus.
Sene Vir bonus & sapiens dotes in pectore multas
epis. cv. Continet: & clara nobilitate micat.
tul. i pa. Iudex ipse sui: nec vani murmura vulgi
Curat: securus tempora grata terit.
ecci. iii. Rebus ab externis neqꝫ mercem aut crimina sumit.
sapie. vi. Est frugi semper: & moderata petit
eccs. vi. Pectus habet solidum: propellit inania vota.
puer. x. Continet & stabili pectora recta gradu.
ecclesia. Non prius a mollis rapiuntur membra sopore
xviii. Omnia ꝙ vite sint reputata sue.

Vtile cum sancto: sapiens coniungat honesto
Omni aliquid laudis & gerat ipse die. eccs. xii.
O vtinam nostro tam consona turba sophię ecclesia.
Tempore fulgeret: tam nitideq; scholę: xxxvii.
In quibus illustris virtutis semina /prudens
Funderet: æthereum concineretq; sophos:
Mirandum non est: q tam numerosa caterua eccs. i.
Stultorum: totidem seruat in orbe vices:
Est ratio in promptu: quoniam sapientia pulsa pu. iiii.
Exulat: & mundum dilaniata fugit.
Qui bonus & sapiens nostro nunc esse laborat eccs. x
Tempore: vesanus dicitur atq; rudis: esaie. v.
Callidus & vafer: qui nunc est atq; dolosus pu. xxix
Hic titulum sophie: & nobilitatis habet: aristides
Iustus Aristes: quid tempestate valeret Curius.
Nostra: quid curius /Fabritiusq; bonus. fabritius
Quid Cato diuinus: celebris quid turba platonis: puer. ix
Prudentes rident secula nostra viros. sapiē. v.
His tituli candor datur & nunc gloria pręsens:
In quibus est fraudum stultitięq; vigor.
Ascendit celebres stultiflua turba cathedras:
Stultitia mentes quę violare solet. Germa-
Si modo prudentes aleret Germania pugnax nie defe-
Et daret ingenuis pręmia digna viris: ctus.
Non sic deserta fluerent pręconia fama:
Parta quidem: que nunc Theutona terra premit.
Si gradus insignis sophię cultoribus esset:
Non veheret fatuos tot modo nostra ratis: pu. xiii.
Sed censor nunc nemo sui se explorat ad vnguem:
Nemo animum musis imbuit ingenuis.
Stultigeras igitur tunicas /fatuosq; cucullos
Imposui multis: quos mea scripta notant.
Ergo prudenter stultus qui viuit in orbe virgili⁹
Virgilij vt diui pagina sacra canit:
Protinus æthereas hic celsior vsq; sub auras

In cōmēdationē philosophie

ecci.iiii. Transuolet: & nitidi lactea signa poli:
sapi. vi. Carneqꝫ mortali posita / captare quietem
Cœlestem poterit: Ambrosiaqꝫ frui.
Ad sophiam teneros igitur succingite lumbos:
Et date conspicue thura benigna dee:
Quapropter doctis optat philomusus honores
Et pacem musis poscit adesse suis.
Titió et Inprimisqꝫ suo Ticioni / magna precatur
Theda. Gaudia: constructa est quo duce nostra ratis.
qui & Sit tibi / mi prestans animi preceptor / amice
Brant. Theda / salus ingens: Brant venerande vale.

In precio non est hodie doctrina bonorum:
Sed spuit ad doctas stultus vbiqꝫ togas:
Doctiloquos tentat vulgus detrudere sacco:
Sub pede stultorum philosophia iacet.

Quisq̃ ad æthereas sacrate pallados arces iohel.i.
Tendit: in hac requiem vel cupit esse suam: apoc.vi.
Hic manibus purus veniat linguaq̃ pudicus: sapien.i
Vt sophie foculis fumida thura ferat.
Philosophia sacris animos collustrat ocellis: Tulli⁹
Ingenij dotes: prebet & eloquinm: pro ar-
Luctificas huius solamur dogmate mentes: chia poe
Hec animi motus pellit & illecebras. ta
Hec bene viuendi prestat documenta viasq̃. ecci.iiii.
Hec iterætherei pandit ad astra poli.
Possumus hac mentis tristes auertere casus:
Possumus hac lapsus exuperare graues. puer.ij.
Hanc deus omnipotens cœlesti misit ab arce
Vt nobis cœli semina clara daret. ecci.i.
Illius in collo pendent redimicula sacra:
Per genus humanum que modo sparsa micant.
Membra tegit peplo: pallaq̃ induta minerua:
Sub pede purpureas spargit vbiq̃ rosas:
Seruiat huic sapiens quisquis: nam nectare diuo sapi.vi.
Corda hominis potat: Ambrosiaq̃ cibat: &.ix.
Et libertatis veros concedit honores: ecclesia.
Hac duce perpetuo libera corda manent: xxvii
Hec scelus atq̃ nefas pellit: moresq̃ profanos: pu.viij.
Explodit vitium: premia laudis habet. &.xvi.
Hanc propter sapiens nitidum conscendit olympum:
Hec aperit iustis regna serena Iouis:
Possumus hac seuos semper superare tyrannos:
Fida comes vite est / & benedicta quies:
Hac sine nō princeps: nō rex: sua sceptra gubernant
Est fidei mater: iustitieq̃ parens. sapi.viii
Palladis ad munus iuuenes properate senesq̃
Ex gremio cuius fons scatet irriguus: pue. vii
Currite vos docti: vestram obseruate mineruam:
In saccum trudit dogmata vulgus iners. puer. iij

Concertatio virtutis cũ voluptate

S. Brant Argumentũ.

Aspice conflictum virtutis: atq; petulcę
Deinde voluptatis / gaudia vana vide:
Legimus Alciden somno cum forte iaceret
Vidisse ambiguas / difficilesq; vias:
Ambarumq; statum / finem / vitamq; / modumq;
Scrutans: virtutis cępit inire viam.

Epigrãma ad lectorem.

Virtutis quicunq; colis sacra dogmata lector:
Aspice quos fecimus pollice & ęre modos.
Tu tamen iprimis frontem depone seueram:
Aut fuge: si nasum rhinocerotis habes.

horatius ĩ arte

Nos veniam scriptis dabimus petimusq; vicissim
Si peccat numeris pagina nostra suis.
Frangitur hic puro dictamine blanda voluptas
Et spurcę Veneris marcida castra iacent.
Sed virtus niueo victritia tela triumpho
Suspendit: celo seq; suosq; beat.
Hanc amet imberbis iuuenis: vitęq; magistram
Ducat: & ęterno munere formet opus.

Tullius in offi.

Illecebras fugiat: quas spondet vana libido:
Hec animos frangit: pectora casta terit:

Fœdat & ingenii cultus: sensusqꝫ pudicos
Destruit: & semper blanda venena vomit.
O iuuenes spectate probi: quid candida Virtus
Possit: quid noceat luxuriosa Venus:

Obiectio voluptatis crimi minantis virtutem.

En ego sincere virtuti inimica voluptas
Adsum victrici lauro redimita: per orbem
Signa mei fulgent castris suffulta triumphi:
Semper Achemenios spirant mea tempora flores:
Et redolet violas collecti fascia crinis.
In niueis soleo manicas gestare lacertis:
Et vestes tyriȩ fulgentia brachia velant:
Est facies lasciua nimis: stant lumina multo
Inuidiosa ioco: petulantes frontis ocellos
Ostendo: mallem frangunt qui sepe iuuentam:
Delitias effundo meas: & mella per orbem:

Obiectio voluptatis

Vt capiant iuuenum temeras mea retia mentes:
In manibus Cytharam teneo:plectrumq; sonorum:
Turba sedet iuxta mollis:blandiq; choraules:
Ante meam statuam dulcissima carmina pangunt.
Pectine facundo mulier stat psaltria iuxta:
Nam soror ipsa dei:cui sacra solennia reddunt
Mȩnades insane frontem crinemq; rotantes:
Qui mea prosequitur miles vexilla:labores
Nullos:& liber discrimina nulla subibit
Cogitur haud sȩuis caput obiectare procellis
Non strepitus pugne:non tristia classica Martis
Audiet:armisonus lituus nec pectora franget
Sed qui me comitem sequitur:non tramite duro
Ambulat:at dulces hic experietur amores.
Qui mea spreuerunt quondam monumenta:peridis
Immersi grauibus:vitam clausere dolore.
En dea sum cuius spatioso noscitur orbe
Imperium:& nostro manant de pectore molles
Delitię:risus & cantica plena iocorum:
Et sub me sanȩ longissima fata senectȩ
Vsq; vigent:albiq; dies:horeq; secundȩ:
Paris Quondã Priamides quo Troia cessit achiuis:
Signa tulit nostri manibus florentia regni.
Indulsitq; bonis:quorum est mea magna potestas
Cleopatra. Et mihi seruiuit cultu Cleopatra superbo:
Blanditiasq; meas canopea ad mœnia duxi.
Africa me noscit:me noscit corniger Hammon:
numide Me numide infrenes:colit & Maurisius atlas.
India delitias nostras veneratur:& omnes
India Educunt rutilo qui candida membra sub ortu:
ecci xxx Me duce sobrietas toto pulsatur ab orbe
sarmatci Sarmata non tutus:nõ parthus/nõ geta pugnax
parthi Non hister tutus semper crispusq; sycamber
gethe Nostraq; per varias mittuntur spicula gentes.
hister Nostra sophi veteres coluerunt numina:quorum
sycãber Scripta manent positȩ me defendentia sectȩ

Nam sine corporeo prosunt bona nostra labore: epicurei
Et gula nobiscum / feruens quoq; gloria mense:
Non mea sub galeis vita est: non stramine duro:
Corpora nostra cubant: sed prebet pluma quietem:
Me nisi delitie molles sequerentur / & omnis: iuuenal.
Luxuries: tanti non reges blanda subissent i satyra
Castra: quibus toto victrix dominabor in orbe: oībus ī
Sardanapalus enim regalia facta relinquens: terris.
Corporis illecebras coluit: florentibus annis
Bellica roma quidem nostro sudauit amore.
Mollibus in plumis dantur sua gaudia cunctis:
Non frigus / diramq; famem iuuenalia captant hier. vii.
Pectora: sed requies semper blandissima nobis.
Otia quandoquidem non perturbata fouemus.
Ergo vos iuuenes: quorum sunt mollia corda:
Atq; senes pariter quorum est annosior ætas:
Porrigite huc aures: currit mortalibus euum Verba
Et currunt sine fine dies: libate vel escis Sarda-
Mellifluis genio: post mortem nulla voluptas. napali
x sapiē. ii.

Responsio virtutis

Carmine nugoso quid me male sana voluptas
Ledis. & imbelli pectore bella paras?
Quid fallax miseros age perfida decipis arte?
Illecebris mundus cur ruis vsq; tuis?
Quid sordes: luxusq; tuos: lancesq; voraces
Laudas? blanditiis gloria nulla tuis.
Aebrietas tibi fida comes: infamia pennis
Circum te volitat: & tua castra premit
Es: fateor: pulchro semper laqueata capistro:
Sunt oculi molles: fronsq; petulca nimis:
In capite insignis fulgor: redimicula: vitte
Sertaq; dependent: purpureusq; color:
Te chlamydes tyrie velant: te balteus ornat:
Et te Sidonio purpura tincta fuco.
Non galeas armata geris: sed corpore nudo
Allicis imbelles in tua vota viros.
Te iuxta Veneris stant atq; Cupidinis arcus:
Et pueri ceci dira sagitta iacet.
Dextra tenet speculum quo splendet turba malorum:
Leua tenet luxus. & genus omne mali:
Fronti nullus inest candor. sed spurca libido:
Non pudor in verbis / ingenuusq; iocus:
Te duce per mundum gemini tractantur amores:
Te duce languescunt fortia membra ducum.
Te duce nobilitas perit: & veneranda iuuentus
Marcescit votis dedita adusq; tuis.
Te duce morborum patimur discrimina: mortes.
Ad stygiosq; cadunt corpora nostra lacus:
Tu facis ingenium torpens: tu pectora casta
Inficis: & sensus non sinis esse bonos:
In te decrescunt anime: soluuntur & artus:
Corporis & semper esca doloris eris
Et te loethales morbi: genus omne malorum
Et gula manauit: delitiumq; malum:

Tu facis imbelles iuuenes: petulansq; senecta
Te duce concrescit: bestia spurca nimis:
Pellicis in fraudes multos / vitęq; tenebras:
Nil castum impura conspicuumq; doces.
In te non ratio: non pure semina mentis:
Ingenium nullum: sed mala lingua quidem.
Multorum claros egisset dextra triumphos:
Et multos caneret fama superba duces:
Si non blanditias: si non tua vota subissent:
Et simul impositis nigra venena cadis
Mœnia dardanidum: vertisti & pergama Troię: Troia
Per te Parthorum regna superba iacent parthi
Regna iacent Asię luxu consumpta voraci: Asia
Luxibus & prauis Attica regna iacent. Grecia
Obruta sunt Danaū fortissima mœnia: per te
Atq; vrbes Sodome morte rigante iacent. sodoma
Excidium per te dirum est experta Corinthos corithus
Atq; Tarentinę sic periere domus. tarentū
Lapsa quidem per te sordent Nilotica regna egyptus
Assirii per te sic cecidere duces: Assyria
Te Sybaris colles: te Rhodos: atq; Miletos Sybaris
Et varias gentes contaminose iuuat. Rhodus
Tu Sordos: Thracesq; truces: tu blanda Getasq; miletus
Corrumpis: diris inficis atq; malis. thratiā.
Sors mea nunc melior: quoniam me vita pennis Getę
Spectat: & æterno gloria parta gradu.
Degeneres animos pacienti extollo labore. hercules
Cœli porta patet: me duce: aperta viris:
Amphitroniades metuenda pericula vicit. Tulius
Me duce: cœlestis incolit astra dei. cesar
Me duce barbaricas gentes prostrauit in armis alexāder
Tulius: & fœlix sydera clara premit: magnus
Magnus Alexander nostros comitatus honores: Paulus
Ingenii pugnas / & fera bella tulit: emilius
Sic paulus consul regem qui Persea vicit
Me duce Romanis clara trophęa dedit.

Cicero. Me duce facundi vulgent Ciceronis honores:
Virgili9 Et Maro Romane gloria magna toge:
aristote- Doctus Aristoteles nostra hec monumenta sequutus:
les. Et Plato quo nusq; maior in orbe fuit
Plato Candida me coluit doctorum turba sophorum:
Ingenium per nos eloquiumq; valet.
Ad laudes genitos & dultia munera diuum:
Fama trahit nostri nominis atq; decus
Aspice (quid multos repetam) stat nostra per orbem
Gloria / fama / salus / laus / honor / atq; decus.
Inte luxuries: fastus / cōmertia fœda:
Et putidum semper stillat ab ore malum:
pu.viij. In me diuitie: iustum / rectumq; piumq;
In me consilium, gloria sola mea est.
sapi.iiij. Casta mihi domus est, stant celso colle penates:
puer.ix. Hos tamen ingenuus scandit vbiq; labor.
In virtute labor: sed & in sudore voluptas:
Atq; quies: magnis semper amanda viris.
Siue velis famam ingenio sectarier almam:
Armisone ve velis voluere signa dee:
Seu res ciuiles merito tractare fauore:
Hec animo infracto (me duce) cuncta facis.
Quem labor & sudor torquet virtutis amore:
Aetherei tandem scandet ad astra poli.
pu.viii. Virtus sola regit terras: dominatur in alto,
Diuidit & nutu dona beata suo.
pue.vii. O iuuenes dum fata sinunt: expellite vanas
Corporis illecebras: lœtiferumq; nefas:
Imbuite ast animos virtutis dogmate vestros:
Vt sapiant rectam pectora vestra fidem:
Innumeros classes / fatuos sine fine furentes
Hactenus in nostra ducere classe iuuat:
Si quis forte locum potuit minus accomodatum
Nancisci: huc veniat cum sociisq; vehat.

Currite sulcamus festinis æquora remis: ecci. xiij
Et premit immensum carbasa nostra fretum iob. xxx
En socialis adest classis: properate sodales: i. esdre. v
Et fatui pariter nunc properate meri:
Nam nostre numerus secte est immensus: & aures sapi. iiii.
Ad varias gentes tendit & ad populos eccs. i.
Nostra cohors equidem totum complectitur orbem
Pauci sunt quos non fœdera nostra premunt
Ex Asia veniunt rutilo sub sole creati In oēm
Stulti: nobiscum qui cita vela trahunt. terrā exi
Finibus e Lybie veniunt terraq; calenti uit son⁹
eorum.

Mausirii imbelles, æthiopesq3 nigri:
Migrant Hesperii: migrant quoq3 Gallia tota.
Prorsus & a Bactris sedula turba ruit.
Ad nauem veniunt gentes quas vltima Thyle
Finibus extremis quasq3 Britannus habet.
Et veniunt Cymbri torui: flauiq3 Sycambri:
Et venit ex latio turba procera quidem.
Archophylax gentes rigido sub sydera natas
Transmittit: pręsbet subsidium rati:
Sauromate veniunt: pugnax quoq3 turba Getarum
Atq3 Thraces veniunt: Argoliciq3 viri:
Et veniunt omnes gentes, quas conspicit orbis
Quasq3 fouent nitidi sydera clara poli:
Cum senibus iuuenes: fatua cum matre puella:
Intactus nullus hic gradus esse potest:
Ad classem celerem fatui properate sodales.
Currite nauicule, nam mora cuncta nocet.
Tempus adest sulcare fretum & nunc pandere velum
Currite: iam pergit fluctibus acta ratis.
Maxima nunc regio superest penetranda: sodales
O fatui: pedibus currite quęso citis.
Narragonum ad patriam & promissas tendimus oras:
Cogimur & stolidum nunc penetrare solum:
Nos tñ in tumido iactant discrimina ponto (De hac materia Virgili? i.i.&.iij eneid.)
Plurima: sollicitas & quatit vnda trabes:
Veliferiq3 maris sęuo clamore ciemus
Fortunam: nil nos impia vota iuuant.
Per varios casus: per sęua pericula ponti
Currimus: & vite non modos vllus adest
Et patimur lapsus, tempestatesq3 sonoras (Scylla)
Et patimur medio naufraga fata mari: (Charib:)
Scyllęam rabiem siculis spectamus in vndis: (Syrtes)
Atq3 charybdeo gurgite transtra volant. (Syrenes)
Per syrtes lybicas remo sulcamus inerti: (Triton)
Spectamus tumidi tristia monstra maris
Delphinos: phocas, syrenes, atq3 videmus
Tritonas: inuisum prodigiiq3 genus:

Torpemus cantu: quo nostras inficit aures
Syren: languenti nosq; sopore premit:
Et Cyclopem grandem siculo spectamus in antro — cyclops vlysses
Dulychius princeps quem timuisse potest:
Quis locus est tutus: quo nunc considere stulti
Possunt: & certos ędificare lares:
Vsq; adeo tumidis prostrati mergimur vndis
Et portus tutus carbasa nostra fugit:
Et merito, quoniam nullo sapientia cultu
Nos fouet: & stolida figimus arma manu.
Heu dea stultitie nobis nunc pocula Circe — Circe
Prębuit: & cantu pectora lassa ferit.
Eheu quid miseri prodest errare sodales:
Quęrite sed stabili littora tuta pede:
Ne rapiant nostras Neptunia monstra carinas — neptũia
Sorbeat & nostras ęquoris vnda rates.

Vertimus naues fatuas latinis
Versibus: plectro siquidē strepēti
Cudim⁹ normas mō pbenignas
Plaudite muse

Excusatio Jacobi locher

Sebasti=ano B. grates agit

Gratias docto dabitis magistro
Atq3 doctori titulos merenti
Cādidos: nrōs legitis modos qui:
Plaudite musę
Ad salutares modo disciplinas
Atq3 sincere documenta vitę
Vertimꝰ stultos numeris iocosos
Plaudite muse
Non decus mundi: titulusq3 clari
Nominis traxis, volucrisq3 fama
Ad salutares philomusa cantus:
Plaudite muse
Nō honos: laudes: ꝑciū ve molle
Nec fames auri philomusa traxit
Ad sacri fontes nemoris beatos
Plaudite muse
Nil supborū cupimus virorum
Stēma: nec claros capitis corymbos
Nec sacre lauri cupimus corollam
Plaudite muse
Qui leget nostri iitulum libelli:
Gratias nullas referat libello:
Eleuet sed brant rogo ꝑdisertū
Plaudite muse.
Prębuit nostris alimenta nymphis
Brant: & heroos tribuit beatos:
Estq3 scriptorū venerandus auctor
Plaudite muse
Gratie dulces: lepidęq3 voces:
Et lepos blandus: lyricusq3 neruus
Ex sinu illius fluitāt scatentq3:
Plaudite muse
Sermo facundus: locuplexq3 vena:
Structilis cādor: calamus latinus:
Nil sonat q̄d' sit latio indecorum:
Plaudite muse
Sed modo diuos superos ꝑcamur
Prębeant nobis veniam benignam

Pinximus ꝙ sic fatuos inertes
Plaudite muse.
Me locus nauis: fateor: requirit:
Calceos nondum fatuos remoui:
Stultus & nondum posui cucullum
Plaudite musę.
Sunt quibus nostrę placuere curę:
Sunt quibus nostrę satyrę grauedo
Displicet: dextram veniam precamur
Plaudite musę.
Nostra sic fari didicit iuuentus:
Peruigil sudor neqꝫ me disertum
Fecit: haud magnos capio labores:
Plaudite musę.
Scriberem formas potius pedestres:
Sponte sed manant numeri canori:
Barbarum qui me faciunt pœtam
Plaudite musę.
Gratulor nostrę siquidem iuuentę:
Gratulor docto pariter magistro:
Qui mihi suaues tribuit camœnas
Plaudite musę.
Seculo nostro siquidem diserto
Gratulor: docte sileant Athene:
Et chorus vatum sileat latinus:
Plaudite muse.
Iam fouet passim celebres pœtas
Theutonum sydus / gelidusqꝫ Rhenus.
Laudibus quorum monimenta fulgent
Plaudite muse.
Quid magis fingit latialis orbis
Ritibus cultis? colimus platona:
Atqꝫ sublimem colimus Maronem:
Plaudite muse.
Ergo certatim teneris camœnis:
Nauis & picte rudibus figuris:
Et iuuentuti faueas precamur
Lector amice.

Stultorum trahitur collecta caterua virorum
Qui manibus querunt sepe alimenta suis.
Artificis quisquis signum pretendit: & effert
Quid sciat: & foueat qua ratione domum:
Adsunt mechanici: quorum vela ampla leuata:
Cum celeri remo per freta vasta volant
Cur tamen hi fatui sint ad mea laxa vocati
Carbasa: iam causas cum ratione canam:
Cunctorum veluti status mutatur in omni
Tempore: nec stabili conditione manent:
Artificum pariter sic fit mutatio semper.
Hos fatuos merito nostra carmina vehit.
Hoc vitium primum est, q seruus quisq magister

Puer. xi

Esse cupit: callet & tamen ipse nihil:
Artifices multi fatuiqꝫ sine arte vagantur
Stultitia merces diminuuntqꝫ sua.
Alter in alterius damnum sudore laborat:
Set amen inprimis decipit exspolians:
Vendit opus magna forsan mercede paratum: eze. vii:
Incitat & vexat hunc quia liuor edax:
Attamen artificum deformis abusio secte
Paupertate graui corpora multa premit.
Hi res mox vendunt positas prę merce minuta:
Hi precio vendunt pro leuiore suas: leui. xxv
Alter in alterius damnum contemnere lucrum
Assolet: & vendit tunc male sarta palam.
Qui modico vendunt precio: res non bene sartas ecclesia:
Vendunt: artifices hec mala culpa notat: xxvii
Omnes qui cupiunt emptores fallere blandis
Fraudibus: hi certe se quoqꝫ decipiunt.
Mechanici culpas & stygmata nigra merentur
Turpantes operas / artificesqꝫ manus
Decrescunt omnes mercatus: nemo fidelis
Mercator: quiuis ditior esse cupit.
Rebus in humanis mutatio tanta lacessit
Multos: atqꝫ inopes reddit vbiqꝫ viros.
Non opus est multis facinus componere verbis
Artificumqꝫ: liuor pectora cuncta trahit.
Temporibus nostris qui constans esse laborat
Nunc stultum vulgus insipidumqꝫ vocat.

De Nicolao renner. acu/ phago Argeñ. Sebastianus Brant:

Finis adest operis / nec te Nicolae videre
In nostro potui Renner amice rate. cōedit
Qui tamen innumeros fatuos facis: & tua multi multas
Ora vident / acubus que tibi plena scatent acus sil'
Quas comedis / rursumqꝫ voras / vomis / imbibis atqꝫ: saluator
Prestigio hoc stultos fallis vbiqꝫ tuos. ludorū
Tu deus interdum scandis super ęthera: rursum pascha=
Decidis: & bibula cum grege pasca tenes. lium

Simea mater adest buccas dedit illa, genasqꝫ
Et linguas multas: ingeniumqꝫ citum.
Ad dubito iccirco si te Gallos: vel Iberos:
Argeñ. plures ĩ ueniet socios — Inter Germanos, Italicosue locem.
Hic posui artifices inter, variiqꝫ negoci
Te turbam: nuncqꝫ solus enim potes esse.
Narragonum in patriam tecum proficiscar; in vna
Naue: dabit socios vrbs tua stultiuagos.

De singularitate quorũ dã nouorũ fatuorũ additio Sebastiani Brant.

ps.lxxix Caue dũ ẽ a beguinis: de frig. frater. post pri. glo. in cle. i. de reli. do.

Te nostram accepi vertisse Iacobe carinam:
Atqꝫ illam latium nunc sapere eloquium:
Gaudeo. Lolhardos quos pretermisimus olim
Beguinasqꝫ iuuat his nec abesse suas.
Est opere precium non ignorare Beguttas
Begardosqꝫ suos: hipocritumqꝫ genus.
Quos nimis arta prius complexa est cymba: liburnum
Nunc proprium: & laxis transtra parabo foris.
Currite Lolhardi, beguine, siue begutte,

Vos hominem ex toto presenti in carne putatis
Perfectum & summum tangere posse gradum
Vsqꝫ adeo / vt nuncqꝫ deinceps mortale patrare
Crimen: & vt nequeat proficere vlterius.
Perfectos igitur tantos quoqꝫ / classis abacta
Expectat comites: stultiuagosqꝫ viros:
Currite nauis eat: fatuosqꝫ sequamur euntes:
Ne sine beguinis tanta caterua ruat.
Cernitis vt stulti totum mare & æquora complent
Nec modus aut numerus nauibus atqꝫ viris.
Sepe oculos hominũ morientum clauditis: ante
Qꝫ mortis tempus vel necis hora venit.
Claudite presentis periture lumina turbę:
Atqꝫ operi nostro ponite queso modum.
Sit satis hunc fecisse prius vobis vel honorem
Qꝫ non vulgari vos rate composui.
Ne populus si vestra notet mala crimina. forsan
Non prauos modo / sed pellat ab orbe bonos.
Nec vos de populo vultis / neqꝫ plebe videri:
Nec cleri in sortem vos deus ipse vocat:
Iccirco dignam vobis sedem ipse nequiui
Theutonica in nostra ponere naue prius.
Cũ tñ in patria Germana / & theutonico orbe
Pullulet & vigeat vestra ea secta nimis.
Colligere attempto turbam dumtaxat iniquam:
Este procul fratres / quos bona vita tenet.
Qui normam vitęqꝫ modum / sanccitaqꝫ patrum
Seruatis: non vos lędere pergo bonos.
Sed turbam indoctam: que cum nil discere possit:
Nec voluit: longam querit habere togam.
Ne si vulgus erit: cogatur ferre laborem
Artificum: & manibus querere forte cibum.
Inde est qꝫ querunt tranquillam habuisse quietem:
Atqꝫ vacare graui posse labore tamen.
Non is est animus / non mens / / sint vt Madalenę:
Verum vt bufonem lęna suum inueniat:
Ocia sectantur / torporem & / desidiamqꝫ:

in cle. ad nostrũ de here.

cle. i. de re. do.

dic. cle. ad nostrum

ij. tes. iii.

Hinc hosti antiquo nequitię arma parant
Proinde sibi reputant credunt quoq cuncta licere.
Humano neq sub viuere & esse iugo.
ii.cor.iij Libertas: aiunt: vbi spiritus esse probatur:
Spiritus at spirat / liberiora licent.
Inde putant nulli capiti se subdere posse:
Acephali cupiunt viuere & esse palam.
ꝓu.xxx. In grege conueniunt: viuunt sine rege locustę:
Puniat vt nemo corrigat atq nephas.
Quin etiam interdum laico sua crimina fratres
Confitentur: agunt alterutrumq vices.
Oscula mortali dicunt damnanda reatu:
Offitium carnis sed veniale ferunt.
Hinc passim fratres per compita cuncta: sorores
Quęrunt / solantur / concrepitantq fores.
Signaq dant dygitis pulsantibus: atq recepto
Responso: admittit ianua queq suum.
Tum procul abiectis mantellis / atq cucullis
Lolhardi in turpi veste / breuiq patent.
Grandibus exutis sotularibus atq cothurnis:
Beguinę incedunt: calceolosq mouent.
actuū.x. Tunc opera incipiunt cõmunia: tunc labiorum
ps. xlix. Hos operit labor: & facta sororia agunt.
Si qua casta soror velit / atq pudica videri:
Et quę fraternos abnuit accubitus:
Carpitur: & norme violatrix dicitur: extra
Sit numerum: & careat funditus alloquio:
Illi cõmunes neq enim venie ve / preces ve
Subueniunt: vrnam hęc fregit / & vrceolum:
Quin etiam arguitur maiori crimine: pęnam
de.i. de Quo ferat / & subeat fratris ad arbitrium.
vi.& ho Hunc ego peruersum lolhardum seu goliardum
ne.cle. Dicam: qui ventri viuit & vmbilico.
ꝓtestatõ Nequitiam illorum carpunt mea carmina: sanctos
ꝓuer.xi. Atq bonos fratres carpere nemo volet.
Quos vel apostolice sedis mandata probarunt:
Vel quos cõmendat vita laborq bonus.

Ast quidam bullas producunt sępe / quibus sint
Absq; opere: humanis delitijs q; vacent:
Et quibus impune possint quęcunq; patrare
Non bona: & a nullo vindice habere metum: C. de e-pi. & cle. deo a-mabiles
Seq; pares faciunt monachis: Vesteq; sacratis
Virginibus: quibus est regula grata deo:
Canonicos habitus / nomen / vestemq; pudicam
Vsurpant: sed enim sub cute vulpis inest.
Sic habitus simulant multi sanctosq; bonosq;:
Intus qui rapida tygre / lupoq; scatent. eze. xiii.
Nomine diuorum subiere cubilia multi mat. vii.
Casta: sed incesto mox rediere gradu. ouidius
Quis rogo summe pater / valet explicare: nefanda
Crimina: quę fiunt sub spetie vsq; bona?
Liberius poterit nemoq; licentius: vsq;
Fallere credentes quam genus hypocritum. esaie. ix.
Introitu Curios simulant: sed Clodius exit:
Sub christi spetie / demon inique lates:
Ve tibi ve maledicta cohors: que nomen inane mt. xxiij
Religionis habes: quod tua facta negant. i. thi. iiii
Nempe opera effingis sathane: quibus esse probaris puer. xx
Filiolus sathane: luciferiq; puer. ioh. viii
Quisqs enim est genitus summo a genitore / deoq;: ioh. ij. iij
Hic mandata dei seruat / & efficiet: & . v.
Qui vero e terra genitus: terraq; sepultus: coll. iii.
Semper erit / quęuis terrea sola placent. luc. vi.
Quem semel arripuit fatuorum claua: cucullus: ioha. iii
Mitraq;: vix veterem deiicit ille togam: ij. pe. iii.
Hinc precor / exhortor / moneo / rogo / flagito cūctos
Pręuideant: linquunt qua statione ratem.
Nostri etenim portum quęrunt lyntresq; faseli.
Cędo libens: meritum docte Iacobe feres. Quare: sebastia-
Qui mea vertisti vulgaria plaustra / reuidi nus Brāt.
Illa ego: perlegi: sat placet atq; labor. concor-
Nota magis fuerat nobis inuentio nostra: dantias
Quo quęq; excerpsi dicta decora loco: huic opi
Iccirco ascripsi loca concordantia: lector appositu
Noscere quo valeat: singula quęq; cito. erit.
Qui tamen & veniam dabit ipressorib⁹ oro: y ij

parcēdū His quia festinum nil satis esse potest.
impres= Nempe manu propria semel atq; iterum illa reuidi:
soribus Signaui/inuersa multa subinde manu:
Sed tamen illorum preceps labor: atra reliquit
Plurima/que nollem: que mihi displiceant.
Que si forte videt lector bonus atq; peritus:
Dat veniam: erratum nec putet esse tuum.
Criticus at si quis/cui sueta calumnia cordi:
Perleget: in sannas incidet ille: scio.
Sufficiet sed enim doctis fecisse laborem
Complacitum: stultis nil satis esse potest.
Nec mihi principio mens subfuit/atq; voluntas
Ecclesi. Scribere: vel stultis complacuisse viris.
xxxvii. Nec tibi propositum fuit: vt satis esse putares
Prudenti: & fatuo tam bona scripta viro.
p.xviii. Icirco stultis linguam linquamus inanem:
eccs.x. In cuius manibus vitaq; morsq; sedet.
Singula qui carpunt/cupiunt doctiq; videri:
ps.lxxix. Nec quicq; norunt/sed sua sola placent:
Ille ferus/multos agros depastus: at olim
ecci.xx. Decidet: & nidum perdet auesq; simul.
sap.ix. Hos operis nostri statui mihi sistere finem
Ioh.xv. Omnia qui carpunt: cum nihil efficiant.
ad gal. i. Nil satis egregium/dignum/prestansq; bonumq;:
cōclusio Quod cunctis possit (crede) placere viris.
operis. Vicisti precibus (fateor) suauissime frater
Me: tua quo videam/carmina peruideam:
Quod potui effeci: gaudet tuus ille magister
Discipuli ingenium tam valuisse sui.
Perge bonis ceptis: rogat id tuus atq; ioannes
Olpigena: fausto fine/diuq; Vale.

Epistola Jacobi locher

philomusi ad hūanissimū fautorē suū. D. Iohānem Bergmanum de Olpe. Archidiaconū Grandisuallis: huius: operis promotorem.

Registrum

Laudate dominum tau Laudate omnes angeli

